Firmly Star Lyngdoh

KA JUBAN KI JINGIEIT

1980

Firmly Star Lyngdoh

Ka Juban

Ki Jingieit

Da kaba burom bad kynmaw leit jong nga ïa i Mei iba la khlad noh naduh ka jinglong khynnah rit ha u snem 1961 bad ïa i Pa iba la khlad noh ha ka por samla jong nga ha u snem 1974 na ki ba ka la long ka thymmei jong ka jingstad bad jingshemphang baroh.

Ïa ka hok longtrai la bat tyngkai

(KA SIEN SHON BANYNGKONG)

LA PYNMIH DA U NONGTHOH.

1980

LA SHON HA RI KHASI PRESS, SHILLONG

SHI KYNTIEN

Wat la u lyoh ba dum bad ïongngit u kah dum ïa ki jingmut jingpyrkhat jong ka jingim jong ngi, wat la ka kyrduh kyrtan ka leh lahduh, jopduh bad thombor pynban khyndiat dang don hi i dak jingkyrmen ha ka sahit bneng jong ka jingim jong ngi. Lyngba jong ine i dak phyrnai barit hapdeng ka suiñ bneng ba ikynsha jong ka jingim, i kylla long pynban ka jingkyrmen bad shemphang jong ngi ïa kiei kiei ba ngi leh ne thmu.

Bun sien ruh ha ka jingim jong ngi ju don bad ïa kynduh shibun ki jingeh, ki diengpynkiang, kynduh Mawsiang, jynthut ngi ïaid ruh lyngba ki jingbishni pihuiñ, rkhie beiñ bad bun kiwei kiwei ki jingeh ba ngi ïa kyndnh. Kine baroh kim long ei ei. ki long tang ka lynti ba pun sha ka nam bad ka burom. Wat la ki briew ki thmu da kumwei pynban U Blei U pynïaid da kumwei pat.

Nga la sdang ïa kane ka kot da kaba nga pynshong nongrim na ki khana bapher jong ki kmie tymmen bad kpa tymmen bad ruh ynda nga la poi shane sha Sor, nga la ïohi bad shem ïa ki jingjia, jingkylla bapher bapher kiba kat kum ka jaka, ka por bad kumta ter ter, ïa kiba kiwei kiwei ruh ki shem, ki ïohi, ki lap bad ïa kynduh lem khamtam ha kane ka pateng jong ngi mynta; la ha ka wad kam wad jam, ka kam ïng kam sem, ka akor burom, ka kyrduh kyrtan bad bun kiwei kiwei ki jingjia. Kine baroh ki la pynkhih ïa nga ba ngan pruid dak bad ban thoh lyngba jong ine i kot barit jong nga kum ban pyni ïa ki jingtam ne duna ha ka longbriew man briew ïa kiba baroh ngi ïa shem ne ïa kynduh bad ha ka juh ka por kum ka jingsneng ba ïalam pat sha ka kyndit bynriew bad shemphang, khnang ba ka ri bad ka jaitbynriew kan nangkiew irat sha jrong lyngba ine i jingsdang jong nga.

La kham slem nga la kwah bad pynmih ïa kane ka kot, hynrei tang namar ki jingpynwit bad jingeh khamtam ha ïng ha sem kaba baroh ki ïas'em ne iakynduh, kumta nga ruh ngam shym la ïoh lad satia.

Ngam lah ruh khlem da ai shi hajar nguh ïa i bah B. C. Jyrwa, iba long u wei na ki nongthoh bad saiñ dur ïa ka thoh ka tar khasi, iba la pruid dak thymmai ïa ki rukom bad ki dur ba pher ïa kibaïngim pat ju shem koit mynshwa. I ne i rangbah wat la hapdeng ka jingbun kam kaba khraw, da la ka mon sngewbha i la pyllait por khnang ban ïa shongkai bad nga shi sien ar sien bad iba la shim da kaba sngewbha bad kitkhia ban pule, tainia bad aibuit ai mynsiem lem ïa nga. I la ai ruh ka jingkynthoh jong i halor ki jongthoh jong nga kaba da ai jingkyrmen bad ai mynsiem shisha katta kata bad lyngba ka jingpyrsad mynsiem bad pynshlur jong i nga la lah ban pynmih madan ïa kane ka kot barit jong nga kaba long tang ka jingpyrshang ban jam sha u mawjam jong ka thoh ka tar.

I la long ruh u Mangkara ba ai jingkmen bad kdew lynti ïa kiba noh mynsiem bad ba la duh jingkyrmen. To U Blei Un nangai kyrhai ka jingkoit jingkhiah ba pura ïa kaba in nang ïai lah ban ïalam bad ai mynsiem lem ïa kiwei ruh kiba don ha ka jingnohmynsiem, bad ba in nanglah ban shakri ïa la ka ri bad jait bynriew ha ki rukom bad dur ba pher.

Nga kyrpad ruh ïa ki Nongpule baieit, ba kin nym da jied shiah ne thew pylla eh ïa kano kano ka tam ne duna ba ki lah ban shem ha kane ka jingpyrshang jong nga, hynrei ba kin nymthew ïa ka tam bad pyndap ïa ka duna; khnang ba ka jingpyrshang jong nga kan nang-iohlad ban ïaid shaphrang ha kaba shakri ïa la ka Ri bad ka jaitbynriew.

Khatduh eh, ngam lah khlem da sngew nguh ïa ka Sorkar Jylla kaba lyngba ka Education Department, ka la ïarap lem ban bei bai lut ha kaba shon ïa kane ka kot.

Khublei shibun eh.

Laitkhroh—Diengkynthong,
21 tarik, u Naitung, 1980.

F. S. LYNGDOH.

SHI SYMBOH AR SYMBOH.

U Tnum u Tyndai ka thoh ka tar bad ka pule ka dangle ki khun ki ksiew u Hynñiew Trep ka la nang iar na ka samoi sha ki samoi, da kaba nang pynkha ruh ia ki kamra kiba itynnat bad ba iphuh iphieng. Katba ki umksiar umrupa ki dang iai kyrsoi na ki Tlong umpohliew ka Meirilung ka Meirisan, katba ki 'Erbatemon ki 'Erbatesi ki dang beh tympang, katba ka pyrkhat ka pyrdaiñ ba nylla ka dang kyrsong, katta ruh ki khun ki Mai ki Bon ki thylleng na ka Aiom sha ka Aiom ha ban da phuh syntiew, ban pynkup pynphong ia ka Ri bad ka jaitbynriew da ka Burom kaba da kat ka burom. Hooid, u 'Nai rupa u shat jingshai khlem tyngkai, ban kyrsiew ia ka rngiew ba dap rynieng, ym tang ha ki jylli ba khlem sawar. Haba ngi jurip ia kane ka phang ngin shem ba ka pynkiang bad ka lynter jong ka, ki long kiba ngim lah ban tda.

Da ki Pyrha ki ktien ba la sei na ki par ba jylliew tam ka dohnud u briew, ban pun ia ka lynti ki Nongpule da ki Syrwet ksiar, shaduh ki Ryngngi ka por. Kumba na ki kyngjang jong ka khet sha ki syrtap bym lah ban jngi, ki kha ia ki Moin bad ki Manik kiba shlei da ka jingkyrmen ia ka lawei kaba phyrnai. Ki ktien paila ba shongsbai, ki khyllie la ki khmat kum ki 'Tiewmationg ba shong diengbah. Hangne ruh ngi iohi ia u wei pat u samla ha ka thoh ka tar, u Firmly Star Lyngdoh. La u long u khaw thymmai, pynban ka sap ka phong kaba u don, ka phalang kum u Lurstep na khap ki Lum Mawkdok. Lyngba ka sap kaba u don, u la pynkha ia kine ki San Thaiñ ki khor ki khriam, kiba u la thir bin pa bin khlem pynkhleh rong ei ei ia ki ha kaba u la Saiñdur ïa ki ha ki Shlem ka Tulieh, hajan ka 'Weishaidom ha ba kan da ni bha. Mynta ngi la lah ban iohi ia ka phong ka kup, ka rong ka rup, kumjuh ruh ia ki shrong ki shrup kiba u la pynphong pynkup ha ka dur kaba maian bha.

"Ka Juban Ki Jingieit," ka lah ban ieng kum ki Novel Lyngkot (Novelette) ha ka thoh ka tar khasi. Hynrei ki

Nongpeitsani ki don la ka bhah ban thew ban woh, ynda ki la pynhap sawar bha ia kawei pa kawei ka thup. Ngi iohi hangne ia ka sap ba kyrpang jong une u samla, u Firmly Star Lyngdoh, ha kane ka bynta, ula tynsat ruh hangne ia ki jingsneng puramit kiba khia thew, hadien ba u la dok biang pa biang. Ki Longing kiba u wan rah hangne, ki long ka nongmuna ba ai jingmut bha ia kane ka pateng bad ia ka pateng ka ban wan. Lyngba jong ki ruh, ki phalang sha ki jingpyrkhat ba kham kynjang. Kumta, katba nga dang pyrshang ban jngi sha kine ki San Syrtap ba shong kyrpang, ki kynting ia nga sha ki Par - Mawhira, ba shong ki Koina, hyndai.

Ka jingim kaba kordor tam ha ka Pyrthei, ka dei ka ka jingim kaba ai ne leh ei ei ia ka pyrthei bad ka mynsiem ban kyntiew ia ki lok ha ki khen kiba eh. Une u samla u la pyrshang ban leh hok ia la ka bynta, wat la u dang sdang ban thylleng. Kine. nga ngeit kin long ki Syrwet Ksiar kiba un bud tdop shi tdop ha ban da shem ia ka Pubon ki Mawhira ba shong ka dor barem bha. Ngam shym sabut ei ei ruh ban suba ba u dei u dieng krap, hynrei pynban u don la ka thymmei kaba paka. La u long tang u phning tyrso, pynban u don ha u ka umphniang kaba kordor ia ka jaitbynriew. Ki Pukri Umpohliew kiba ki khun ka Ri kin ioh mad, kin long da shisha kiba shngiam. Um shym khang khyrdep ruh ia la ka dwar tang na ka bynta ia lade.

U Bah Frimly Star u la bet ia la u symbai, ha ki lyngkha baiar ka thoh ka tar, ba un speh, ba un sei sla, ba un pur ki thied, ba un thylleng, ba un phuh syntiew haduh ba un da sei soh. Shisha, ki shrah ki dang byllai kyrhai, kiba u dang dei ban pynngat. Hato don ma kaba lah ban khang la u 'riew satar uba don ka jingkut jingmut kaba khlaiñ ? Ka jubab ka long kaba shai, 'Em! ' ym don dieng pyngkiang, ym don at ym don them, ym don khohruh khohram ia u 'riewiaksaid. Dei tang u 'riew lili uba kynran lupa shwa ban ia ai reng. Nga sngew burom namarkata, haba nga pyrkhat ia ka jingiaw mynsiem jong une u samla, uba wat ha pdeng ki jingiatyngkhuh kiba u ia kyndub Mawsiang ha kane ka jingpyrshang ruh, pynban u ksoh ki triang ha ba

kan da plih plaiñ. Nga don ka jiagkyrmen kaba kyrpang, ba une u samla u lah ban nangiai bteng ban sei sa ia kiwei pat ki thup kiba u dang saiñ ha ki shlem ka Tulieh, kiba lah ban pynshaiong ia ki para samla kiba iatbeh ha ka rta bad u.

Ka sap ka dei hi ka sap, ym lah ban ong da kumwei pat ia ka. Hynrei ki bym iather bor bah pat ki nang klet bad nang tep pynban sha ki lhuh ka jingklet ia la ka sap kynsai kiba U Trai Kynrad u la tynsat ha ki. Ka Ri bad ka jaitbynriew nga ngeit, kan sngewsarong ban iohi ba ki Samla kane ka pateng, ki iaksaid katlah katiai ban pyndap pynbiang ia ki kamra ba dang suda ha ka thoh ka tar. Ym slem shuh haba shu peit, ba sa tang katto katne ngin sa iohi ia ka jingroi kaba dap pura ha ki phang baroh, ka ban pynkup ia ka Ri bad ka Jaitbynriew da ka burom kaba kynshyeng bha.

Nga don ka jingkyrmen ba ngan dang ioh mad sa ia kiwei pat ki symboh ksiar na une u samla, ha kiwei pat ki Aiom.

———

Dated Mawlai Iewrynghep, Shillong - 8. U Naitung, 16, 1980.	B. CHEDRACK JYRWA, *Department of Khasi,* *Shillong College, Shillong*

KI MAT

DAEI NGIN TEI MOT IA PHI?

I trep i lah ban long iba jot, hynrei lada ka burom ka don hangta, i kham i phuh i phieng wat ïa ki ïng paki dulan jong ki Syiem kiba ka burom bad ka jingieit kam don. Haba ka jingieit bad burom ki don ha ka juh ka tnum, ki wan rah ia ka jingsuk bad jingpalei. Lada weng noh ïa ki na ki ïng jong ngi, ngin shem ba kaba sah kam long ei ei ruh em. Ki lum ki wah ki pynitynnad ïa ka mariang, ki dieng ki siej ki pyntngen ïa ka khyndew ka mariang, ki sim ki doh ki pyndap da ka jingkmen ïa ka pyrthei ba tmang bad kumjuh ruh ki khniang ki ksiah ki pynshlei ïa ki them bad ki lhuh da ki sur bathiang.

La don shisien ha kawei ka Nongrit uwei u tymmen uba don arngut ki khun shynrang. Ka kmie jong ki ka la ïap noh naduh ba une ubarit u dang hynñiew bnai. Kumta u kpa u la hap ban peit bad kit khlieh ha lade ha kaba ri bad sumar na ka bynta jong ki khamtam eh na ka bynta jong une u khun ba dangrit jong u, uba hamar ka por ba dang don kam bha ïa ka jingsumar jong ka kmie ha kaba ai buiñ ai thiang. Hynrei uba pli uba la thoh hi la ka nusib sniew, kumta u la dei ïa kaban duh noh ia ka umbuiñ ksiar umbuiñ rupa jong ka kmie bad ban mad pat da ka dud jong ki jingri. Ka kyrteng uba heh ka la long u Lamphang bad uba ar pat u Kyrshanlang.

Ynda haba kine baroh arngut ki la kham heh bad ki la ibit ïa ka ban leit skul noh, ba kumta ruh u kpa jong ki u la phah skul noh ïa ki baroh arngut ha kawei na ki skul rit kaba don hangta ha shnong, kaba ym shym da jngai eh na ka ïng ba ki shong.

U kpa jong ki pat khnang ban pyndap ïa la ki khun ïa ka bam ka dih, ka kup ka sem bad ka buh skul de, u la dei ban trei shitom da kaba leit bylla sngi ha ïng jong ki

briew. Wat la u slap ka lyer ki shoh, um ju pynsngap namar u tip skhem ba lada u pynsngap ia kine ki jingeh, ki khun kin sa thiah jingit.

Kine ki khynnah ki la long kiba stad bad ba barabor ki ju wan shakhmat eh ha ka pule ka thoh jong ki ba kumta kane ka la pynlong ïa ki Nonghikai ba kin ieit ïa ki bad kham tam ruh namarba ki long ki khynnah kiba don akor.

Hadien kato katne snem kine baroh arngut ki la dei ïa ka ban ïaleh ia ka Eksamin M.E. ba kumta ki la dei ban pule bha ïa la ki lynnong jong ki khnangba kin lah ban thoh bha ha ka eksamin jong ki.

Shen hadien katto katne sngi ka eksamin jong ki ruh ka la poi ba kamta ki la dei ban leit sha kawei ka shnong kaba don marjan jong ki namarba kata ka shnong ka Sorkar ka buh ïa ka, ka jaka pdeng ban ïaleh eksamin. Kamta ki la mih lypa shisngi shuwa ban dei kata ka sngi ban leit sah bad kiba ha ïng kiba don hangta. Haba ka eksamin jong ki ka la dep, kine baroh arngut ki la wan phai pat sha la shnong. Ha kane ka por ki skul ruh ki la lait shuti lut baroh, namar ba la dep la ka kamram, ki la hap ban shong noh ha ïng bad ban ïarap kam ia la u kpa. Shen hadien katto katne bnai ka jingtip ka la mih bad u kpa bran bran u la leit sha ïng jong u Nonghikai ban kylli la ki long kumno ki khun jong u. U Nonghikai ruh da ka jingkmen ka bym lah ong shuh u la ong, "Nga la nang mut ban wan la shibit sha ïng jong phi ban wan ïathuh hynrei phi la wan hi pynban, to ñiuma kam pher, ngan sa shu wan kai noh la shai ban ïa khublei na ka bynta ka jingjop donburom jong ki baroh arngut. Baroh arngut ki la wan ha ka hyrdan kaba nyngkong eh."

Hadien ba la ïa shongkai katto katne por bad u Nonghikai, da ka jingkmen u la mih ban leit ïathuh ïa la ki khun kiba la thrang bad angnud ïa kata. Tang shu poi ha ïng u la shim ia ki baroh arngut bad kdup da ka jingkmen bad u da ïathuh ba ki la pas bha.

Ha kawei ka jan miet katba u kpa bad la ki khun ki dang ïa shongkai lyngngai ha rud dpei ban ïa kren ïa khana shaphang ki kam ki jam baroh, u kpa u la ong ïa u khun rangbah jong u kumne, "khun da ka jingsngewsih kaba ngam lah ban ong shuh kumno ngan leh bad kumno ngan pyndap bad da kumno ngan buh skul ïa phi baroh arngut. Ka jinglut ka long kaba bun hynrei ka jingmih ym don, namarkata nga khuslai bad shitom jingmut keiñ namar ka ne, lada ngan pynpep skul ruh nga sngewbynnud bad lada ngan phah ruh da kumno ngan kyrshan ia phi baroh arngut."

"Papa, haba nga peit ïa phi katno nga dap da ka jingsngewsynei ba hapdeng ka jinglong tymmen phi hap ïa ka ban trei shitom namar jongngi, kumta wat la ka jingthrang jong nga ka long kaba ymdon ba lah ban batai shuh, hynrei tang na ka bynta ka jingaram jong phi bad na ka bynta ka jingbit ha ïng ha sem, nga kloi ban ïarap noh ia phi ban ïa kyrshan lang noh ïa phi ha kaba trei ba ktah khnangba i Shan (kata ka long ka kyrteng lyngkot jong u Kyrshanlang) in ïoh pule shuh kham sha khmat."

Da ka jingsngewsih kaba khraw ka bym lah ong shuh u kpa hadien ba u la pynshong nongrim bha jai ïa ki jingkren jong u khun rangbah jong u, u la mynjur ïa kata bad u ong, "to kam pher khun kumba phi ong, U Blei ruh un nangiarap ïa phi ba phin long briew man briew hadien habud wat la phi trei kano kano ka kam ruh."

Satang shitaïew la dei ka por plie skul, ba kumta ruh u kpa jong kine ki arngut u la ong, "kan khambha ban nang ïaleit noh kham kloi khnangba ngin ia kynduh ïa u Headmaster ha ïng, bad ban ïa kren de ïa u ba un ai bad ka Hostel. Namarkata, nga bad i hep ngin ïa leit noh la shai sha Shillong bad phi sa nangsah hi katto katne sngi katba nga ngam pat wan namar nga hap ban ïa sah kai pynshngaiñ shipor arpor bad u Shan. Kumta to nangleh ïa ki kam baroh kiba dei ban leh bad sa nangleh tip sngi khop."

Ha ka step kaba bud u kpa bad u Kyrshanlang ki la khreh la khrum ban leit noh sha Shillong na ka bynta ka

jingpule jong u. Shwa ba kin mih noh artad ban leit sha ka jaka sangeh Bos, u hynmen u la ong ïa la u para, "Shan, sa da minot bha keiñ, bad to da leh tip sngi bad don akor bha, sumar ïa la ka burom haba phi don sha shnong ki briew ïoh phin sa shah kren beiñ, bad to da kynmaw ruh ban duwai ha U Blei ba un ïarap ïa phi wat la phi don hangno hangno ruh. Wat klet ruh ban da thoh shithi ia nga." Katba u hymmen u dang kren ïa kine ki ktien u da jaw artad bad ki ummat jingieit ïa la u para namar u tip skhem ba naduh kata ka sngi un nym lah ban ïa shem shuh ïa la u para katba dang dei ka por long skul, "Shan! katto te ngim ïoh ban ia rkhie ïa kmen lang shuh bad ban ïa thiah ïa bam ryngkat kumba mynshuwa, namar phi sha ka wei ka shnong nga pat shane," la ong u hymmen ïa la u para kumta da ka mynsiem kaba lung kine baroh arngut ki la ia iam lang bad ki da ia kdup iwei ïa iwei pat ryngkat ka jingiadoh ïa dait.

Ha kata ka por ki ïohsngew ïa ka jingpah (horn) jong ka Bos kaba wan na Shillong ban wan shaw briew sha kata ka shnong man ka sngi, te u kpa u la ong, "ïa, ïa ngin ïa mih noh kata ka Bos ka la da wan." Kumta ki la ïa mih bad u hymmen u la ong, "leitsuk Shan." "Shongsuk bah-bah," la phai ktien kylliang u para.

Ha kata ka sngi, baroh shisngi uta hymmen um shym nang ban trei ei ei ruh em namar ka jingmut jingpyrkhat jong u, ka her tang sha la u para ba ieit bad ba thep mynsiem jong u.

Haba u kpa lem bad u Kyrshanlang ki la poi ha Shillong u Kyrshanlang u la shu ang dheng kum ka Muid namarba um pat ju poi sor wat tang shisien ruh. Kumta u la lyngngoh ïa ki ïng paki dulan jong ki briew, ki kali ruh kine ki shu mareh khlem shongthait sharum sharum shaneng shaneng, bad ha man la ki lad bad ki dong don sa ki dukan kiba heh bad itynnad. kiba la pynitynnat da ki rong ki rup ba bun jait.

Ynda la jan miet, U Kyrshanlang u la nangkham phylla shuh shuh ba ki ding sharak ki meh haman la ki ïng

ki briew bad wat ha surok ruh. Kumta u la lyngngoh ia kane namarba sha la shnong kim ju don ding sharak kum kine, kumta u la kylli ia la u kpa, "Papa, dei kine kita ki ilektrik ïa kiba ngi la ju pule ha skul?"

"Hooid, khun ki dei," la jubab u kpa da kaba phuh sam rkhie.

Ha ka step kaba bud, u kpa u la leit pynrung skul ïa la u khun ha Government Hight School bad u la sah pat ha Earl Hostel lem ruh bad u kpa uba la shah kyrpang ban sah kai shihat shitaïew namar ka jingkyrpad eh jong u.

Nyngkong nyngshap eh, u Kyrshan u la kwah ban thoh shithi shwa sha la u hymmen ban ïathuh ïa kiei kiei ki jingphylla jong ka sor Shillong. Kumta u la phah ïa kata ka shithi jong u sha la u hynmen.

U Lamphang tang shu ïoh ïa kata ka shithi na la u para, katno u la dap da ka jingsngewtynnat kaba khraw ban ïohsngew ïa kiei kiei kiba phylla bad kiba itynnat jong ka sor Snillong, kumta u la thoh shithi ai khublei ruh ïa la u para namar kane.

Ki sngi ki snem ki la nangïaid bad mareh stet, kiei kiei ki nangkylla man la ka por bad khyllipmat, ba kumta ruh u Kyrshan u la nangsan u la nangrangbah bad ryngkat bad ka jingpule ruh ka la nangïaid shaphrang man la ka snem.

Ynda katto katne snem ba ka la ïaid ka jingpule jong u, u Kyrshan u la dei ia ka ban ïa leh ïa ka Matrik. Tang shudcp eksamin u la leit phai noh sha la shnong katba ym pat ïoh jingtip. Ym slem hadien katto katne por ka result Matrik ruh ka la mih, bad kumta u la leit sha Shillong ban leit peit ia la ka result. Tang shupoi ha Shillong u la leit beit beit sha skul ban peit nombar, bad da ka jingkyndeh ka shadum bad jingtied u klong snam u la peit bha ïa la u momber, bad tangmar shisien arsien peit u la shem ïa la u mombar ba u don hajan jong u wei u para lok ba ïa pule lang. Markumta hi da ka jingkmen ka bym lah shuh ban

batai u la leit bran bran sha ka jaka sangeh kali ban ïoh leit ïathuh sha la u kpa bad u hynmen kiba la angnud bha ban tip ïa ka khubor ba bha ïa kaba ma u un sa wan rah.

Hadien ba u la poi ha ïng u Kyrshan u la ïathuh ïa la u kpa bad u hynmen ba u la lait ha ka kyrdan kaba nyngkong bad kumta u kpa da ka jingkmen kaba khraw u la pynlong ka jingaisha sngewbha ïa ki lok ki jor malu mala katba kot ei la i bor barit jong u, tang ban donbok bad eh rngiew u khun jong u. Hadien katto katne sngi, u Kyrshan u la dei ïa ka ban wan biang sha Shillong, khnang ban ïoh leit pule shuh shuh. U la leit pule ha kawei na ki Kolej kiba don ha Shillong, bad hadien katto katne por u la ïoh kam sorkar noh. U la dei ïa ka ban pynkylla noh na kaba leit mynsngi sha kaba mynmiet.

Ynda u la trei katto katne bnai bad ynda u la wai ïng noh da kaba kham heh, u la thoh shithi sha la u kpa u da ong, "Papa, nga la dep wai ka ïng kaba kham heh khyndiat bad kumta kan kham bha ba phin ïa wan lang noh shane bad na ka bynta i bah - bah ruh i lah ban ïoh ïa ka kam rit kam ria hangne ha sor. Kumta papa wat nym kyntait ia kane ha jingai jingmut jong nga ïa phi."

Da kaba pyrkhat bha ïa kiei kiei baroh bad da kaba peit ïa kiei kiei ki jingbha kiba lah ban wan hadien habud, kumta u la ong ba kane shi sha ka long ka lad bah na ka bynta jong ngi. Baroh arngut shi kpa shi khun ki la ïa hap jingmut ban ïa leit lang noh sha sor Shillong ban ïa sah ïa shong lang bad u para.

Ha kane ka por ka la don ka jingpynbna ba don kam kyrkieh ïa ki katto katne ki kam ban ïarap ai shithi ha ophis, ha kawei na ki ophis sorkar, kumta ruh une u hynmen u la aplai bad namar ba duña ki nongaplai, kumta ruh u la ïoh da kaba suk. Kumta baroh arngut ki la ïoh mynta la ka kam ka duk bad ki la lah ruh ban pynsuk pynsaiñ ïa la u kpa ba la tymmen jong ki.

Hadien katto katne por, ka jingshitom ka la wan ïa u kpa jong ki ba kumta ha ka jinglong tymmen artat wat la ki khun ki la ïaleh shitom ha ka ba pynsumar sukher ïa la u jong u kpa, hynrei long leh nohei haba U Blei u la ibit ïa ka ban shim noh ïa u. U kpa shwa ban khlad, u la sneng la kraw ïa la ki khun ba kin im hok ïaid beit katba ki dangim ha kane ka pyrthei sngi, nalor kata ruh u la ong "ai ba ka jingim jong phi baroh arngut kan ïa syrdoh iwei ïa iwei pat wat nym ïa sapra ïoh ki nongshun kin wan tyllep ia ka jingim jong phi Ka wei ruh kaba nga kwah eh ka long phin tei mot ïa nga da ka jingim jong phi, ba ha ka dohnud bad ka jingim jong phi hi. To ïa im hok, ïaid beit, ïa ieit shipara, ïarap iwei ïa iwei pat bad long kiba don akor la ha ka ktien ba phi kren ne kam ba phi leh la ka long ïano ïano ruh. Bud ïa kaba nga la pyni bad ïalam ïa phi, dei uta keiñ u mot u ban sah nam sah burom ïa nga wat lada nga la khlad ruh, bad uba ym lah shuh ban pynkyllon da ki wei pat lano lano ruh lada phi ngeit bad kohnguh ïa kaei kaba nga la hikai bad ïalam ïa phi."

Ki ruh baroh arngut ki la sngewthuh ba ka la dei artat ka por ba u kpa jong ki un sa leit noh bad ba kin ym lah shuh ban ïa shem shuh lano lano ruh, ki la ong, "Hooid, papa ngin kohnguh bad bud ïa ka nuksa ba phi la ïalam ïa ngi naduh myndang khynnah bad haduh kat kine ki sngi ba mynta." U kpa ynda u la ïohsngew ïa kine ki jingjubab bathiang bad ba pyntngen jong ki khun, u ruh da ka jingkmen bad jingsngewbha u la khlad noh sha la u jong U Nongthaw.

Naduh kata ka sngi kine baroh arngut ki la dei ban ïa im ïa san hi tang baroh arngut shipara bad ki la ïa bud ruh ïa kiei kiba u kpa jong ki u la hikai bad ïa-lam ïa ki naduh dangrit haduh ka sngi ka jingïap.

KA AKOR KA DEI KA LYNTI SHA KA JINGSUK.

Katba ka aïom synrai ka dang noh kjat ha kane ka Mariang, ki kjat sngi mynstep ki suit rong ksiar ïa ki dieng ki siej, ki syntiew ki skud. Ki sim ki doh ki pah sngewthiang ha ki tnat dieng ban pynpaw ïa ka jingïaroh ïa la U Trai Nongpynlong. Ka lyer batemon batesi ba beh jem jai, ha kaba ki briew baroh ki sngewtynnat ban mih ïaid kai shane shatai bad ki da peit ieit da ka mynsiem ba kmen ïa ki jingthung jingtep baroh kiba mynta ki la dei ha ka aïom kaba biang.

Dei ruh kum ha kane ka por ba ha ka Shnong Mawarted, la don u wei u khynnah uba tipsngi bad don akor katta katta. Uba baroh ki briew ha shnong ki peit sha u kum u nongïalam jong ki, naduh kiba rit eh haduh kiba la san la rangbah kumjuh. Kane ka long namar ka jingbha, ka akor burom bad ka jingtipsngi jong u. Ka kyrteng jong u ka long u Rijied.

Ki kmie ki kpa jong u kim da long eh kiba don ba em, ki shu im tang da ka rep ka riang bad ka ri jingri jingdup ki don bun ngut ki khun kynthei bad tang uwei u shynrang ba kumta ki ïaleh katba lah ban pynnang pynstad ïa u katba ki don ei la ibor barit jong ki, khnangba une un long uba nang ba stad na ka ïng jong ki namarba ym shym la don iwei ruh i ban mih khmat na ka ïng bad ka jait, jong ki.

Ynda haba u Rijied u la lait na la ka skul shnong u la dei ban leit pule noh sha sor Shillong namarba ha kata ka shnong kaba u shong ym pat don skul pdeng. Kumta u la dei ban mih noh na la ka shnong kaba la kha ïa u bad ban ieh noh shipor ïa la kiba ha ïng ha sem baroh, khamtam eh ïa ka kmie bad u kpa la jong khnangba u lah ban leit pynbit shuh shuh ïa lade ha ka liang ka jingnang jingstad.

U Rijied u la sah ha Shillong tat haduh ban da lait ïa ka Matrik bad nangta namar ka jingkhlad noh jong i kpa iba long u rishot jong ka ïng bad iba ju kyrshan ia u baroh shi katta ha ka bam ka dih, ka kup ka sem bad ka bai kot bai sla, kumta mynta mano pat ban kyrshan ïa u ba un leit skul biang namar i kmie ruh i la tymmen bad ki hynmen jong u baroh ki la leit ïng briew lut. Kumta i kmie da ka jingsngewsih bad khuslai i la ong, "khun, yn leh kumno haba ipa jong phi ruh i la khlad. Nga ruh nga la sdang noh kumne ka met, nga shem jingeh shibun ban kyrshan ïa phi ba phin dang leit pule biang. Kawei ruh mano pat ban peit ïa nga, tang kane ka para marwei kumno kan leh. Namarkata khun, sangeh noh shwa shipor ïa ka jingpule jong phi bad ïarap lem noh shwa ha ïng, bad lada U Blei U ibit bad isynei ia ngi, te phin ïoh da kano kano ka kam ban trei ha Shillong, nga kloi ban bud ryngkat bad phi lem bad kane ka para de."

Kumta da ka jingsngewsih ka bym lah ong shuh bad da ka jingisynei ïa la i kmie haba u peit, kumta u la kut jingmut ba un sangeh noh shipor da kaba u kyrmen ba ka lad kan sa plie ïa u ba un dang ïoh leit pule pat hadien. Naduh kata ka por u la dei ban trei noh la ka kam ka duk la jong bad ban peit ïa la i kmie ba la tymmen jong u. Man la ka sngi u ju im sngi ban duwai ïa U Blei ba Un isynei ban thaw lad thaw lynti ïa u khnangba u lah ban dang ïoh leit pule biang. Um ju duh jingkyrmen ruh ba shisien ka sngi un sa ïoh hi ïa kaei kaba u kwah bad khmih lynti wat la ka long ha ka por ba um khmih lynti shuh ruh, hynrei U Blei Un sa thaw lad thaw lynti hi.

Kumba ki jingthung jingtep ki plung bad ki heh man la ka sngi, kumjuh ruh ki jingmut jingpyrkhat jong u briew ruh ki nangproh bad nangïar ha ka jabieng jong u.

Ha kawei ka jan miet katba u dang wan phai na ïa jingtrei sha ïng, U la poi pyrkhat kumne ha ka jingmut jong u: 'Nga tharai kan kham bha ba ngan leit noh sha Shillong ban leit buh kyrteng noh ha ka ophis Emploimen Ekshien, khnangba lada jia ba lait kam hangno hangno kane

ka ophis ka lah ban ai jingtip ïa nga. Kumta ngan sa leit ha kine ki sngi.'

Hadien ba ki la dep bam dep dih ha kawei ka janmiet, U Rijied U la ong ia la i kmie, "Mei, la shai ka sngi te namarba la dep kito ki kam shikhep shikhep, kan bha ba ngan leit mih sha sor Shillong na ka bynta kato ka kam ba nga la ong ha phi ha kato ka miet, long Mei?"

"Nga tharai kan jin da la bha keiñ khun kata ruh kaba phi ong katba dang lait por kumne, te phi dei ban khreh sum khreh sait lypa mynta ka miet namarba phin ïoh leit da ka kali step khnangba phin ïoh pyndep kam dang kloi ba phin ïoh leit thied jingbam jingdih artat na ïew ba ngin kham suk."

Katba u Rijied u dang khreh dang khrum kumne, i kmie i la ong, "sa nangkhreh ma phi khun, nga te ngan thiah noh namarba nga sngew baïong khlieh."

"Hooid mei, khie leit thiah suk, nga ruh tang shu dep ngan thiah noh namar ban ïoh khie pat dang kham step." Kumta i kmie ruh i la leit thiah noh katba ma u pat u sdang la ka sum ka sait.

Haba ka step ka la wan phai pat, u la khie ban khreh ban khrum la kata ka leit jingleit. Tang shu mih sngi u la khreh ban bam noh namar la jan dei artat ka por poi kali step. U la kyrsiew noh ïa la i kmie, "Mei mei, nga la dei ban leit noh artat, kumta sngewbha seh khie noh ban pynai ja noh ïa nga."

Ynda la dei ka por hynñiew baje mynstep ka kali kit dewïong ka la wan bad kumta u ruh u la ong, "shongsuk mei nga la leit. Tang poi harud surok u la ap ïa kata ka Trok kit dewïong kaba u la ïohi na la ïng, bad kumta u la pynsangeh bad kiew ban leit da kata haduh Shillong.

Mar ïa poi ha Shillong, u Rijied nyngkong nyngshap u la pynkloi bran bran ban leit buh kyrteng shwa ïa lade,

namarba ïoh lap ba khang kata ka ophis. Tang shu poi hangta ha ophis, u Rijied u la sei la ki kot ki sla donkam baroh ki ban pynshisha ïa u, bad u la ai ha uwei na ki Nongthoh kiba don hangta. Ynda haba uta u Nongthoh u la dep bishar bniah ïa kita ki kot donkam jong u Rijied bad haba u la shem ba ki long kiba beit, kumta u pynrung ïa ka kyrteng jong u Rijied. Shwa ba u Rijied un mih noh uta u Nongthoh u ai ha u kawei ka kot rben kaba don ka kyrteng jong u Rijied bad u nombar de bad u da ong, "ha kano kano ka por ba phi shah khot phi dei ban wan rah lang bad kane khnang ban ïoh pynshisha."

U Rijied ruh hadien ba la pynpaw ïa la ka jingsngewnguh ia uta u Nongthoh, u la mih noh bak ban leit noh sha ïew ban thied jingthied khyndiat Tang shu poi ha ïew u Rijied u la pyndep shwa ïa ki kam baroh bad hadien kata, u la leit sa sha basa die jadoh, namarba u la sngew pyrsut ki snier ba khlem ïoh ei ei baroh shisngi. Ym slem ruh nangta ba ka por ïa u Rijied ka la dei ba un leit noh sha jaka sangeh kali namarba la jan dei artat ka por ba ka kali kan mih.

Ynda la poi ha shnong u Rijied u la ïathuh ha la i kmie ïa kaei kaba u la pyndep ha Shillong bad ki kmie ruh i la ong, "to lada U Blei hi U ibit phin sa ïoh keiñ khun ïa kaei ba phi kwah." Bad kumta namarba la miet ki la leit thiah noh, khnangba ki lah ban khie dang step ban leit sha la ki kam ki duk.

Man ka sngi u Rijied u ju leit lum leit wah kumba u ju leit khnangban pyndep sa ïa kiwei kiwei ki kam ba dangsah bad ki ba dei ban pyndep ïoh lap ba dier ka por.

Ki sngi ki ïaid stet haduh ba u Rijied um pat lap ba sngewthuh ba kata ka jingwan buh kyrteng jong u sha ophis ha Shillong kala da poi sha ka shi bnai ei ei. Kumta u la angnud bad khmih lynti bha ba lehse ha kita ki sngi un sa ïoh jingtip na ka bynta kano kano ka kam. Kumne miet bad sngi ki jingmut jingpyrkhat jong u ki her ban puson tang na ka bynta ka kam. Hynrei imat kumba kata ka jing-

khmih lynti jong u kan nym ai jingkyrmen, u da kyrmen skhem ba un sa ïoh hi ynda la dei ka por.

Ha kawei ka sngi katba u Rijied u dang leit sha la lyngkha, ha lynti u la ïa shem ïa uwei u para lok uba long u Nongpyntrei surok sha kata ka thaiñ u la ong ïa u Rijied, "Bah Jied! Are nga nga nang kwah ban ïa shem ïa phi man ka sngi hynrei ngam ju lah ban ïa kynduh, balei phim don ne ha shnong?"

"Wa phin ong kumta, nga don hi te tangba la dang step nga ïa mih na ïng ban leit sha lyngkha. Balei ma, phi don kam ia nga?"

"Hooid keiñ, namar myn ha kane ba nga wan sha ophis shatei sha Shillong, u Sahep rangbah jong ngi u ong ba u kwah Nongtrei uwei ha poh ophis jong u. Kumta nga la poi kynmaw ïa phi ba phim pat don kam, kumta nga la kwah eh ban ïa kynduh ïa phi dei na kata ka daw keiñ, ban ïathuh ïa kata khnangba phin leit wad jingtip."

"Oh! phi ong kumta ma, lano kan kut ka por ban aplai?"

"Ka por te dang don hi sa shi taïew tam ei ei, phi dang ïoh por phi, lada phi mut hi ban buh."

"Khublei shibun eh ma, namar ka jingsbun jong phi."

"Koit kam pher bah Jied, namar jait para khasi te, dei keiñ ban ïarap kylliang iwei ïa iwei pat. "Nangta ki la ïa khlad noh la la ka lynti sha la ki kam la jong.

Ha kata ka sngi, ka shadem u Rijied ka shu kyndeh baroh shi sngi namarba ka jingkmen ka shlei ha ka mynsiem jong u, u da tharai ba lehse kane te dei ka lad kaba bha tam na ka bynta ka kam ba un ïoh.

Ynda janmiet haba u la poi ha la ïng, u la ïathuh ïa kata baroh ha la i kmie bad u da ong ruh, "Mei, la shai ka

sngi te nga dei la kumno kumno ban leit biang sha Shillong namar kane ka kam."

"Phi dei ban leit keiñ, katba dang ïoh lad kumne lei lei."

La dang step u Rijied u la khie ban khreh ban khrum bad ban pynbiang ruh ïa la ki kot ki sla ba don kam baroh kiba ïa dei bad kata ka kam kaba un leit aplai. Hadien ba u la dep kren ïa i kmie, u Rijied u mih noh de bak ban ap kali harud surok. Shen kawei ka Trok kit dieng sawdong ka la wan bad u Rijied ruh u la leit da kata haduh Shillong.

Tang mar ïa poi ha Shillong, u Rijied beit beit u la leit sha ophis kaba dei peit ïa ki surok ban ïa shem bad uta u sahep. Hadien ba ki la dep ïa kren ïa khana, u Rijied ruh u la ai ïa kita ki kot ki sla lem ruh bad ki wei ki kot ba don kam baroh ba la suh lang hangta bad u la mih noh de bak.

U Rijied u la leit beit noh sha jaka sangeh kali ban leit noh sha la shnong da ka kali kaba janmiet, Tang shu poi ha la ing, u la ïathuh ha la i kmie ïa kiei kiei baroh kiba u la ïa kren bad uta u sahep bad u la ïathuh ruh shaphang ka jingbha bad jingsbun mynsiem jong u. U da ong, "Mei imat mynta te khlem pep ngan sa ïoh ïa kane ka kam, namarba u sahep ruh u la kular ban ïarap ia nga."

"Kumta keiñ khun, haba phi leh rit hi ïa lade ki briew baroh ki ieit lut wat naduh kiba heh ba haiñ haduh kiba rit ruh kumjuh."

Ka por ka la nangiaid bad ka synïa ka la nang tap ba ka jingkynjah ruh ka la wan ha shnong ha thaw bad u Rijied ruh lem bad la i kmie ki la leit thiah noh. Ha kata ka miet u Rijied u la phohsniew baroh shi miet ba u la trei kam ryngkat bad uta u sahep hapoh ophis jong u. Ka mynsiem jong u ka dap ka shlei bad ka kmen namarba u la ïoh kat kata ka kam. Katba u Rijied u dang jngi marwei hapdeng kata ka jingphohsniew, kyndit kyndit u syiar na sem u la kynih

kynsan ba kumta u Rijied u la kyndit bad u la shem ïa lade ba u don ha jingthiah bad ba kata baroh ka long tang ka jingphohsniew bad ba u don ha la i trep ba joi la jong. U Rijied u khie bad u la shong khop ha khlieh thiah ban pyrkhat ïa kata ka jingphohsniew. U pisa u lynga marwei namarba um lah ban pynshongnia ne ringdur ïa kata ka jingphohsniew. Hamar kata ka por ki kmie ruh i la kyndit bad shem ba u khun jong i u shong halor jingthiah bad i kumba u pyrkhat ïa ei re, kumta i la kren ïa u, "phi pyrkhat aïu khun? Balei phi shong kum u bieit, ha ka jaka ba phin leit sliew ding sliew theh noh, ne phi phohsniew ïa ei kaba phylla kaba la pynlong ïa phi kumne?"

U Rijied u la phai sha la i kmie bad u da wait samrkhie artat bad u la ong, "Mei, nga la phohsniew kawei ka jingphohsniew kaba la pynlong ïa nga ba ngan pyrkhat bad kata ka long nga la ïoh jingtrei ha ka ophis jong uto u sahep bad nga la phohsniew ruh ba nga la wai kawei ka ïng kaba heh bha, namarba nga mut ban ïoh ïa shong lang ma phi bad i duh de. Hynrei hamarba nga dang bang bha kata ka jingphohsniew, u syiar u la kynih ba kumta ruh nga la kyndit noh bad nga shem pynban ïa lade halor jingthiah. Nga tharai imat khlem pep shisha ngan sa ïoh ïa kane ka kam."

I kmie i la shu rkhie ïa u bad i la ong, "donbok khun ba phin ïoh, hynrei tang kawei te ngan ong ïa phi ba ka jingphohsniew barabor ka kut tang hangta hi keiñ. To kam pher dwai ïa U Blei ba Un ïarap ba phin ïoh," bad kumta ki la ïa khie noh artat.

U Rijied kumba u ju leh, kumta ruh ha kata ka sngi tang mardep bam dep dih u la mih noh ban leit lyngkha risai. Man ka sngi u ju pyrkhat bad mut dur ïa kata ka kam kaba u khmih lynti bad man ka miet pat u phohsniew ïa kita baroh kiba u la pyrkhat bad mut dur mynsngi. Kumne ka sngi ka la ïaid dá ki taïew bad ki bnai khlem da sngewthuh.

Ha kawei ka sngi katba u Rijied u dangmih na la ïng ban leit thied jingthied na dukan kaba don harud Surok, ha

lynti u la ïa shem ïa u wei u Nongsam shithi ne u Dak ba u da wan sha jan jong u ban kylli ïa ka kyrteng u Rijied, kumta u Rijied u la pynithuh ïa lade ha u. Da ka mynsiem kaba kyndeh bad ki kti ba kyiuh, u Rijied u la plied ïa kata ka shithi bad u la shem ba kata ka shithi dei kaba na kato ka ophis ba u la aplai. Hangta la thoh ba u dei ban wan mih sha ophis ha ka 10 tarik khnang ban thew ban woh ïa u la u bit ne em ha ka kata ka kam. U Rijied ruh u la mareh bran bran sha la ïng ban ïathuh ïa kata ha la i kmie.

Kata ka sngi ba la buh ka la poi ba kumta u Rijied bran u la leit sha Shillong. Ynda u la poi ha ka ophis, u Nongap jingkhang u la ong ïa u Rijied ba un ap hangta ha bar haduh ban da poi ka pali jong u, bad tang shu ïohsngew ba la khot ïa ka kyrteng jong u, un sa rung. Kumba la bthah da uta u Nongap jingkhang jong u sahep u Rijied ruh u la leh kumta. Hadien khyndiat por u la ïohsngew ïa ka jingkhot ïa ka kyrteng jong u ba kumta u Rijied u la pynstet ban rung. Uta u sahep u la kylli jingkylli ïa u Rijied shibun ki jingklli, hynrei u Rijied u la jubab beit thik khlem bakla bad hadien kata la phah ïa u Rijied ban leit noh. U ruh u la mih noh ryngkat bad ka jinglyngngoh kaba khraw ba uta u sahep ïa uba la ïa shongkai bad dih sha mynshwa hynrei mynta pat u leh kum bym ithuh ïa u Rijied. La katta ruh u Rijied um da sngew ei ei eh ïa kata baroh namarba u la lah bha ïa ki jingkylli baroh kat kiba la kylli ïa u. U tharai ba un sa ioh beit ïa ka kam. Kumta u la leit wan noh sha la shnong. U Rijied u la ïathuh lut baroh ïa ki ei ba la jia ha la i kmie, bad i ruh i la sngewthuh lypa uei u soh u ban mih nangta i la spel lyndet tangba i sngap jar bad im nud ban kynthoh ei ei halor kata. Hynrei i la pyntngen ïa u da kaba ong, "Kam pher khun, wei phi la leh bha kumba phi ong, te khlem pep phin sa ïoh hi ïa ka kam."

Hadien shi taïew ei ei, u Rijied u la leit biang sha Shillong ban wad jingtip shaphang kata ka kam, hynrei ynda u la poi hangta ha ophis la ïathuh ïa u ba la dep thung da u wei u briew uba kyrteng u Das. Da ka jingshaïong ngaiñ u Rijied u la leit phai noh sha la shnong. Ynda

la poi ha la ïng, da ka jingsngewsih kthang u la ïathuh ïa kata baroh ha la i kmie.

"Khun phim dei ban sngewei ei namarba kane ka dang dei tang ka sien kaba nyngkong eh, kumta ka bok ne ka nusib jong phi kam pat poi keiñ."

U Rijied ruh u sngew ïahap bad kata ka jingpyni jong i kmie, u la shu pynpalei noh ïa lade bad u da kyrmen ba hadien un sa ïoh ïa kaei kaba u kwah, la ka mynsiem ha kata ka por ka khia da ki jingsngewsih. Kumta u la leit trei noh la ka kam kumba u ju leh man ka sngi. Hadien khyndiat sngi, U Rijied u la ïoh sa kawei ka shithi kaba wan na kawei ka ophis jong ka sorkar pdeng, ba u dei ban leit mih sha kata ka ophis ha ka 27 tarik uta u bnai bad ba un wan rah lut ïa ki kot ki sla kiba don kam baroh. Haba kata ka sngi ba la buh ka la poi, u Rijied ruh u la leit biang sha Shillong. Hadien ba u la dep baroh ki kam ba ïa dei bad kata ka ophis, u la wan phai noh sha la ïng. Tang hadied katto katne sngi, u Rijied u la ïoh jingtip na ki para lok ba ha kata ka ophis ruh la dep thung da uwei u ba ha ïng jong u babu rangbah jong kata hi ka ophis. Tang shu tip ïa kane, katno ka mynsiem u Rijied ka pait bad ka sngewsih kthang namar kat shaba u phai ki kam kiba u la kyrmen ban ïoh ki kylla khongpong lut pynban. Katba u dang pyrkhat sngewsih kumne, u la poi kynmaw biang ruh sa ïa kato ka kam hikai skul kaba u la shah leh beiñ tang da ka ka jingbishni jong ki katto katne ki briew jong kata ka shnong, kane ka jingjia ruh kaba dang shen hi, kumta katno ka ktah ïa ka mynsiem ba lui lui bad ba lung jong u Rijied. Katba u dang puson kumne ïa ka jingsniew bok la jong, ki ummat kthang brup ki jaw bad u da ïam sngewsih ïa la ka nusib jot la jong kaba la wan ngat ha ka jingim jong u. Ynda la jan miet u la wan phai sha la ïng, u Rijied u la leit thiah noh khlem bam khlem dih. Te i kmie i la kylli, "balei khun phin shu thiah khlem bam? khie seh da bam da dih shwa, ne phi sngew kumno ba phi i khia ka khmat jong phi kumne?"

"Ngam sngewkwah bam phi mei, namarba nga sngew baiong khlieh."

"Ñiuma, wei ba phi ong ba phi sngew baïong khlieh te, ka bha keiñ ban nym bam ja namarba ïoh sa khie shit pynban shibit da miet. Hynrei ka sha te phi dei ban dih namar khlem bam ei ei pat ruh kam pynbha keiñ.'

"Koit kam pher mei, ngar sa dih kham shibit mynta te ngam pat sngew kwah."

"To ñiuma, ynda phi sengew kwah ha kano kano ka por sa da ong keiñ, mo?"

"Hooid mei," la ong u Rijied bad u da leh myn ïohthiah noh artat katba i kmie ruh i dang leh noh ïa kane ka tai.

Ka mynsiem jong u Rijied ka kyndeh bad ka pang da ka jingsngewsih ryngkat ruh ki ummat ki tuid bad ki shlei haduh ba la jhieh lut sa ka syngkhlieh jong u katba i kmie pat im poi pyrkhat ei ei ruh em ïa kata baroh. Ynda la kham miet i kmie ba i la sngewsamthiah eh i la ong, "Kane ka umkhluid nga la pynsyang lypa harud ding ba lada phi sngew kwah sha ha kano kano ka por sa shu theh beit bad lada phim sngewlah ruh sa kyrsiew ïa ka Khatduh mo? Nga te ngan thiah noh namarba nga la sngewshoh eh kata ka khmat."

"Hooid mei, khie thiah noh, lada nga sngew kwah te ngan sa khie hi la shibit." Kumta i la leit thiah noh. Katba ka jingkynjah jong ka miet ka nangwan u Rijied ruh u la nang-jngi ïa lade ha ka thwei jong ka jingsngewsih. Ki jingmut jingpyrkhat ruh ki shu ap brip, kumta kane kam ai lad ïa u Rijied ba un ïohthiah wat tang shi khmat ruh, u ksaid, u pisa, u lynga bad teng teng ki mih ruh wat ki ktien tim ïa la ka jong ka nusib jot kaba la wan ngat ha ka jingim jong u. Nangta u la kren ha lade hi bad u da ong, 'Ka nusib aïu kum kane kaba la ngat ha nga, shu kat sha ba phai tang da ki dieng pynkiang suda, kat sha ba iaid ruh tang da ki jingeh bad tang ka kynduh mawsiang khek shi khek, imat ka jingim jong nga ka long ka bym don kupar wat tang shi sohphit ruh.......' Katba u Rijied u dangtim

kumne ia la ka nusib jot la jong i kmie ruh i la kyndit thred naba thiah bad i da phai kynsan wak sha phang ba thiah ma u, bad i da iohi ruh ba u da ksaid lynga shane shatai ryngkat bad kita ki jingtim jong u baroh, bad ruh u da ksaid lynga shane shatai ryngkat bad kita ki jingtim jong u baroh, bad ruh ynda i la peit bha lyngba i jingshai barit jong ka sharak, i la iohi ruh ba ki ummat ki mih bad tuid na u khun jong i bad ba u da jngi ruh ha kata ka pung jong ki ummat sngewsih kiba la kyrsoi na ka mynsiem ba kthang jong u. Kumta i kmie i la sngewthuh pleng u khun jong i ym dei ba u shitom hynrei dei na ka wei pat ka daw kaba la pynlong ia u kumne. Kumta i la kren ia u, "Rijied! Balei khun phi iam? Iano phi tim phi mai? Ne kaei ka jynjar khun kaba la ngat ha phi? Hato balei phim iathuh ha nga la ka kmie, khnangba ngan thaw lad thaw lynti ban pyllait na kita baroh? Iathuh khun,, balei?"

U Rijied ruh um banse ban iathuh noh ha la i kmie ryngkat bad ki ummat ki da tuid brup shi brup bad u da ong, "Mei, imat kam myntoi phi ia nga ban dang wad kam sorkar ne wat ban dang ioh leit pule shuh shuh namar kat kiba nga pyrshang ki khyrdep ki khang pyrshah pynban, katsha ba nga phai ruh la ker tang da ki dieng pyngkiang suda bad katsha ba nga iaid tang ka tyngkhuh mawsiang khuk shi khuk. Te kumno pat ngan leh mo? Haba kato ka kam kaba nga dang shu wan ialeh dang shen ruh pleng lada dep thung briew da uba ha ing ha sem jong uwei u babu rangbah uba na kata ka juh hi ka ophis. Kumta nga sngewba, ba ka jingim jong nga ka long ka bym don dor shuh ne ka bym don jingmut ei ei shuh ban dangim pat ha kane ka pyrthei,........" "Khun!" la kynrup ktien ka kmie, "balei phi kren kut lad kumta! Wat ju don kum kata ka jingsngewthuh bakla da sngap ia kaei ba ngan pyni ia phi, namar phi i khun, kane ka pyrthei kaba ngi im ka dei ka pyrthei ka jingialeh suda bad ka long ruh ka pyrthei kaba ngi dei ban mad ym tang ia kaba bha lynter, hynrei ngin hap ruh ban mad ia ki ummat kthang. Kane kan long aiu laca phi ia nujor bad kiwei kiba sngewsih ban ia ngi. Ka por jong phi khun kaba dang kyrhai, bad ki kabu kiba phin dang ioh ki dang bylla. Namar katta wat duh jingkyrmen

ba U Blei Um ju ieh noh ïa la ki jong ki briew kiba wad da ka hok, phin sa ïoh'hi ïa ka 'kam namar dei ruh lyngba kum 'kine ki jingeh pynban'kin long ka jingkieng sha ka lynti jong ka burom. Kawei ruh phi i khun, ka 'lah ban long ba dei 'ka mon 'ka jong U Blei ne ki jingtynjuh jong U ban ïtla phi long ne em uba kynmaw ia U wat ha kum kine ki jingeh kiba wan ngat ha phi. Kawei ruh ka long kumne, ba la da kano kano ka kam ba phi ïoh da kaba suk kumta ruh phin nym nang ban ñiewkor ïa ka, bad kumta ka lah ban long ruh ka bym neh slem hynrei kynmaw ba ka kam kaba phi ïoh da ka jingialeh shitom bad ryngkat ki ummat, kata ka kam kan long kaba iai neh bad phi hi phin nang ban ñiewkor bad ieit ïa ka namar ka dei kaba phi da ïaleh shitom bad kaba phi da jaw ruh bad ki ummat mynba phi dang wad ia ka. Bad tharai lada phi ïoh mynta ïa kane ka kam ba phi ïaleh, hato phi tip pat don aïu ha lyndet jong ka? Lane shano kan ïalam ïa ka jingim jong phi? Namarkata Uta'keiñ Uba sha lyndet ka bor jingsngewthuh jong ngi U kham sngewthuh kham bha ban ïa kaei kaba ngi mut dur. U long ruh Uba la ïohi lut ïa baroh. Kumta khun, nga ong ïa phi wat nym pynsngewsih ei ei shuh ïa lade shaniah beit tang ha Uta Uba donbor bad da ka jingkyrmen nga ngeit skhem ba phin sa ïoh ïa kaba phi angnud ba kano ma ka por kaba phim poi pyrkhat bad katta kan long ruh kaba kham bha. Wat nym man thait noh ban ïa ksaid namar nga tip skhem ba phin sa ïoh hi ïa ka hadien wat la ym mynta ruh. Kumta khie thiah noh khnangba phin ïoh pynjah thait ïa la ka met la jong.

U Rijied ruh hadien ba u la ïoh sngew ïa ki ktien pyntngen bad jingsneng jong i kmie, u la sngewhun bad da ka mynsiem kaba kmen bad ryngkat ruh da ka jingkyrmen skhem ha U Blei Un sa ïarap ïa u ban ïoh ïa kaei kaba u kwah, kumta ruh u la thiah noh.

Wat la hapdeng ka jingdum ïongngit ka suiñ bneng, u slap ruh u hap ryngkat bad ka jingbeh jong ka lyer kaba beh kyrthep la i kumba kan sa khie sa ka eriong erngit, bad ym i don jingkynmen shuh ba kan dang rang pat hynrei pynban shwa ban noh phai ka sngi, u Simpyllieng ba hynñiew

ïong u mih shaphang mihngi ban pynpaw ïa ka dak jong ka jingsangeh noh jong u slap ba jur. Shen hadien khyndiat por, ka sngi ruh na kliar ki lum ka peit ieit na khap ki lyoh ryngkat bad ka jingwiat rymmuiñ ïa kane ka pyrthei. Dei ruh ha kane ka sngi ba u Rijied katba u dang wan phai na la jingtrei sha la ïng hapdeng ka jingkut lad u la poi kynmaw khliak ïa i bah Rising iba long u trai ïng mynba u dang pule mynshwa ha Shillong ïa iba u la klet noh baroh shikatta, kumta u la poi pyrkhat kumne, 'Nga tharai kan bha ba ngan leit ïa kynduh noh ïa i Mama namarba i trei kam sorkar kumta i lah ban ïarap lem ïa nga ha kaba pynïakren kam lem ha kano kano ka ophis sorkar, khnangba ngan tang ïoh lad ban leit pule biang ieh ngan sa leit ha kine ki sngi ban ïa kynduh ia i, ynda kham kylluid kam artat.'

Ha kawei ka jan miet hadien ba la dep bam dep dih, u la ong ïa la ka kmie, "Mei, la shai ka sngi te namarba la dep ki to ki kam shi khep, kan bha ba ngan leit noh sha Shillong ban leit ïa kynduh ïa i Mama kumba nga la ong ïa phi myn ha kato, mo Mei?"

"Nga nangmut keiñ khun ban ong ïa kata kumne ba dang lait por artad, phi dei ban leit noh khnangba phin ïoh leit pule pat hadien. Nangta nga tharai kan kham bha ba phin leit noh lashai hi mynstep keiñ, ym dei? Namar phi i phin leit sha ïng jong i khlem da ïoh rah jingbam jingdih khyndiat ïa ki khun jong i sngewbieit keiñ, kumta khnangba phin ïoh leit thied jingbam artat na ïew, leit noh la shai da ka Kali step".

Kumta u ruh khnangba yn kham kloi mynstep, u la khreh la khrum lypa ïa lade ha kaba pynbiang ia kine kitai kum ki kot ki sla ba don kam baroh ha kata hi ka miet katba i kmie pat i la nang leit thiah noh ba i la sngewshoh samthiah eh.

La dangsaw ka bneng, u Rijied u la da khie thiah bad u la pynkloi lan ka shet ka tiew ba ioh duh Kali, bad hadien ba u la dep bam dep dih, u la khublei ia la i kmie

bad u da mih noh artat bak sha surok ban ap kali hangta. Shen ruh ka wei ka kali kit dewlong kala wan bad u Rijied ruh u la kiew noh da kata haduh Shillong.

Tang shupoi ha Shillong, u Rijied nyngkong nyngshap eh u la pyndep shwa ia ki kam ba i kmie i la ong ia u bad ynda u la dep baroh ki kam ki jam, u la leit thied jingbam de khyndiat ban rah na ka bynta ki khun jong i bah Rising. Ki kynta ki iaid bad mareh stet ba kumta u Rijied um pat lap ba sngew ia ka ïaid ka ïeng jong u hangta ha ïew ba ka por ka la da poi sha ka lai baje. Kumta ka la jan dei sa ka por wai ophis, u ruh markumta u la pynkloi ban leit sha jaka sangeh Bos bad u la kiew noh ratat da kata kaba la khreh ban sa leit noh khnang ban kham kloi namar ba i bah Rising i sah sha Laitumkhrah. Mar ïa poi ha Laitumkhrah, u Rijied u la leit beit beit sha ïng jong i bah Rising bad tang shu poi hangta ha ïng, u la sei la uta u jingbam ba u la wan rah khnang na ka bynta ki khun rit jong i bah Risang; bad katno ki kmen bad ki ïa sngewtynnat ba u Rijied u la wan kai sha ki namar naduh ba u la leit sha la shnong um pat ju wan kai wat tang shisien ruh.

Hadien katto katne por la wan mih sa i kmie jong kita ki khynnah, "Wa! i bah bah du? Phi wan mynno bah bah?"

"Nga dang shu poi mynta kumne, Kong".

"Nangta phi wan donkam ne phi shu kwah wan kai khnang sha ngi ne?" I la kylli.

"Nga wan donkam khnang sha i Mama phi kong, nga tharai i la jan wan mo katto te?" U la kylli pat.

"Nga tharai, lymda i leit shane shatai, lada i wan beit te i la jan poi artat kumne por.

Ym slem hadien nangta ba ki ia kren ba i bah Rising ruh i la da poi nguug, bad tang shu poi i la iohi pynban da u Rijied, kumta i la kren ia u; "wa, kumno bah bah?

Shano phi jah ba phim ju wan mih wat tang ka khmat ruh katta bnai Phi ia shait ia khlain bha em, kumno i mei i 'ong mynta?

Nga la mut ban wan kai hynrei tang namarba dang ia beh kam eh ha la shnong kumta ngam shym la ioh por ban wan, i mei ruh i shait i khlain hi tangba i la kham noh artat phi mynta ka met."

Nangta i bah Risang i la khot ia ka khun heh jong i bad i ong, "leit tiew noh da ka sha seh khun, ngin ia dih bad i bah bah namarba nga ruh nga sngewkwah sha."

Koit mama, kam phet yn sa dih pat kham shibit namarba nga dang shu dep dih mynta na lew, te ngin sa dih namar mynta nga mut ban sah miet noh."

"Oh! phin sah shane mynta ka miet? Kata te la bha shibun eh namar ngin ioh ia kren khyndiat ki kam ba dei shaphang jong phi hi, namar nga la mut ban thoh shithi hynrei tangba ngam pat lap por. Khie khie khun theh kloi da ka sha katba ngi dang ia shongkai bad i bah bah," la ong i bah Rising.

"Phi dokkam aiu ia nga bah bah, nga ioh sngewba ka kmie ka ong hynne?"

"Mama nga mut ban wan phah iarap lem ha phi kein, namar phi kiba ia trei kam sorkar te phi ia tip hangno lait kam ne lada phi iohsngew ba lait kam hangno hangno sa pyniarap lem kein mama ia nga; khnangba ngan tang ioh bteng pat ia ka jingpule jong nga. Nga la shu shong noh naduh ba iap i papa, bad nga la pyrshang wad kam ha ban ki ophis hynrei ym man long kam satia kumta sngewbha seh mama ban iarap lem ma phi tangba ngan ioh leit pule biang ba ngan tang suk hadien habud."

"Oh! phi mut ia kata seh ba phi wan khnang ban ia kynduh ia nga."

"Hooid keiñ mama, lymda ha ki kam ki kam te leit ïoh por shano phi hapdeng ka por thiew kynbat kba mynta."

"Ñiuma, kata te la ïa poi ha ka juh ka jingmut du, kumno kumta? Nga ruh nga nang ong keiñ ban sa pyntip ïa phi ba phin wan shane bad ban wan rah ruh ïa ki kot ki sla ba donkam baroh namarba ka lait kawei ka kam ha Ophis jong u D:C. phi la wan rah artat bad kine mynta," la kylli i bah Rising.

"Hooid mama, nga la shu wan rah baroh namar nga mut ban ai pynbat lypa ha phi ba ha kano kano ka por ba lait kam phin sa pynleh hi ma phi," la ong u Rijied.

I bah Rising i la rung sha kamra thiah la jong, katba u Rijied pat u dang shongkai marwei ha kamra shongkai, u da pyrkhat ha lade, 'ka bok aïu kat kane kaba la urlong kumba nga angnud, to ngan donbok sa ba ngan ïoh te ka la long shisha ka jingkyrkhu ba kbraw jong U Blei ia nga Hamar kata ka por i bah Rising i la wan mih bala ka kamra bad ida rah bad ka wei ka kot ha ka kti jong i, bad i la ong ïa u Rijied, "kane ka dei ka kot kaba phi dei ban pyndap, bad sa suh lang bad ki kot ki sla kiba donkam baroh."

U Rijied u la shim da kaba sngewnguh na ka kti i bah Rising bad u da ong, "Khublei shibun eh mama." Ynda haba u la dep pyndap lut ïa kata ka kot, u Rijied u la ai ha i bah Rising, "Kumne la bjang mama?"

"Hooid, kumto keiñ, phi nang du pleng ban pyndap hi, kane te imat phin sa ïoh kam phi khlem artatien shuh."

"Donbok lem keiñ mama ba ngan ïoh ïa kane ka kam bad la da nga ïoh te ngan nym lah klet shuh junom ïa phi uba la ïarap ïa nga," la ong u Rijied. Hamar kata ka por la wan rung ka khun heh i bah Rising, "Papa ale ïa bam ja noh i ong i mei."

"To, ngi la wan, phi kloi da ïa ih jyntah la dang mynta, to to ïa pynkhreh ngi la wan artat," la ong i bah Rising.

"Ïa bah bah ngin ïa leit bam ja noh, nga tharai phi la thngan bha ym dei?" la ong i bah Rising da kaba phuh samrkhie ïa u Rijied.

"Ngam da katta eh phi mama, namarba nga dang shu dep dih sha kumto kumto, bad sa kawei ruh ba shu shong baroh shisngi." Kumta ki la leit artat sha kamra shetja namarba la dep pynkhreh.

Ynda la dep bam dep dih baroh kila ïa shongkai lang khrui ha kamra shongkai, bad ki la sdang saka ïathuh khana shaphang ka kam ka jam kaba u trei sha la shnong. Katba ka khana kala nangïaid ba kumta ka por ka ïaid khlem da lap ba sngew, "Wa! lah shiphew shiteng du kpa, ïa ïa leit thiah noh ïoh ym kyndit shuh la shai mynstep," la ong i menkmie jong i bah Rising.

"Shisha mo! ïa phi bah bah ngin ïa leit thiah noh, oh! phi la dep pynsiang kato ka jingthiah jong i bah bah khun?" la kyllì i bah Risang.

"Hooid, nga la dep siang naduh hynne papa," la ong ka khun heh jong i.

La dang step phyrngap, ka khun heh jong i bah Rising, kala khie ban shet ban tiew namarba ïoh lap sngi i kpa ban leit trei. Ha ka por hynriew shiteng baroh kila ïa khie lut bad dih sha step bad hadien khyndai baje kila sdang sa ka bam ka dih namarba i bah Rising i dei ban leit trei shiphew duna ei ei. Shwa ba i bah Rising in leit trei noh artat, i la ong ïa u Rijied, "khmih bah bah, (kane ka long ka rukom khot ieit jong i bah Rising ïa u Rijied) phin leit noh la shibit sha ïa shnong, ym dei? Te la kumno kumno phi dei ban wan khnang khnang shane hadien shi taïew ei ei, khnangba phin sngewthuh kumno ka man kumno ka long ka kam, phi sngewthuh nga tharai," la ong i bah Rising.

"Hood, mama, ngan sa wan khnang khnang."

Kumta ka por ka la dei ba i bah Rising in mih noh na la ïng ban leit trei noh, bad i da ong artat "sa nangleit biang ho bah bah, nga la leit."

"Hooid mama, sa nang shongsuk," la phai ktien pat sa u Rijied.

Ym slem shuh hadien ba i bah Rising i la mih na la ïng ban leit trei noh, ba kumta ruh u Rijied u la khreh ban leit phai noh. "Kong nga ruh ngan leit shwa phi ba ngan ïoh leit da ka kali sngi namarba nga wan thied jingthied artad mynhynnin ka sngi, bad ïa kita nga buh ha ïew, ngan sa wan pat hadien shi taïew kumba la ong i mama, mo? Nang ïa shongsuk."

"To ñiuma, bah bah khie leit suk bad sa da ai khublei ïa i mei jonp phi lem bad ki hynmen ki para jong phi baroh," la phai ktien i men kmie jong i bah Rising.

U Rijied u la mih noh ban leit shim ki tiar ki tar bad nangta u la leit artat sha la shnong bak.

Dang san baje jan ïongreiñ u Rijied u la da poi ha la shnong. Tang shu poi ha ïng, da ka jingkmen kaba khraw u la ïathuh ïa la i kmie shaphang ka jingïarap jong i bah Rising bad u ong, "mynta ngan ap satang ïa ka por ba u sahep rangbah un khot trei." Wat la katta ruh u Rijied u don hi ka jingartatien katba um pat ïoh ïa kam. I kmie ruh iba la ïoh sngew ïa ki jingleh bha jong ita i mama ba u ong, katno i sngewtynnat bad i la ong, "Don bok keiñ khun ba phin ïoh kam, wat klet ruh ïa U Blei miet la bad sngi, khnangba Un ïarap ïa phi kum ha kine ki por bad ym tang ïa ka mynta hynrei lawei la ar kumjuh katba ka jingim jong phi ka dangsah ha kane ka pyrthei."

Ki sngi ki ïaid stet bad kumta um lap ba sngewthuh ba kata ka sngi ba u dei ban leit ia kynduh ia i bah Rising ka la dei. Ha kata ka jan miet kaba u dei ban sa mih noh

la shai ka sngi, u la ong ia la i kmie, "Mei, la shai ka step nga dei ban leit biang sha Shillong khnangba ngan ïoh leit wad jingtip na i mama kumno ka long kumno ka man ka kam ba i pynleh na ka bynta jong nga."

I kmie ruh da ka jingsngewbha i la ong "dei ban da leit mih keiñ, ban tip ïa ka dang ka wai."

Ha ka sngi kaba bud, u Rijied u la khreh ban leit sha Shillong ba kumta u la bam la dih bad u da thep de khyndiat khynsoit ki jhur ki phan na ka bynta ban rah sha Shillong. Shwa ba un mih noh, u Rijied u la khublei ïa la i kmie bad u ong, "shongsuk mei, nga la leit."

"Leit biang khun, to U Blei ruh Un don ryngkat bad phi, ba phin ïoh ïa kaei kaba phi thmu bad ba donkam eh ha ka jingim jong phi."

Hamarba u Rijied u dang mih ha phyllaw, kyndit kyndit uwei u ngap u la tawiar ïa ka khmat jong u Rijied lai sien bad nangta u la jah noh. U Rijied u la sngewphylla ïa kane ba kumta u la rung biang sha poh ïng bad u la ong, "Mei! uwei u ngap keiñ u wan tawiar ïa nga mynta hamarba nga mut ban leit noh artat, lai sien tawiar bad u jah noh artat! ka mut aïu kane mei?"

I kmie i peit da ki khmat phuh sam-rkhie sha la u khun bad i da ong, "Phin sa ïoh kaei re ka khubor ba bha bad ba sngewtynnat shibun eh mynta ka sngi." Tang shu dep kren i kmie, u Rijied u la mih ban ap kali noh ha rud surok. Katba ka kali kam pat poi u Rijied u la shu pyrkhat ïa kine ki ktien ba i kmie i batai la kin urlong shisha ne em. Katba u dang pynleit jingmut kumne marwei, ka wei ka kali iew kaba na sha Nongsharum ka la wan poi bad kumta u la pynsangeh bad kiew noh artat da kata.

Da ka jingthrang bad ka jingangnud ka bym lah ong shuh ban tip la ka kam ka long ka man kumno, u Rijied tang mar shu poi ha Shillong, u la pynkloi lan ban leit

sha ïng jong i bah Rising. U la kiew da ka Bos kaba la ap lypa hangta sa ba kan ïaid noh artat. Tang shu poi ha Laitumkhrah, u Rijied u la hiar noh na ka Bos bad u la leit beit beit sha ïng jong i bah Rising. Ynda u la poi ha ïng jong i, u shem ba i bah Rising im pat wan trei, i lok jong i ruh im don. Nangta u la kylli na ki khun jong ki, "I mei pat shano theirit?"

"Oh i mei ? I dang shu mih kumne ban leit don kam sha ïng jong i Nah bad nangta in leit artat sha ïew de namarba dei ka sngi Saitjaiñ, in leit siew jingsiew artat, shong seh bah bah, i papa kumne i la poi artat namarba ki ïoh shuti shiteng sngi," la ong ka khun ba ar jong i bah Rising.

Da ka jinglyng-a ka bym don pyrthei shuh bad ka jingkwah tip noh ïa la ka kam, u Rijied u la shong hangta ha ïng jong ki ryngkat bad kita ki khun jong i bah Rising. Tangban myllen, u Rijied u la ïa kren noh ïa kita ki khynnah, "Theirit, i kong thei pat im pat wau skul seh? Ne i leit shano?"

"I Theibeh, i la wan naduh hynne namarba dei ka Sngi Saitjaiñ, ki long mynstep hynñiew baje bad ki wai pat shiphew baje. Mynta te i la ia leit lang bad i mei sha ïew ban ïarap kit jingsiew lang," la jubab ka theirit.

Katba u Rijied u dang ïa bun ktien kumne bad kita ki khynnah, i bah Rising ine i la da wan ngung, bad tang shu rung i la ïohi ia u Rijied ba u la don hangta ba u da ap ïa i, "phi la wan bah bah?"

"Hooid mama."

"Phi la poi slem ne?" la kylli i bah Rising.

"La kham katto katne por ei ei, phi mama."

"Nangshong khyndiat, mo?" la ong i bah Rising.

"Kiei kine katne katne, mano ba wan rah, i bah bah ne?" la kylli kyndit i bah Rising ha i theirit.

"Hooid papa, i wan rah i bah bah na sha shnong jong i myn hynne mynstep."

"Balei bah bah phi da wan rah katne katne tang pynkhia ei ïa lade pynban, ngi shane ba jan ka ïew ka hat ngi ju ïoh hi man ka sngi," la ong i bah Rising ïa u Rijied.

"Yn lei Phi mama, teng teng te, sa kawei pat ruh ba nga shong da ka kali te yn shitom lei?"

"Khublei shi bun eh ïa phi bah bah," la ong biang i bah Rising.

"Koit ym lei lei, mama."

Ynda la dep law jaiñ law nep, i bah Rising i la wan shongkai lang hangta ha kamra shongkai bad u Rijied bad katba ki khun pat ki nangleit pynkhreh sha ïa ki.

"Peit shane bah bah, ïa kito ki kot ki sla jong phi nga la dep thep, nga la ïa kren ruh bad u sahep rangbah ba un sngewbha ban ïarap lem ïa phi ban Pynrung ha ophis jong u. U ruh u la mynjur hadien ba nga la ïathuh ïa ki jingshem lanot jong phi baroh. Da ka jingsngewsynei u la ong ba un sa ai shithi ïa phi lehse ha kaba jong une u bnai, kata ka mut sa tang shitaïew pura thik. Leh kumne mynta, leit noh sha la shnong bad pynkhreh pynkhrum ïa ki jingdonkam baroh. Ka ïng shong te phi lah ban sah lang bad ngi shipor, haduh utai u wei u bnai namar ïa kato ka kamra ba shong ma phi mynshwa, la shong uwei u shipai liengsuiñ, bad u la ong ïa nga ba un mih noh ha u tai u wei u bnai namarba u la shah thungkam sha wei pat. Kumta phin sa sah biang ma phi ha kato ka juh ka kamra," la ong i bah Rising.

"Khublei shibun eh mama, ngan sa leh kumba phi la bthah ïa nga ban leh," la ong u Rijied da kaba sngewnguh bad kmen namar mynta te imat ka la long kam kane ka jingkwah bad jingthmu jong u baroh.

"Mama kata ngan shu leit noh shwa ma nga, namarba dei ka sngi Saitjaiñ, dang don Kali kaba leit san baje janmiet," la ong u Rijied.

"Leit pat lashai seh bah bah, phin beh ïng ban leh aiu, namar la shai ka dei ka sngi U Blei te, sah kai noh shane mynta shimiet," la ong pat i bah Rising. U Rijied ruh da ka jingkyrpad eh jong i bah Rising u la mynjur ban sah noh. Kata ka miet hi baroh shimiet ka la long tang ka jingkmen suda ka bym lah ong shuh ïa u Rijied namar ka kam kaba u khmih lynti baroh shi katta ka la long kam.

Dangstep ha kata ka step kaba bud, u Rijied tang shu dep dih sha u la ong, "ngan leit noh da ka kali step ba nga hap leit jingïaseng pat sha ka wei ka shnong kaba marjan, namarba ka don ka jingïaseng kyrpang hangta bad ngam bit ban pep namarba la ïa kut ban ïa leit lang bad uwei u para lok," la ong u Rijied.

"Ñiuma, phi lah ban leit namarba phi ong ba don jingïaseng kyrpang kumta te, hynrei nga nangmut ba phin leit da kaba mynsngi shibit," la ong i bah Rising. Kumta u Rijied u la mih noh artat u da ong" ieh kampher ka por ka dang bun shadien tan ïa shongkai shongïaid, nangïa shongsuk ho baroh, nga la leit, u da mih ban leit noh artat. U Rijied, tang shu poi ha la shnong, u la ïathuh ïa kiei kiei baroh ba la jia, bad kumno ba i mama Rising i la ïarap ïa u ban ïoh ïa kata ka kam. Katno i kmie i la kmen bym tip briew shuh namarba u khun jong i mynta un sa ïoh ban leit pule biang sa shisien, kumta i la ong, "phi ïohi khun ba U Blei Um ju ieh noh ïa ki rangli ki juki ne kino kino kiba shem lanot ha kane ka pyrthei tangba barabor kidei ban nym klet ïa U wat la ha kano kano ka por."

Sa shisien pat ka Aïom lyiur ba lyhep bad ba dum lyoh ka la leit noh, kaba ju kah dum ïa ka jingshai bad jingsyaid jong ka sngi. Ka lyer kyrthep ruh kam don shuh, u pyrthat ba tied sngewtriem ba ju pynsmiej ïa ki jingthaw baroh mynta u la leit noh hynrei ka Aïom Synrai ba pyngngad bad ba phyrnai khlir kala wan biang ban noh kjat ha ka

mariang, ha kaba ki soh ki pai ki la ih. Baroh ki briew ki sngew kylluid met ban ïaid ban ïeng katba mon, namar u slap um don shuh ban pynthut ïa ki lane u lyoh ïong ba dum u la lait na ki. Kumta ki im phuh mut phuh mat bad da ka jingkmen ki leit sha la ki bri ki lyngkha ban lum ban lang ïa la ki jingthung jingtep ïa kiba ki la trei shitom baroh shi snem. Ki lum ki wah ki dap ki shlei tang da ki jingpah sngewthiang jong ki sim ki doh. ki ngap ki lwai bad thapbakrai. Baroh ki i kumba kila klet lut ïa kito baroh ki jingsngewsih ba ki dang shu mad bad ba mynta ki mynsiem jong ki ki shlei ki dap tang da ki jingkmen suda. Dei ruh kum ha kane ka por ba ka mynsiem u Rijied ka la shlei tang da ki jingkmen bad jingsngewbha suda, ba kumta ki sngi ki la da poi sha kaba kut artad jong u bnai, sa tang ar sngi dang don ka por ïa u Rijied ba u dang dei ban don ha la shnong Ha kata ka sngi baroh shi sngi u la leit ban sum ban sait bad ynda jan miet u la dei ban song ban lum lypa ïa ki jingdon kam baroh kiba u dei ban kit sha Shillong namar ka jingdon kam jong u.

"Mei, la shai ka sngi te nga la dei ban leit noh sha Shillong, khnangba ngan ïoh leit sdang ïa ka kam la shisngi kumba la ong i mama," la ong u Rijied.

"Ka bha keiñ khun ban nangleit noh, wat nym pynsiem ïoh sa palat pat ka por." la ong pat i kmie.

"Mei ngan nangleit shwa ma nga bad hadien katto katne por ngan sa wan shaw ïa phi de ban shong ryngkat ruh bad i Duh." la ong pat u Rijied da ka jingkmen.

Ka sngi laiphew tarik ka la poi ba kumta ruh, u Rijied u dei ban mih noh na la shnong ban leit sha sor Shillong. Kumta u la ong ïa la i kmie, "mei, sa nang shong suk, Duh ma phi ruh nangleh tipsngi ho? Ngan leit noh bad ngan sa wan shaw pat ïa phi hadien katto katne por," la ong u Rijied. Nangta u la mih artat, ban leit noh sha Shillong ryngkat bad ka khmat kaba phuh samrkhie rymmuiñ namarba u la kmen oh ba u la ïoh kam mynta bad u da kyrmen ruh ba katto te un sa ïoh leit pynbit shuh shuh ïala de hadien sha bud.

Ynda haba u Rijied u la poi ha Shillong, u la leit shwa sha ïew ban thied jingthied khyndiat khynsoit, kum ki jingtah jingber bad kiwei kiwei de. Tang shu dep kine ki kam baroh, u Rijied u la leit noh sha ïng jong i bah Rising. Bad tang shu poi tiap ha ïng jong i, u la ïohi ba i lok jong i bah Rising i ïeng kai ha phyllaw. Bad tang marshu ïohi ïa u Rijied ba u la wan kit la tum la tam, katno ka mynsiem jong i ka kmen namarba ki sngew shngaiñ bad sngewtynnat ba u long u khynnah uba tip sngi bad donburom.

"Bah bah, phi la poi? Ale ale ai ka kti ban ïa khublei donbok, namar mynmiet i kpa i la pyni ha nga ïa ka wei ka shithi kaba dei ka jong phi, bad kata ka dei ka shithi thungkam. Phi hap ban leit sdang noh la shai ka sngi hi," la ong i lok jong i bah Rising da kaba kmen lem.

"Shano, i bah, im pat wan trei ne?" la kylli pat u Rijied.

"Em phi, mynta ka sngi ka dei ka shuti aïu re i 'ong, kumta i dang leit donkam hangtei haneng khyndiat, kumne i la wan artat namar i la mih naduh kham hynne," la jubab i lok jong i bah Rising.

"Thei thei, khie pyntiew noh da ka sha ïa i bah bah namar ba i la thait i bapli katne ki tum ki tam ba i kit," la ong biang i lok i bah Rising ïa la ka khun heh. Hadien katto katne por ba ki la dep dih sha, i bah Rising ruh i la da wan, tang shurung i la shimkti donbok ïa u Rijied bad i da ong, "phi uba da donbok shisha, la shai ka sngi phi la dei ban leit sdang noh ïa ka jingtrei," la ong i bah Rising da kaba kmen eh.

" Hooid mama, nga la dep tip na i kong mar ia rung hynne, kumta nga ai khublei shibun eh ia phi uba la pynleh shitom na ka bynta jong nga," la ong pat u Rijied.

Kata ka sngi kaba bud kala poi (ka shi tarik), ba kumta u Rijied u leit sdang ia la ka jingtrei. Ha kaba sdang u Rijied u shem ba ka long kaba eh ia u u bym pat ju mlien trei kam sorkar hynrei namar ka jingminot bad trei hok

jong u bad sa kawei pat ruh u dei u ba kham proh artat ka jabieng, ba kumta tang hapdeng khyndiat sngi u la da nang ban trei haduh ba ka la pynlyngngoh ïa baroh kiba ïa trei lang hangta ia ka jingtbit trei kam jong u. Kawei ruh ka daw kaba la pynlong ïa u Rijied ban long uba shemphang kloi ha ka rukom trei ka long ba um ju don ka mynsiem lehraiñ ne sngewpoh ban kylli na kiba la kham tip ïa ka ei kaba um sngewthuh: kane ka la pynlong ïa u ban long uba tbit bad proh ha ka rukom trei kam Ha kane ka liang, ka la pynlong ia u Sahep rangbah ba un ieit bad shaniah ia u Rijied. Ha dien shi bnai ei ei ba u la trei, u Rijied u la shong noh la ka jong namar ba uta u Shipai Liengsuiñ u la mih. Ha kawei na ki sngi Saitjaiñ u la ong ïa i bah Rising ba un leit shaw noh ïa la i kmie lem bad la ka para ba kin wan ïa sah lang noh bad u.

Naduh uta hi u bnai, i kmie lem bad la ka para khatduh jong u ki la wan sah ryngkat noh sha Shillong lem bad u Rijied. U ruh-naduh uta hi u bnai u la leit pynbit shuh shuh ïa lade ha St. Antnony's Kolej kaba don shato sha jan.

Ynda haba u Rijied ula trei kumba shi snem ei ei, kane ka para jong u ka la ïathoh noh bad u wei u samla nongkyndong uba la trei ha Shillong (kane ka la long da ka jingïa pynbeit kaba don burom surom), kumta u la ïalam noh ïa ka ban sah sha Mawkhar. U la ong ruh ïa i kmie (kiaw) ban leit lang bad ki, hynrei i pat i la ong ba in sawan, tangba mynta shipor in sah kai shwa bad u khun shynrang namarba u marwei eh.

Hadien katto katne snem, u Rijied u la pyndep 'ia ka jingpule ha Kolej. Ha kane ka por mynta, ula sngewthuh ba u la lah ban wad da kiwei pat ki kam kiba kham heh lada U Blei Un ïarap ïa u. U tip skhem ba ha kane ka por u la long ruh uba bit ban ïaleh wat ïa ki eksamin ia aireng lada don.

Ha kawei ka sngi katba u dang shongkai ha la kamra ha ophis, u la peit kai ïa ki kot ki sla bad hangta u la shem

ïa kawei ka jingpynbna kaba u thmu ban ïaleh bad da ka jingmut kaba skhem bad da ka mynsiem kaba thrang u la tyrwa ia lade sha kane, da kaba kyrmen ba ha kane ka kynti ruh U Blei Un nym iehnoh ïa u kumba u la ïarap ia u man ka por. Man ka sngi haba u la wan trei, u Rijied umju shongthait hynrei u pule ïa ki jaid kot kiba ïa dei bad kane ka kam. Shem hadien katto katne por, u Rijied u la ïoh ïa ka shithi ba u lah ban ïaleh ïa kata ka eksamin. U la leit ban pyndep ia ka da ka mynsiem kaba shynrang bad kumta u la lah ban pyndep bha ïa kata ka eksamin jong u da kaba jem namar baroh ki jingkylli ki ngat na kaba u la pynkhreh baroh shi katta.

Ym slem hadien kane, ka jingtip ruh ka la mih, bran bran u la leit ban peit ïa la ka kyrteng la jong bad da ka mynsiem kaba kmen bad ba phuhmat u la lap ba ka kyrteng jong u ka don ha ka kyrdon ba sha khmat.

U Rijied hadien kane u la ïoh kawei ka kam babu rangbah ha kawei ka ophis, bad u la dei ban peit ïa ki ba bun ki nongtrei ha kata ka ophis hapoh jong u.

Shisnem kynthih ba u Rijied u la bat ïa kane ka kam, u la shongkurim noh artat bad kawei ka samla kaba trei ha kawei ka ophis ïa kaba u la ïa ieit ia thoiñ la kham slem. Kane ka samla ka long kaba bha briew hynrei kaba kham kongsan ka long ba ka wan na ka Ing ba donburom bad ba bha jong ki briew.

Ym slem hadien kane ka jingïashong jong u Rijied bad kata ka samla, ba i kmie jong u ruh i la mih noh ban leit sah bad la ka khun khatduh, bad i da ong, "mynta te ba phi la don ba pynshet pyntiew bad ba ka pyrthei ruh kan nym ïoh kren ei ei, bad kumba dei ruh ka rukom, dustur jong ngi kumta ngan leit sah noh bad ka khatduh sha Mawkhar. Nga lah ban wan sah kai ruh bad phi teng teng" la ong i kmie u Rijied.

U ruh wat la ha ka jingshisha u kwah eh ba i kmie in shong bad u hynrei ynda u la pynshongnia bha ïa ki ktien

ong i kmie, u la sngewïahap jingmut bad u la ong, "kaei kaei kaba phi pyrkhat ba ka long ka ba dei, ka biang ruh ïa ngi bad kano kano ba phi don kam nga kloi ban ïarap ïa phi ha kano kano ka rukom."

Naduh kata ka por u Rijied u la dei ban sah hi noh tang baroh arngut. Kine baroh arngut ki la im ka jingim kaba suk bad ba kmen haduh ban da ïoh sa ki khun ki kti ruh.

Ka jingïapoi kha jong u Rijied bad kane ka samla ka la long da shisha ka jingkmen kaba khraw ïa kiba ha ïng ha sem baroh kumjuh ruh ïa ka ïng i bah Rising hi baroh kawei. Ka daw ka la long ba kata ka samla ka long kaba don burom bad don akor bad kawei ruh ka la don la ka jingnang jingstad ka ba biang.

KA 'WEI SHAIDOM.

Ki lum ba itynnat ryngkat bad ki 'lawbniap ba tngen, ki dieng ki siej, ki kohnguh khlieh ha ka jingbeh jong ka lyer batemon batesi ha kliar jong ki. Ki syntiew ki skud ba laiphew skit ba phuh ha la ki rong ba pher ba pher, ki pyndap ïa ki at ki them da ki jingiwbih suhsieng ba har rukom. Ki ngap ki lwai, ki thapbalieh bad kiwei de ki her na uwei u syntiew sha u wei pat ban shad ban kmen halor jong ki bad ban kjit ïa ki um ba thiang jong ki. Ki sim ki doh, ki mrad ki mreng ki ïa shad ïa kmen ïa rwai ïa pah sngewbha ha syrngiew jong ki dieng ha bniap ba itynnat, ki da pynpaw ïa ka burom jong U Trai Nongpynlong bad ïa ka jingstad ba maian jong U, ba U lah ban pynlong kat ïa kine kiei kiei kiba khraw bad ba itynnat. Ki umpohliew ba kyrsoi bad ki duid ba sngur ki mih bad tuid na ki ranab bad sharing jong ki lum, ha kaba ki briew kumjuh ki mrad ki mreng ki ïoh ban dih kyrhai ïa ki um ba shngiam bad ba bang. Lyngba jong kine ki khap lum, ka Wah Umsa ka mareh bad sum khlieh arsut ïa lade ryngkat bad ka kynhoi ka risa ha syrngiew jong ki bniap ba tngen. Ka da mareh stet ruh shaid shaid khlem shongthait tat haduh ba kan da poi ha kawei ka kshaid ba

ïtynnat, hangta ka phriang ïa la u 'ñiuhkhlieh rymphai bad ka suh thiaw ïa lade sha ka thwei ba jngum; hangta ka khih ka ksaid bad ka sa sdang pat la ka lynti.

Kane ka thwei ka long kaba itynnat katta katta tangba ka wei ka jingeh ïa ki nongleit jngoh kai ïa ka, khamtam ha ka por lyiur, ka long namarba ka thwei ka don ha ki arkhap jong ki lum bah bad ha trai jong ka wei ka kshaid. Ha ka por lyiur, ngi lah ban ïohsngew ïa ka jingkyrhuh jong ka. Ka jingkyrhuh ka long la kat kawei ka Karkhana heh, lada ngin leit jngoh kham hajan; ngin ïohi ïa ka thnam um kaba mih nangta kaba pynlieh shaid ïa ka thwei baroh kawei, la i kumba la tap da ka ïor jong ki lumbah Makashang hi. Ngin nym lah ban ïohi shuh ïa ka um ne ïa ka jingjylliew jong ka thwei namar ka jingtap jong kane ka thnam. Ka kyrteng jong kane ka thwei ka long ka 'Wei Shaidom, kane ka don ha ka Hima U Sordar Laitkroh, kaba don shathie na Sor Shillong kumba 18 mail ne 28 KM ha ka surok Shillong—Sohra.

Khyndiat shaphang ka kyrteng jong kane ka thwei, balei la khot 'Weishainom ïa ka? Ka daw ka long ba namar kawei ka samla kaba kyrteng ka Shaidom ka la noh ïap ha kane ka Thwei; na ka bynta ka jingkhanglad jong ka kmie bad u kpanah jong ka ban ïa poikha bad u wei u samla uba kyrteng u Stew. Une u samla u la ïap noh hadien ka jingshah leh ijot ha ka kmie jong ka Shai, kane ka la pynlong ïa u ban ïohpang sngewsih. Ha lynti katba u dang mut ban leit sha la ïng; ryngkat ki jingsngewsih bad ki ummat kthang kiba la tuid na ki khmat jong u, haduh ba um iohi shuh wat ïa la ka lynti ruh. Dei na kane ka daw ba u la ur bad hapdeng ka miet ba khriat ryngkat ka jingthngan kaba jur u la ïap tyrsaw noh. Hadien ba ka Shaidom ka la tip ïa kane ka jingjia ba sngewsih ïa la uba ieit la jong, ka ruh ka ong ba kam myntoi shuh ban dang im shuh ha kane ka pyrthei khlem u nong pyntngen. Kumta ka la leit noh ïap ïa lade ha kane ka Pung (Thwei). Na kane ka daw la khot noh ïa kato ka Thwei "Wei Shaidom" ha ka kyrteng jong ka hi.

Ka jingïathuhkhana ka ïaid kumne: Ka Shnong Nongrit, ka dap tang da ka jingshongshit bad ka jingbun briew parum pareh, kiba ïaid ba ïeng man ka janmiet bad man ka step. Ka daw ka long ba ha kata ka por ha kane ka shnong Nongrit, la don kawei ka 'thei samla kaba long ka khun ba marwei jong i kong Salin bad u kpa jong ka, u la ïap noh naduh ba maka ka dong rit eh. Ka kmie jong ka kala ïoh kpanah noh. Ka kyrteng jong uta u kpanah jong ka Shai u dei, i bah Bising. Kane ka khynnah kala long kaba bha briew katta katta, haduh ka ryngïeng rynïot, ka dur ka dar bad la u 'ñiuhkhlieh uba jrong rymphai la kum ka Puri blei hi. Ïa ka dur jong ka la i kumba lada oh khnang da u Nongohdur ba tbit tam jong ka pyrthei. Lada ngin peit naduh i khmut ine jmot, ki ngab kine sawhoiñ, ka rymiang shyntur kaba stang bad i kumba lada tah saw khnang. Ki kti ki kjat haduh ka met ka phad baroh kawei, ymdon shuh ka bynta jong ka ba dang don ki ban kynthoh. Katsha ba ka leit maka ki khmat ki briew naduh ki kynthei shynrang, barit bad bala san ruh ki shu kynriang tang sha ka.

Man ka miet, ka ïing jong I kong Salin kam ju duna ïa ka shiphew ne khatsaw ngut ki rangtyrwa kiba wan na la ki jong ki jong ki shnong ban wan ïa pyrshang ïa la ki nusib la jong bad ban pah sngewtynnat ha la ki jong ki jong ki sur kiba pher ba pher, sawdong ïa ka ding ba ryhem. Kine ki rang ki ju sei ïala ki khana khana, don ruh kiba kren kai da ki ktien siat ba laiphew jait, don ruh kiba shu biria shaid shi shaid bad don ruh kiba shu rwai da ki jingrwai ba pher ba pher. Man la uwei pa uwei u samla u don la ki jong ki jong ki jingthmu bad la ki jong ki jingleh.

Kawei na ki jingrwai ba kham paw eh kaba la rwai da uwei u rangsamla uba kyrteng u Stew, u khun i bah Step iba shong ha shnong Ryngikseh, u la rwai kumne:—

Wat la lumbah ai kin khang,
Namar jong phi kin kylla madan;
Tang namar jong phi te thei,
Nga kloi ban ieh ïa i pa i mei.

Man ka por nga ju pyrkhat,
Kumno ngan ïoh shong ryngkat;
Lano sha kita ki sngi,
Ban ïoh ïa kmen lem bad phi.

Katno jingsngewtynnat,
Ban ïoh ïa shong ryngkat;
Ynda la poi kata ka sngi,
Ha la i ïng tang arngut hi.

Nga puson ruh man ka sngi,
Synñia bad sngi tang ïa phi;
Ba ym don ki wei pat thei,
Lait tang ma phi hi marwei.

Kine kila long ki jingrwai jong u Stew ha kawei na ki miet ba ula wan kai. Kumne keiñ ki sngi ki bnai ki ïaid ha ka jingim jong ki baroh.

Ka por thangstong nangta ka poi, ba kumta ruh kine ki rangsamla ki la tyrwa ïa lade lade ban leit ïarap ïa i kong Salin mar mar shi sngi. Ka sngi kaba ki ïa lait lang dei ha ka sngi ïew Lyngka, namar ha kane ka sngi, ki briew jong kata ka thaiñ ki ju ïa shong sngi na la ki kam ki duk baroh bad ki ju leit sha ka jaka ïasiat thong kaba la long hapdeng U Laitkroh bad U Mylliem.

Ha ka miet sngi ïew Umni, katba ki dang ïa shongkai lyngngai sawdong ïa kata ka ding ba klang bad ba syaid, ha ïng jong i kong Saiin — "Kumno khynraw, kata phi ïa beit em ba la shisngi, ngin ïa leit ïarap thang stong ïa ki jong i kong Shai? Ne phi ïa ong kumno?" La ong u bah Monlade.

"Wa! shisha mo? Lada poi ka sngi ïew Lyngka khlem lap ba ïohsngew," la ong u Pynbudlang.

"Ngi dei keiñ ban ïa leit baroh, ne phi ïa ong kumno, phi kine kiwei kiwei kiba shu sngap?" la ban ktien sa u Stew.

"Ngi dei ban ïa leit keiñ, baroh," la ïa mynjur lang kita kiwei de

Ha ka miet ïewduh, baroh kita ki rangsamla, kila wan poi iwei hadien iwei pat ryngkat la ki tiar ki tar namarba kin ïoh ïa trei ha lyngkha jong i kong Salin.

"Ka lyngkha jong phi shano sha kumto, kong?" la kylli u Stew.

"Mynta ka snem te, ngi ïa rep sha Wah-U-Sim phi, hep Stew," la jubab i kong Salin.

"Kata kam da jngai eh du, ym dei?" la kren pynbud sa u Pynbudlang,

"Ka la shu bit hi, jan ruh ym jan shuh bad ban ong jngai ruh kam pat da jngai eh phi ban ïa nujor bad kiwei kiwei" la ban ktien biang i kong Salin.

Ha kata ka miet ruh kumba ki ju leh man ka miet, ki la ïa shongkai lyngngai sawdong ka Dpei ba ryhem ban ïathuhkhana ban ïa biria bad ïa rwai ïa siaw de.

"Shai, khie leit khat uto u Riewhadem na u Sup ban ïa shet hangne katba ngi dang ïa shongkai, khnangba ngin ïoh rah la shai sha lyngkha, ban ïoh bam sngi" la ong i kong Salin. "Oh! sngewbha seh hep Stew, pynrah lem u tei u khiew phiang bad ka um de, na jingbyum, khnangba ngin ïoh shet riewhadem," la ong i kong Salin.

Ka miet ka la nangïaid khlem da sngewthuh, ba bang eh ka khana. Ka por ruh ka bym ju ap ïano ïano, ka la mareh stet khlem da sngewthuh. "Are! la da jan shiteng synñia du! kumno kumta?" la ong u Peitngor.

"Pynmeh shaid-shaid ka ding, Shai, shim dieng shuh na shyngkup, khnangba un ih une u Riewhadem, nga te ngan leit thiah noh phi, phin dang ïa shongkai shwa? Te sada ïa peit lem artat ka ding mo? khnang ba un ih bha uto u riewhadem?" la ong i kong Salin.

"Hooid kong, ngi ruh ngin thiah noh tang shu kham ih une u riewhadem" la ong u Stew bad kiwei de.

"Shai, khie dangstep ho tun? Ba ngin ïoh leit no h kham step, ban dep kloi ka trei ka ktah,," la ong i kong Salin.

"Hooid mei," la jubab ka Shai.

La dangriew u 'iar nyngkong. ka Shai ka la da khie thiah Ka la sdang ka shet ka tiew. Shwa ban mih ka sngi baroh kila da khie thiah, ki la sdang ban ïa bam phankaro khyndiat. Nangta ki la shim la ki byrni ki da leit sha Pungsboh ban leit thep sboh, ba kin ïoh kit la shibit sha lum.

"Ale ïa bam ja noh keiñ, khnangba ngin ïoh leit no h,' la ong i kong Salin ïa kita ki samla.

"To to kong, ngi la ïa wan artat kumne," ki la ïa ong lang baroh.

Ynda la dep bam dep dih, baroh kita ki samla kila shim la u star ban leit kit ïa kata ka sboh sha lum.

Kata ka sngi ka ïaid bad mareh stet haduh ba ym lah sngewthuh, ka kam ruh ka ïaid beit ïaid ryntih bha, ka daw ka long ba ki ïa trei ryngkat bad ka rwai ka siaw, ka biria ka birai, ka por ka ïaid haduh palat ïa ka shiteng sngi.

"Nga la sngewthngan te phi, imat la dei mo ka por bam sngi?" la ong i kong Salin.

"Tip nga pat ngam shym poi kynmaw ïa kata ka thngan bala bang eh ka khana i bah Shngiam," la ong u Peitngor.

Nangta i kong Salin i la peit ïa ka sngi, i la ïohi ba ka la sdang nohphai. "Wow! la miet du pleng! khie khie Shai, ot uto u piat u sying, ban ïa bam sngi noh."

Mar ïa dep bam sngi, kila sdang pat la ka kam ban trei pyndep syndon ïa kata kaba sah sa tang khyndiat. Dei hamar ka por shwa ban sep ka sngi, ba kata ka kam baroh ki la lah ban pyndep lut. Ha kata ka janmiet baroh kita ki samla, ki la hap leit bam leit dih shwa sha ïng jong i kong Salin namar im shah ïa ki ban leit khlem da leit bam leit dih shwa namar i ong ba i la dep shet lypa ka ja na ka bynta jong ki baroh. Da ka jingkyrpad eh jong i kong Salin, baroh ki la hap leit sha Nongrit ha kata ka janmiet.

"Shai, nangjam noh ma pha sha khmat katba ngi nanglum nanglang ma ngi ïa kine ki tiar ki tar"

"To mei, nga la nangleit ho baroh, sa nang ïa wan ma phi," bad ka ïaid stet artat wut wut.

Ha lynti sha ïng jong i kong Salin, katba baroh ki nangïa ïaid synran ïa i kmie jong ka Shai khnangba kin ïoh thied ïa ka jingieit jong i, ryngkat ruh bad ki ktien padiah jong ki thylliej jong ki ha la ki jong ki jong ki jingpah. U Stew pat uba la thap bha baroh shikatta kumno ba un ïoh ïa ka lad ban ïa kren hi para marwei bad ka Shai, ba kumta ha kane ka por u la ïoh ka kabu ksiar kaba biang eh namar baroh kim kynmaw sngi ei ei ruh em ïa u, namar ki ïa bun ktien eh bad i kmie jong ka Shai. Kumta u la mareh bak sha khmat katlah katïai, khnangba un lap ïa ka Shai. Tang ha dien katto katne por ei ei u Stew u la da lap ngong ïa ka Shai, "Kong Shai, phi la da poi shaduh shane seh? Wow! ka jingstet jong phi te, la kum ka lyer du!"

"Wa! i bah Stew du! nga nangtharai ba phi dang ïa wan ryngkat bad ki jong i mei," la kylli ka Shai.

"Hooid keiñ, ngi ïa wan ryngkat, tangba ki pat ba ki ïa ïaid suki thãn, te nga la lap ka sliangum bym don pyrthei shuh, ngam banse ban ieh noh ïa ki bad ban nangjam noh sha khmat,"

"Nga ruh keiñ nga sngewsliang um hynne, imat ba shit eh ka sngi hynne mynsngi phi ade mo?"

"Ba ong keiñ phi, ka shit ïaïu ka ba la palat shisha te kat hynne ka sngi te ïmat ym don shuh shisha."

Katba ki dang ïa bun ktien kumne baroh arngut, u Stew u la sdang ban phawer kumne kumtai bad u la sdang ruh ban bsiat jingleit na jngai na jngai (ngan nai da pynbun ktien shuh ban ïathuh shibun kiei kiei ïa kaba ki la ïa kren kine ki samla arngut, katba ki dang leit phai sha ïng namarba bun na ngi ki 'rang samla bad 'thei samla lane ki longkmie longkpa ki la ïa tip kham bniah, haba kumne ban ïa ïaid hi tang arngut para samla). Ha kaba nyngkong ka Shai ka la leh kum ka bym pei phang satia ïa kita ki jingkren jong u Stew, hynrei katba hapoh ka la sngewthuh lut aïu ba u Stew u thmu (khyndiat shaphang jong u Stew, une udei uwei na ki rangsamla kiba la ïa wan kai sha ïng jong ka Shai man ka jan miet. U dei ruh uwei na ki samla ba ka Shai hi ka la ïapmat bad shoh jingieit, tangba kum ka kynthei kam long ka rukom ban kren ei ei, kumto ka la hap ban ap ïa ka por. Mynta ka jan miet ka la sngewkmen namarba ka jingthmu jong ka ka la urlong). Ynda ki la ïa ïaid kumba katto katne ei ei, u Stew u la ong, "kong Shai, phi lait ma ban ïa leit sait jaiñ la shisngi sha Wahumdong?"

"Lait te ym lait balei, namarba mynta la dep kam dep jam shi khep shi khep, tangba ïoh im shah pat i mei keiñ."

"Sa ong ba yn ïa leit lang bad nga, tangba wat nym kylli keiñ ha ka por ba ki ïa don kito kiwei ba salia mo."

"Ieh ngan sa shu pyrshang bad la da i shah te ngin sa ïa leit keiñ."

Katba kine baroh arngut ki dang ïa bun ktien, ka lynti ba ki ïaid ruh ka la shu kut khlem sngewthuh bad ba ki shem ba ki la da ïa poi pynban ha phalor ïng. Ynda ki la ïa shong shiphang ha ïng, bad katba ki dang ïa bun ktien baroh arngut, "sngap ! sngap ! " ki da pynshah bha la ki shkor. "Oh, ki jong i mei phi pleng kita ki la da ïapoi, nga nangsngew kumba mano re," "la ong ka Shai.

"Wa ! i hep Stew du ita i la da poi, phi lah poi slem? phi la ïa wan ryngkat bad ka Shai ne?" La kylli i kmie ka Shai.

"Em phi kong, nga lei te nga dang shu poi kumne, nga nangjam noh nangthie na rud 'nong namarba sliang um palat haduh bym don pyrthei shuh," la phai ktien u Stew.

Baroh kita ki 'rang samla kiba la ïa wan ryngkat bad i kmie jong ka Shai, ki la shu ïa peit seh para ma ki, khlem da lait kren wat tang shi kyntien ruh. Nangta ki la shu ïa muiñ para ki, ki da ïa kohnguh khlieh artad kum ban ong-ka la biang, shato pleng ka thiah ka mon katto te kam myntoi shuh ïa ngi ban dang ïa wan kai pat namar ngi la rem.

"Shai, la don um syaid?"

"Hooid mei, kaba nga dang shu rah kumne."

"Ai ha kine ki bah, ba kin ïa sum ïa sait namarba kiba pli ki la bthuh lut da u khyndew baroh shi rynieng kum ki bula," la ban ktien i kmie ka Shai.

Nangta, mar ïa dep sum dep sait, i kmie ka Shai i la shim ar tylli ki bilor na lor Almari bad i la theh ïa ka um Sohphie na kita ki bilor ïa kiba i la buh tyngkai khnang naduh ka por lyiur na ka bynta ka por Pyrem. Te i la ai ïa ki mar mar shi tyndong siej ba rit bad i da ong "kane te ka ïarap ban pynjah sliang bad jahthait." Kumta baroh ki la ia dih ïa kata ka umsoh ba ai i kong Salin.

Hadien ba ki la ïa shongkai shiphang, ki la sdang sa ban ïa bam ïa dih noh namarba ki la sngewpyrhut ki snier, sa kawei pat ka leit dei sa kata ka um sohphie, ka la nang trei shuh shuh ïa ki. Ynda ki la ïa dep bam dep dih, ki la ïa shong-kai shiphang. Shen hadien kata kim sngew lah kyrda shuh ki khmat la liep liep ba shoh samthiah namarba la ban artad ka jingthait. Kumta baroh ki la ïa leit thiah, baroh ki la ïa ïohthiah ngai-ly-ngai khlem da tip shuh ïa kaei kaei ruh haduh ban da shai syndon phlait.

La dangstep, ha kata ka step ba bud, ki la da ïa khie thiah baroh shwa ba ka sngi kan mih, shwa ba kin leit phai noh sha la ïng la ïng, i kong Salin i la ai shishang rit u phankaro ba kin ïa bam. Ynda ki la dep bad shwa ba kin leit phai noh ki la ïa kren ïa i kong Salin bad ia ka Shai de bad ki da mih noh artad bak. Ynda jan miet ym shym la don uwei ruh na kita ki samla ki ban wan kai sha ïng jong ki, ym tip na kaei ka daw kaba la pynlong ïa ki ban pep. "Shano mo kumne, iwei ruh ym don ba wan mih mynta ka jan miet, imat ki la ïa leit sum leit sait pynban, ade?" la ong i kong Salin.

"Ngam tharai phi, imat ki ïa don kam aïu re, namarba i bah Stew i dang ong ïa nga ban ïa leit saitjaiñ la shai sha Wahumdong teh."

„I ong mynno ïa pha ita i bah Stew?" la kylli bniah i kmie."

"Mynhynnin, long em mei ba la shai ngan leit saitjaiñ?' La pan jingbit ka Shai na la i kmie.

"Tip pha ong, phan leit shaduh kat kata ka pyrthei sngi bad u shynrang briew?" La ong pat i kmie.

"Yn lei ka, namar u briew uba bha bad ba donburom kum i bah Stew," la ong pat ka Shai ryngkat ka jingkyndeh jong ka shadem lem bad ka jingtied sted jong u klong snam.

"U briew te uba bha shisha, ka akor burom ruh u kham pher na kiwei pat ki para samla ba wan kai hangne, hynrei mano pat ban tip ne iohi ia ka dohnud jong ki briew tip kaba kumno," "la ong i kmie. "Ban shu tharai sniew eh ïa kiwei ruh-sngewlong pop pynban khlem tip ïa ka dang ka duh," i la ong biang pat i kong Salin hadien ba i la sngap shiphang, la kum iba la pyrkhat sani bad pynshongnia bha ïa kata.

"Mei, phin shah ne em ban leit, khnang ba ngan ïoh khreh la dang step," la kylli biang ka Shai ryngkat da ka

jingangnud bad lynga katba kam pat ïoh ïa ka rai kaba biang na la i kmie.

"Ñiuma, pha lah ban leit, tangba khmih keiñ phan poi ha ka por ba biang thik, wat jah miet, pha sngewthuh?" La ong pat i kmie.

"Hooid mei," la jubab pynstad ka Shai da ka mynsiem kaba kmen bad ba phuh mat.

La dang step phyrngab ha ka sngi ïew Umlong, u Stew u la da poi sha ïng jong ka Shai. "Wa ! kong Shai, phim pat dep khreh seh katta ruh ! nga naduh shatai nga lah da poi?"

"Nga la dep artad phi, nga dang ap sa tang ki jaiñ jong i mei ba i dang bujli," la jubab ka Shai.

"Wa ! i hep Stew du ! ita la da poi," la kren i kmie jong ka Shai. "Khmih kane pat katta, ka dang leh lyngngai, sha phi ong ban ïa leit saitjaiñ sha Wahumdong, ong ka Shai?" la kylli bniah i kmie ka Shai.

"Hooid kein, namar shane sha jan te mynta Pyrem ym long sait jaiñ heh shuh te kong,' la jubab u Stew.

"Tangba khmih, ïa wan kloi wat ïa jah miet ho?" la ban ktïen i kong Salin.

"Hooid kong, ngin ïa leh hi katba lah ban poi mynshai," la jubab u Stew.

"Ka Shai ruh ka la dep khreh dep khrum, ka la dep lum dep lang ki jaiñ ki nep baroh kiba dei ban sait, ka la wan mih ha phyllaw ha kaba u Stew bad i kmie jong ka ki dang ïa shongkai syaid sngi. "Bah Stew, ïa noh keiñ.

"Oh ! Phi la dep khreh ?" u la ong ïa ka. "Kata ngi la leit ho kong?"

"Khie da ïa leit biang." Kumta ki la ïa mih noh artad bak.

Ha lynti sha Wahumdong: "Kong Shaï, phi kynmaw ba-nga la kren ïa phi ha kato ka jan miet, hynrei phi ong ba-phim sngewthuh. Te mynta nga kwah keiñ ban pvnshai noh ha phi. Ba la slem bah nga la don jingmut ban ong ei ei ïa phi bad nga kwah ruh ba phi bad nga ngin ïa long kawei, kumba kiwei pat ki para samla ki ïa long. Te la phi kloi ne em ban aiti la ka jong ka jingieit jong phi ha nga?" la kylli u Stew.

Da ka mynsiem kaba lung bad ka jingieit kaba thehsei ha ka dohnud bad nalor kata u dei ruh u samla uba bha briew-jarawaiñ, naduh ka akor burom ruh kaba biang, ka Shai da ka jingmut kaba skhem bad ryngkat da ka jingieit kaba kyr-sei, ka la mynjur ban aiti ïa lade ha ka shadem ba syaid bad ba ieit jong u Stew.

Katba ki nangiaid shata sha phud wah, ki da ïa phylliew ïa la ki jong ki jingieit iwei ha iwei pat haduh ba kim sngew-thuh shuh wat ïa ka lynti ba ki ïaid ruh, shano ki la poi. Ha kata ka sngi baroh shi sngi, ki la ïa pynlut por ha kaba ki ïa khlei ïa ki ktien jali jaum jong ka jingieit iwei ïa iwei pat ryngkat bad ka saitjaiñ. "Kong Shai mynta kumba shu ong noh, lada i mei i pa jong phi kim mon ban ïa poi kha ïa nga bad phi, hato kumno phin leh?"

"Lada jia ba ki leh kumta, nga kloi ban bud ïa phi kat sha ba phi ïalam wat lada dei ban shah ïa ki jingeh ruh ngan ym sheptieng ban ngan ym kynran dien noh na phi, hynrei ngan ïai neh bad shaniah lut tang ha phi hi," la jubab ka Shai.

Ka por ka ïaid bad mareh sted, ka sngi ka la sdang ban sep, ha kumta ki sa kyndit bynriew, "Wa ! la miet du! kane te ka ban ïap. I mei in sa mai la shibit ïa noh bah Stew." Markumta hi ki la khreh khrum khrum ban lum ban lang ïa la ki jaiñ ki nep; khnangba kin ïoh leit phai noh sha la ïng. Mar ïa dep ki la ïa ïaid noh kham sted.

Ka por ka la ïaid stet shaid shaid, ki kjat sngi jong ka prem miet ki la sdang ban noh kjat ha ka mariang, khnang

ban pynkhreh ban leit noh sha kawei pat ka pyrthei. "Wa em phi ! shano kine ki briew, katta ruh kim wan poi satia ! Kaei ba la jia ïa ki ?" Hamar kata ka por la wan poi i bah Bising, iba dang wan na sha Laitryngew. "Balei phi ïeng thapbñiur kum ka bieit, kmie?" La kylli i bah Bising (ia i bah Bising ym shym la pynpaw naduh kaba sdang namarba im don ryngkat, i leit trei sha Laitryngew)

"Oh ! i kpa du ! phi la wan?" la kylli i kong Salin.

"Hooid, phi ap ïano kmie ha bar katta miet?" La kylli pat i bah Bising.

"Ngam tip shuh phi, kato ka Shai ka ïa leit saitjaiñ bad i hep Stew sha Wahumdong, katta ruh kim pat ïa wan, peit la kem dum ruh ! Shano keiñ ka ïa jah? Ani ! nga te nga la lyngngoh phi ïa kito ki briew, balei sha?" La ong i kong Salin da ka jingdiaw.

"Hep Stew!" la kylli kyndit pat i bah Bising, "Um dei uto u khynnah uba na Ryngi-Kseh, u khun jong i bah Step?" la kylli sngewthuh bha i bah Bising.

"Nga sngew i dei keiñ, balei kpa? U khynnah te uba ka akor ka burom kaba la itynnat than te phi, u kham pher na kito kiwei pat ki para samla," la ong i kong Salin.

"Phi ong kumta kmie ! Hynrei phi tip pat ïa ka tynrai jong u, ba u wan na ka jait ïng kaba kumno? Namar wat la phi i kum u Langbrot hynrei phim tip pat ba dei pynban da u Suri uba i shyrkhei ! La ong i bah Bising.

"Ngam pei phang kpa, ïa kita ki ktien jong phi, phi mut ba u shu leh mynleh don akor tang ban tyllep ïa ka akor sniew?" la kylli sngewthuh pat i kong Salin.

"Ka mut hi kumta kmie, namar phi i une u khynnah leh se u lah ban long u ba don akor burom shisha kumba phi ong, bad ïa kata nga kubur, hynrei kat ba ki kmie ki kpa jong u pat ki dei kiba ki briew ki tharai beh 'langthohkhlieh," la pynsngewthuh pat i bah Bising.

"Oh phin ong kumta kpa ! Ngam ju tip te namar naduh ba sdang pat phim ju ïa-thuh khana ei ei ruh em shaphang kata baroh ! Shish nga sngewsih phi ban ong kumta."

"Nga la mut keiñ ban ïathuh, hynrei ynda hadien pat nga la shu mut ba la kumno kumno phi la tip pynban; na kata ka daw keiñ ngam shim la ïathuh shuh ïa phi."

"Kito kiwei kiwei ruh ki para samla, kum ki jong i hep Peitngor, Pynbudlang, Shngiam bad kiwei, kim shym la wan kai shuh na duh mynshisngi, tip na kaei ka daw. Are! ïa kpa yn ïa leit wad noh shano ka ïa jah katne por ruh kam ïa wan," la ong i kong Salin. Dei hamar kata ka por ba ki dang ïa bun ktien bha, ba u Stew bad ka Shai ki la ïa wan poi kynsan. "Baĺeı katta Shai pha dang wan! kumno nga la ong ïa pha hynne mynstep! hynreı pha la da saitlah kumne mo ! Ani ! ko pyrthei ! pha la pynher syrngiew sat ïa nga"

"Wat sngewei ei phi kong, map ïa ngi bad wat nym mai ia i Shai, namar dei ma nga uba la pynslem ïa i; namar katba i Shai i nanglum jaiñ, nga pat nga nap klah dohthli, te ngam lap ba ïohsngew ba ka por ka la iaid bad ka miet ka la sdang ban tap. Kumta ngi la ïa khreh bak bak, bad ngi la ïa iaid sted haduh ba ngi la sngewthait hi ïan." La batai u Stew.

"Wat nym kren pynbieit ei ei ruh em ïa nga ! nga la tip lut, ngam shym la poı pyrkhat ba phi phin long ha kane ka rukom! pleng ban shaniah ïa phi i mat ym long ! Pha ruh nadien kane pham bit shuh ban ïa leit ïa wan bad u Stew ! Ngan nym sngewbha te ngan nym sngewbha shisha, shisha, lym kumta ngan pyndkoh ïa pha bad kti bad kjat bad ngan sa byrsa suk ha jingthiah, pha sngewthuh ne em." La kren ia tim i kong Salin, khlem da pyrkhat bad da pynshongnia bha bad khlem don jingmap ne jingisynei ïa ka jingpan map jong u bapli u Stew. Im tip ruh ba ka jingsarong bad ka jingha-nga-mei bad ka jingsngewbiang lut ïa lade ba kan sa shet thai hi ïa i ha la ki um ksang. Ha ka jingshisha, i kong Salin i la dei ban da kham tyngkan ia kiei kiei baroh tat haduh ban da la leit u Stew, nangta in sa sneng ne mai ïa

la ka khun la jong. Hynrei i pat khlem da kheiñ briew ïa u Stew u bapli, i la pyllait lut katba don; ba dei na kine ki kyntien ba i la kren ha kata ka janmiet, ka la ktah jur shibun ïa ka jingiatip lem jong u Stew bad ïa ka akor burom jong u baroh. U da sngewbha kine kiei kiei ki long na ka daw jong u hi. Ka mynsiem jong u ka la shlei tang da ki jingsngewsih bad jingkthang suda; kawei ruh ka long ba haba u peit ïa ka Shai ruh kane ka la shu dem ka khlieh sha poh khyndew ryngkat bad ki ummat kiba tuid brup shi brup. Kane ka la nang pynlung mynsiem shuh shuh ïa u. Haba u peit pat sha i kong Salin ine shu lep lep kum ka leilieh, lane lada u phai pat sa sha i bah Bising ruh ine shu jraiñ jraiñ la kum u pyrthat rkhiang. Ha ka jingshisha i bah Bising keiñ kum u rangbah briew i la dei ban pynsangeh ïa kane, lane ban tem bad ban nym ailad ban kren palat i kong Salin; pynban i ruh i kumba ki ïa long ka juh ka jinglong la kum ka leilieh bad u pyrthat. Ka daw ka long ba imat i bah Bising im da salia eh katta katta, namar ba kam shym dei hok ka khun trai la jong bad ba ka dei tang ka khun ting ne khun ruit.

Ynda u Stew um lah shah shuh ban shong hangta, u la mut ban leit noh; kumta u la kren ïa i kong Salin bad ïa i bah Bising, ki ruh khlem jingsalia ki la kren jyndat ïa u ba pli- "khie khie leit noh sha la ïng la sem ba la miet ïoh ïap nong-shohnoh pynban shibit," ki la ong baroh arngut.

Da ka mynsiem kaba khia bad da ka dohnud ba la pait arliang, u Stew u la phai sha ka Shai, "Kong Shai nga la leit ho? Nang shong suk." Hynrei ka Shai khlem da lah kren wat tang shi kyntien ruh, ka shadem jong ka, ka la kum ban pait, ka shyntur ruh ka la dap mam haduh ba ka shu peit liep ïa u Stew ryngkat bad ka jingjaw ummat ka la shu kohnguh khlieh, kum ban ong khie leit suk ngin sa ïa shem pat. U Stew u la mih noh bak, ryngkat bad ki ummat ba tuid brup shi brup da ka jingsngew synei ïa ka Shai kaba pli bad ïa la ka jingshem, kumta u la shu ïaid hapdeng kata ka jingdum ryngkat bad ka jingsngewsih kaba ym don ba lah ban tip. U da jaw ummat, ka jabieng jong u ruh kam trei kam shuh ban pyni ïa u ïa ka lynti ba un ïaid kumta u la shu ïaid tda lamwir lamtham hapdeng kata ka jingdum jong ka miet.

Ha kata ka miet, ka Shai ka la shah tim shah tla bad shah shoh ha uta u kpa nah haban da at bylliang lut ka met ka phad baroh bad nalor kata la nang bynrap shuh shuh da ka kmie haban da biang, nalor nangta ka ba kham ktah eh ïa ka Shai ka long ba ka kmie ka ong - ba kam bit ban ïa kren ne ïa ïaid ïa ïeng shuh bad u Stew lym kumta kan 'sur dam ïa ka shyntur jong ka Shai bad ba kan pynkheiñ ïa ki kti ki kjat baroh.

Kata ka miet hi baroh shimiet, ka la shu kut tang ha ki jingpyrkhat sngewsynei bad lung mynsiem na ka bynta jong u Stew uba pli, ïa uba ka la aiti ïa la ka jong ka jingieit baroh tang ha u, hynrei uba la shah kren beiñ ha i kmie jong ka ha kata ka janmiet hi. Ka da pyrkhat bad puson ruh, ba da kano ka lad ba kan ïoh ïa kynduh pat bad u Stew namar ka tip skhem ba katto un nym nud shuh ban wan kai pat kumba mynshuwa. Kane ka jingïam bad jingpyrkhat jong ka ia u Stew, ka daw ka long ba u dei artad u Samla uba nyngkong eh ha uba ka la aiti lut met bad mynsiem tang ha u. Kane ka jingïam jong ka, ka la poi shaduh ba ka step hi ka la sdang ban wan phngoid ïa ka mariang lem bad ïa ki lum ki wah, ki dieng ki siej bad kiwei.

Katba ka Shai ka dang pyngam bad jngi ïa lade ha ki thwei jong ka jingieit ba lung jong ka ïa u Stew. Kyndit kyndit, ka la ïohsngew ïa i kmie ba i da kyrsiew ïa ka da ki ktien kiba da eh, ka la khie noh shi syndon ban trei ban ktah.

Ynda ka sngi ka la kham jrong, kawei ka la wan "Kong Salin, sngewbha seh wan sha ïng jong ngi sha Umsohlang mynta mynstep, i ong i mei namar ba ngin ïa pynbeit ïa u pud u sam jong kato ka kper rit kaba ha syndah ka kper jong phi. Ngi la mut ban die noh, te ia leit noh ryngkat mynta, ki jong i mei ruh ki la don shatei, ki ap sa tang ïa phi." Kumta kine baroh arngut ki la ïa mih ryngkat ban leit sha Umsohlang.

Mynta ka Shai ka sah sa tang marwei, namar i kmie i la leit sha Umsohlang bad u kpanah jong ka ruh u la mih naduh mynstep ban leit sha Laitryngew ban leit shim noh shwa ïa ki tiar ki tar jong u bad ban leit shim de ïa ka pisa kaba sah, namar un hap sah noh shwa ha la shnong ba la jan eh ka por thung por tep. Kumta ka Shai ka la ïoh lad ban ïam bad ud wei briew ha ban da biang namar la ka nusib jot la jong. Katba ka Shai ka dangïam kumne, ka la ïoh sngew ïa ka sur, "ko kong, kong ka dei kane kata ka lynti ban leit sha Lumpdeng?" la kylli uta u 'riew phylla.

"Katei tei na neng khyndiat, ka dei ka lynti kaba ïalam sha Lumpdeng," la jubab ka Shai.

"Balei saw ki khmat katne katne kong?" la kylli biang uta u 'riew phylla.

"Nga ïoh baïongkhlieh phi bah." la jubab pat ka Shai.

"Mynta te ba dei hi ka por baroh baroh hi ki ïa ïoh baïongkhlieh lut," la ban ktien biang uta u 'riew phylla. (Kane ka jingïa kylli pyrthew hapdeng jong u 'riew phylla bad ka Shai kam long kaba phylla ei ei ruh em, namar baroh ki briew sha ki thaiñ nongkyndong, kim ju tyngkan ïa la ka ktien thylliej haba ki shem ne lap ïa-no ïa-no, ka ïapher na ki briew kiba shong ha ki thaiñ sor). Kumta ka Shai ruh ka la kylli kylliang ïa uta u 'riew phylla, "phi naei ka shnong, bah?"

"Ka shnong te, nga dei na Ryngi-kseh phi, tangba mynta ngan leit sha Lumpdeng ban leit shaw ïa i bah Pyllon namarba (u la sdang ban ïa thuh lynkot) hynne mynstep, ki briew kiba na Laitthynru, ki la wan sha shnong jong ngi, ki ong ba ki lap ïa uwei u briew uba la thiahïap ha Wah-ktieh, kumta ynda ngi la leit peit, ngi shem pynban da u Stew......"

"U Stew!!!" kada leh kyndit bad pynhiar mynsiem jur bad nangta ka la phet jyndat de artat bak sha la ïng, kada ieh noh ïa uta u 'riew phylla marwei khlem da kren wat tang shi kyntien ruh. U ruh da ka jinglyngngoh kaba khraw, ïa ka

jingleh jong ka bad kawei ruh namar ba u la slem ban leit shaw briew ïoh un ym lap shuh ïa ki, u la leit noh la ka lynti ryngkat bad ka jingsngew lyngngoh kaba khraw.

Ka tang shu poi ha la ïng ka la ïam lympat ïa lade ryngkat ruh ki ktien phawar ki ktien kynnoh namar la uba ieit la jong, bad ka la ong - "baieit! Balei phi ieh noh ïa nga marwei hangne ha pyrthei kaba dap tang da ki jingjynjar suda? Balei phi shu phet jyndat tang marwei hi khlem da ïathuh lem ïa nga de ban ïa leit ryngkat bad phi katsha ba phi ïa-lam, wat lada ka long kaba kumno kumno ruh ka lynti nga kloi ban bud ïa phi baieit kumba nga la khlei ha phi, ha kato ka sngi. Wow! balei ïa nga kumne! phi ieh ïa nga hapdeng ka jingsngewsih kthang mo? Haba don ma phi wat lada nga shah ki jingjynjar kiba kumno kumno ruh ngam sngew ei ei, naba nga tip skhem ba phi hi phin sa wan ban pyllait ïa nga ha kano kano ka por. Mynta! Mano pat! Phi shano! Nga shano! Wow! kaei ka pap ka sang kaba la wan hap ha nga kumne! Baieit! Ko baieit! Ah! ba ngan da la tip lypa hynne mynmiet ngan jin da la mih ryngkat bad phi ban bud bad ban ïa leit lang bad phi katsha ba poi lane ban ïa thiah lang hapdeng ka jingkynoi jong ka jingiohthiah ba shi arta bad phi! Hynrei ngam poi pyrkhat te baieit ba kan da jia haduh katne eh! Baieit! Ale seh to wan shaw lem ïa nga de! Ngin ïa leit lang kat sha ba phi leit, wat ieh seh ïa nga marwei, naba khlem ka jingieit jong phi, ka long kumjuh kumba nga shong ha ka jingdum kaba khlem ka jingshai bad jingsyaid ka sngi!"

Nangta ryngkat bad ka ïam ka ud kaba ym don thylliej shuh ban batai ka la mih na la ïng ka da mareh ruma rutit sha lum sha wah. "Kan myntoi aïu shuh ïa nga ban dang im pat ha kane ka pyrthei khlem ma phi u nongpyntngen, uba ju syrpai syrpud ïa nga wat la khuslai ruh....." ka da mareh artat wut wut la kum ka lyer. Kane ka jingïam jingud jong ka, ka la pynïohsngew ïa ki katto katne kiba ia trei lyngkha sha kata thaiñ, hynrei la ki pyrta ki khot, kam man da ïohsngew shuh ïa ki namar ki shkor jong ka, ki la set kyllut la kumba la set da ka bthing hi, ki khmat jong ka ruh ki la tap da ki ummat ba kumta kam ïohi shuh ïano ïano ruh; ka da

mareh bran bran shano ruh kim tip. Ryngkat bad kata ka ïam ka ud lem ruh bad ki ktien sangsot kiba la mih na ka dohnud jong ka, ba ka la khlei madan baroh. Ym don shuh ki ba la ïohsngew ïa ki ktien sangsot jong ka, ki ban eh dohnud bad ban set ïa la ki ummat khlem da pynmih, haba ki la ïohsngew ïa ki ktien sangsot shem pap jong ka Shai.

Markumta hi kita ki rangbah ki la ïa beh bran bran shata shaba phet maka. Hynrei long leh nohei namar ka jingstet jong ka kaba la palat, wat la ki pyrshang ban pynsangeh ïa ka da kaba pyrta ruh, pynban kam lah ïohsngew ïa ki.

Khatduh, ynda ka la poi ha rud kawei ka Thwei kaba don sharum Tulieh, ka ïeng skhek, hangta ka da peit shaiñ da ka mynsiem kmen bad ka khmat kaba phuh samrkhie. Ka da pyrta khatduh artat ïa kine ki kyntien - "Stew! Baieit! Wan shaw noh ïa nga kumne, nga la kloi ban wan lem bad phi! Naba ngam mon shuh ban shong marwei hangne khlem ma phi! Wan shaw kloi ïoh ngam lap lynti!"

Kita ki rangbah, tangmar ïa ïohsngew lei lei ïa kita ki ktien jong ka, ki la mareh stet katlah katiai khnang ba kin lap ia ka. Hynrei shwa ba kin poi artat hangta, ka Shai ka la phai sawdong sawdong kum ban ia khublei khatduh bad kane ka pyrthei, bad nangta ka la pynnoh ia lade thiaw-lythiaw shapoh Thwei ba jylliew bad ka jah mynsiem artat jar hangta. Ka um ruh baroh kawei ka ud da ka jingsngew ngiew ban sngap.

Ynda wan i kmie i la tip ïa kata ka jingjia, ka la ïam pait dohnud bad sngewsih kthang ïa la ki jingleh kiba kam shym poi pyrkhat ban jia haduh katta. Kumta keiñ ka Shai ka la ïap bad ka la leit noh sha ka wei pat ka pyrthei ban ïa shem bad la u baieit la jong uba la nangleit ha shwa jong ka.

KA JINGIEIT BA JYLLIEWSAT.

Ka jingieit ka pynjlih ïa ka lynti khohruh khohram sha ki lynti ba beit. Ka shoh ha ki jingmut kiba noh mynsiem bad ka kyrsiew pat ïa kiba shemlanot. Ka phalang da ka dur ba itynnat bad ba phieng ban kah tngen ïa kiba lwait, ka wad ruh biang biang hangno ka skum jong ka ka don. Kam ju long ruh kaba leh jubor ia ki bym pat sngewthuh ïa ka jingmut jong ka. Hynrei ka da thew da woh bad tba la ka lynti ha shwa ba kan prong. Ka phong barabor da ka dur kaba jynsur kumjuh ruh kane ka juh ka jingieit ka la ïoh bsut hapoh ka dohnud ba lung bad ba sotti jong ki arngut ki shijur ki samla; ha kaba ka la kyrthai bad pdem bha khop bad ka la thaw ruh ïa ka jaka shongneh kaba skhem ha ka dohnud jong kine arngut, kat haduh ba kim lah shuh ban khlad ne ban bthat ïa ka. Kane ka juh ka jingieit kaba la shong suhsat ha ka dohnud jong ki ka la long kaba eh katta katta ba ki wei pat ki bor kiba don ha kane ka mariang ba kin lah ban bthat jyndat ne ban pynkhlad ïa ki iwei na iwei pat.

La don shisien u wei u khynnah uba kyrteng u Rangdamut, uba shong ha Pynthor Umkhrah. U dei uwei napdeng ki khun ba don burom jong kawei ka ïng kaba don sha kito ki thaiñ. Une u khynnah u dei u ba trei ophis sorkar. Man ka sngi u ju leit trei wan trei na ïew Polo. Kumta u la ju ïohi ïa kawei ka 'thei samla kaba shong die jingdie ha ïew Polo, kumta man ba u ïaid nangta u ju peit ïapmat ïa ka na khlieh ha kjat kumjuh ruh maka ka leh hi kumjuh tangba kim ïa nud ïa kren iwei ïa iwei pat namar ba ki don ka jinglehraiñ. Kane ka la pynkhuslai ïa une u samla man ka sngi namarba u kwah eh ban kren ïa ka hynrei ym man ïoh lad kumno ban kren. Te ha kawei ka sngi u la kut jingmut ban shu leit leh thied kwai noh na ka tang ban ïoh ïa kren bad ka. Kumta la shai ka sngi u la khreh leit trei bad ynda u la poi ha Polo u la leit beit beit shata sha ba die jingdie ma ka bad tang shu poi u la ong - "sngewbha seh ai kwai shiphew naia." Ka ruh ka la ai bad u ruh u la shu peit liep ïa ka bad u la leit la ka leit noh artat.

Kane ka la pynlong ïa u ban leit thied kwai man ka sngi shwa bad ynda u la wan trei, suki suki da kane ka jingleit thied kwai ka la pynlong ïa u ban kham shlur bad ban lait kren namar ba u la kham duna ka jinglehrain; kane ka la long ruh kum ka jingkhang kaba la plie war ia kaba la shu khang khyrdep baroh shi katta. Ha kawei ka sngi u la sdang ban kren kai shi kyntien ar kyntien, katba nangslem u la nang kham bun ktien ha ka kren kai kumne kumtai. Ha kawei na ki sngi, u la kylli ïa ka kumne - "phi shong phi sah shano kong?"

"Nga te nga sah ha Mawroh, phi pat?" ka la kylli kylliang.

' Nga te nga sah sha Pynthor Umkhrah."

"Phi mut ban leit shano mynta ? Man ka sngi nga ju ïohi ïa phi ba phi ju ïaid nangne, phi leit shano?"

"Nga leit bylla keiñ," u la jubab da kaba phuh samrkhie rymmuiñ ïa ka, bad u la ong pat, "ngan leit noh shwa phi namarba la slem ban leit trei, ngan sa wan pat la shibit ynda nga la wan trei."

"To kata, sa da wan keiñ shibit ynda phi la wan trei, ho?"

"Hooid," kumta ruh u la leit noh artat ryngkat da ka khmat kaba phuh samrkhie bad ba la dap da ka jingsngewbha ka bym lah ong shuh namar u la ïoh ban kren mynta ïa kata ka samla kaba um ju nud koit ban kren baroh shikatta.

Ynda u la wan trei u la wan beit beit sha jaka ba don ma ka, ka ruh ka la ïohi ïa u ba u la wan naduh jngai ba kumta ka la shu peit shlip shaphang jong u katba u nangwan shata sha ka jaka ba don ma ka. Ynda u la poi kham hajan ka la peit ïa u da ki khmat baphuh samrkhie rymmuiñ kumjuh u ruh u la wiat ïa ka katba u nangtur artat kham sha jan jong ka. Haba u la poi ha jan, ka la kylli ïa u, "phi la da wan trei seh?"

"Hooid nga la wan, namar nga la mih kham kloi noh mynta ka sngi." Kumta ka la ai jaka shong ïa u ba un shong bad kumta u la shongkai sngewbha lyngngai bad ka ryngkat bad ka ïathuhkhana baroh arngut. Ka por ka la nangïaid bad ka miet ruh ka la jan, u Rang u la ong "ngan leit noh ba la miet namarba donkam ha ïng artat kiba nga dei ban pyndep, ieh ngin sa ïashongkai pat la shai la shi sngi, mo?"

"To ñiuma, wei ba phi ong ba donkam te, hynrei ban ong miet te leit pat da miet shano phi la dang katta haba ki briew baroh kiba wan trei lei lei ki dang khreh sa ka wan ïew wan hat," ka da wiat artat muiñ ïa u, ka da leh kum kaba leh raiñ artat.

"Keiñ noh. phi te phi kham nang artat," u da wiat lem muiñ sha ka bad u da ïeng artat joit na ba shong bad u da ong "to ho, nga la leit ngin sa ïashem pat la shai?"

"To leit suk."

Kumta u Rang u la leit noh artat bran. Katba u nangïaid ha la ka lynti, ka pat ka nangpeit ïa u shlip nangta na ba shong die jingdie tat haduh ba un da lyngngop. Ki jingmut jingpyrkhat jong ka Romelia ki la shu her ban pyrkhat tang sha u bad ka la shong khop khlem khih bad ki khmat ki shu peit seh tang sha kata ka jaka ba u la leit u Rang. Kane ka jingleh jong ka, ka la pynlyngngoh ïa ki briew baroh kiba ïa shong die jingdie lang shata, namar barabor pat ka ju kren bad pariah bha shaid shaid hynrei mynta pat ka i kumba ka bun jingmut jing-pyrkhat lymne kumba ka pyrkhat ïa ei re, ym don batip ba ma ka pat ka dang jngi ïa lade ha ki jingpyrkhat jylliew shaphang jong u Rang bad ba u klong snam jong ka u la tied bad kyndeh stet shaid shaid. Kane baroh ka la ktah ïa ka Romilia wat haduh kan da la poi ha ïng ruh, ka jingmut jingpyrkhat jong ka ka shu her lut tang sha u Rang hi.

Ha kawei ka sngi ynda u la leit trei, u la leit biang naba don ma ka bad u la ong, "ngan shu leit noh shwa mynta ba

la slem trei, ngan sa wan pat la shibit shiteng sngi namarba dei ka sngi Saitjaiñ, ho?"

"Hooid to, tangba sa da wan keiñ la shibit, mo?

"Hooid," u da wiat samrkhie artat bad u la leit noh de bak.

Ynda la wai ophis, u Rang u la pynkloi lan ban mareh sha dukan jong ka, bad tang shu poi ha dukan jong ka, ka Romilia ka la peit sha u da ki khmat phuh samrkhie bad ka la ong, "phi la wan? Shong seh," ka da ai jaka shong artat ïa u Rang ban shong.

"Hooid nga la wan," bad u da shong artat hajan jong ka khop.

Ynda ki la ïa shongkai katto katne por ei ei, ki la sdang sa ka ïa biria kai ïa kane katai namar baroh arngut ki la ïa kham duna ka jinglehraiñ ba la ju ïa kren khana man ka sngi bad mynta baroh arngut ki la sngew kham shlur bad kham jan. Kumta ka por ka la nang mareh stet shaid shaid katba ki ruh ki la nangsei ïa la ki ktien sngewtynnat ba har rukom da kiba ki la pyndap maiñ da ka jingkmen bad jinghun ha ki dohnud jong ki baroh arngut kat haduh ba ki la jan klet wat ba ki don ha ei ruh, lymda la pynkyndit ïa ki na kata ka jingïabuaid jingieit da ka wei ka briew kaba wan thied jingthied nangta. Dei ha kane ka por ba u Rang u shem ba ka miet ka la nangtap ba kumta u la sdang ban ïeng noh artat. Shwa ba u Rang un sa ïeng nangta na dukan jong ka Romilia, u la ong ïa ka : "shano phin leit la shai ka sngi?"

"Ngam leit phi nga tharai shano shano ruh, tang shu wan ïngmane nga don beit ha ïng namar ngam ju kham leit kai ruh namarba marwei artat."

"Kata ka mut phim don jingleit keiñ la shai ka sngi?" La kylli sngewthuh u Rang.

"Em phi ngam don shano shano ruh, balei bah?"

"Em, nga ong ba wei ba phi ong ba phim don jingleit shano shano ruh te, ïa ïa leit kai noh keiñ la shai shi sien shi-sien, long?"

"Tip seh, ngan ong kumno, shano mo yn leit kai?"

"Ngin shu ïa ïaid kai pyngngad keiñ jan miet shato sha jan jong phi namarba sha wei te nga kham salia ba bun eh ki 'riew thala bad ki 'riew khlem akor, hynrei shato pat te ka long ka jaka kaba bha shibun bad ka dei ruh ka jaka ïaid kai ki 'riew donburom surom ryngkat bad la ki khun ki kti jong ki, phin leit? Ïa seh shisien shisien."

"Kata phi mut ïa ka Kolphling seh mo kata ka jaka?"

"Hooid keiñ, kumba la ong ïa phi ba shawei te ngam kwah te ban ïaid kai namar phi la tip hi."

"To ñiuma, jait ba leit lang bad phi te ngan leit hynrei ngam ju shlan te ban leit kai namar nga sngew kumba ki briew ki shu peit lut tang ïa nga, bad nga sngew kumba kin shu ong kumno re."

"Kata peit shane, sa ap la shai jan miet por saw baje ei ei hangto ha madan, kumjuh ruh lada kloi ma nga ruh ngan ap ïa phi hangto thik, mo."

"Hooid to."

"Te nga ruh ngan shu leit noh shwa ba la miet ïoh i sa lyngngoh pat sa i papa, namar i te nga tang shu la jah slem ma nga katta i la lamwir, to ho nga la leit."

"To kata, nga ruh kumne hi ngan khreh noh namar ba la miet artat."

U Rang ynda u la poi ha ïng, u la pyrkhat kumno keiñ un leh na ka bynta la shai ka sngi namar lada un mih na ïng u kpa khlem pep un nym shah ïa u namarba dei ka sngi U Blei. Kumta baroh shimiet u la shu pyrkhat lyng-a písa

namar kane. Ynda ha kaba khatduh u la kut jingmut ba kan kham bha ïa u ba un shu pan pyrshah noh na la u kpa, da kaba ong ba un hap leit sha ïng jong u Ophisar namar ba u phah wan kai ïa u. Kumta ka miet ka la nangïaid bad ka jingkynjah ruh ka la nang tyllep ïa ka mariang, kumta ruh u Rang u la ïoh-thiah noh jar.

Ynda mynstep, u Rang u la khreh ka shet ka tiew bad ka sum ka sait bad nangta u la bam la dih. Shwa ka shiphew baje u Rang u la mih na la ïng ban leit sha ïngmane bad hadien ba u la wan na ïngmane u la ong ïa la u kpa ba un hap leit sha ïng jong u Ophisar namarba u phah wan khnang khnang ïa u. U kpa ruh u la mynjur ïa kata ba kumta u Rang u la pynkloi ka shet ka tiew bak bak shwa ba un mih ban leit noh. Hadien ba u Rang u la dep lut baroh kiei kiei ki kam kiba u dei ban pyndep u la ong ïa la u kpa "papa ngan leit noh mo ïoh slem pat shibit?"

"Khie leit tangba ïa wan kloi sha ïng, me sngew?"

"Hooid papa," bad u la mih artat bak.

Ynda u Rang u la poi ha kata ka jaka ba la ïa buh ban ïa kynduh hynrei u shem ba ka Romilia pat kam pat poi. Ynda u la ap kumba katto katne por ei ei, u la sngewbtai bad kumta u la shu ïaid kai myllen noh shane shatai kat ba kam pat wan.

Ka Romilia pat ka la lah wan la kham slem tangba kam nud ban ïa kynduh ïa u namar ka dei ka sien kaba nyngkong ban leit ïa kynduh bad u shynrang briew khamtam u samla artat, kumta ka la shu shong ha ka jinglynga pisa marwei sha jan shata hi. Ynda katto katne por ei ei ka la sngewbtai bad sngewrem ban pynap kai ïa u bapli, kumta da ka jingsaw kyrang kum u kyieng bad ryngkat ka syep ba ka tuid, ka ka la mih na la ka jaka rieh bad ka la wan beit beit sha kata ka jaka ba don u Rang. U Rang u la kum peit kumno re liak shaphang sha-ta u la ïohi pynban da ka Romilia ba ka wan bad ba ka da wiat artat ïa u rymmuiñ. U ruh u la tur

shajan jong ka. Ynda ki la ïa poi lang hajuh u la kylli ïa ka "balei phi slem?"

"Namarba don kam noh khyndiat ha ïng bad ki para lok kumta ngam shym la ïoh ban mih tat haduh ba kin da la leit noh maki, wat sngew ei ei mo ïa nga ba nga la pynslem ap ïa phi."

"Koit ym lei lei, phim pat da slem eh haduh katta namar nga ruh nga dang shu poi shen hi te." Kumta ki la ïa ïaid kham harum khyndiat bad ki la ïa shong kai ha trai jong u wei u dieng kseh bad hangta ki la ïa sdang ban ïa kren ïa khana baroh arngut bad ban ïa phylliew ïa la ki jong ki jingieit iwei ïa iwei pat. Katba ki kjat sngi jong ka prem miet ki nangsdang ban jah katta ruh ka jingieit jong ki ka nangih ban nangshlei haduh ba ki la klet ruh shipor ba ki don haei, namar kata ka jingkmen jong ki ka la pynlong ïa ki la kum ba ki don ha paradais. Hynrei hamar kata ka por ba ki dang ïa bun ktien bha ha kaba ki ïa kren, u Rang n la kum peit kumno re kumno sha ka baje bad u shem ba ka por ka la mareh sha ka san baje tam ei ei, kumta u la ong ïa ka-" ïa ngin ïa leit noh phi, wow la da miet du pleng, la da poi sha ka san baje tam te!"

"Wow! San la lah phi ong, kata te la miet shisha du! Ïa phi ïa ngin leit noh ïoh sa lap sa ki 'riew sniew 'riew smeh pat la shibit lada ngin ïa shong-kai slem.

"Ngin ïa leit dih sha shwa mo nangthie na Polo?"

"Kabiang phi bah ieh ngin sa ïa dih pat lashai la shisngi ruh, namarba mynta la miet."

"To ïa phi jingjang, nangne hangthie ruh yn slem aïu katban da ïa bun ktien hangne te ngi la poi pynban." Kumta ka ruh ka la mynjur bad ki la ïa leit de bak.

Ynda ki la dep ïa dih sha, ki la ïa mih noh kloi namar ba la miet, bad u Rang ruh u la leit on lynti ia ka Romilia

haduh jan ïng jong ka hi bad u la ong - "ngan leit noh ngin sa ïa shem pat la shai ka sngi, khie leit bad thiah suk mo?"

"Leit suk bad thiah suk ma phi ruh bad khublei shibun eh na ka bynta ka jingbha jong phi baroh," ka la phai ktien sa ma ka bad ka la ong ruh, "ngi la ïoh ïa ka janmiet kaba da sngewtynnat palat."

"Ka la long kumta ïa nga ruh," bad u la leit noh artat bak. Te kata ka sngi kala shu kut noh kumto namar jait ba dang dei ka sien nyngkong.

Ka Romilia tang shu poi ha la ïng, ka jingmut jingpyrkhat jong ka ka la her sa tang sha u Rang ba kumno ki la ïa pynlut por ha kata ka jan miet tang ha ki ktien ieit ki ktien thiang suda. Ka la pynshong dor ruh ïa ka jingitynnat jong ka akor bad burom jong u ïa kaba ka la ïobi, ba kumta kane baroh ka la nang pynih shuh shuh ïa ka dohnud jong ka Romilia ban puson bad ban pynshong nia tang ïa u Rang, kane ka la pynlong ïa ka ba kan nym nangthiah nangdem shuh baroh shimiet.

U Rang pat ynda u la poi ha ïng, u la bam la dih bad maria dep bam dep dih u la pynkloi lan ban leit sha la kamra thiah bad u ruh ka jingmut jingpyrkhat ka her tang sha ka, bad katno ka mynsiem ka kyndeh da ka jingkmen haba u kynmaw ïa kata ka jan miet ha kaba u la pynlut por ha kaba ïa phylliew jingieit ryngkat bad ka Romilia. Hadien katto katne por u la kut jingmut ban shim ïa la u khulom bad ka kot sada ban thoh ei ei ïa ka knangban nang kham pynskhem ïa kato baroh kaba ki la dep kren kumta u la thoh kumne:

Romilia baieit,

Nga kyrpad ba phin nymsngew ei ei ne phylla ei ei kumba ïa long lem baroh. Namarkata ngam sngewlah kun tang ha lade khlem da pynpaw ha phi ba kumba ngi la ïa

kren ruh mynhynnin janmiet, ba nga kwah ba ka jingieit jong nga bad phi mynta kan long noh kawei. Kumta la phi mynjur ne em bad kane ka jingsngew jong nga.

Sa ai jubab kloi ia kane.

Uba kynmaw ieit ïa phi,
Rangdamut.

Nangta u la thep ïa kata ka shithi ha ka Enbelop bad shwa ba un leit thiah noh u la thep khop ïa ka ha la ka pla Kud kaba un sa phong trei lashai, khnang ba un nymklet. Kumta katba u dang sdang thiah u la pyrkhat khuslai pat la kan shim ne em ïa kata kata ka shithi jong u. Kane ka jingpyrkhat jong u ka la poi shaduh ar bad lai baje mynstep. Shwa ban kynjat shai ka khmat jong u ka la shoh bad u la lip ngaiñ haduh ba la jrong ka sngi. Tang shukhie u la khreh la khrum ban bam ban dih, nangta u la mih leit trei noh artat bak. Tang poi ha Polo u la khot ïa u wei u khynnah uba ïeng kai hangta bad u la ong ïa u, "sngewbha pynai lem kane ka shithi ha i tai i kong iba shong die jingdie hangtai," u da al pisa artat ïa uta u khynnah. Tang shu dep nangta u la leit noh khlem da pyni khmat ei ei ia ka, namar u sngewleh raiñ namar ba um pat ju mlien ban ai shithi hano hano ruh mynshwa.

Uta u khynnah u tang shu ïoh ïa kata ka pisa u la leit ai bak bak ïa kata ka shithi. Ynda u la ai ha ka, ka la shim bad ka la kylli, "mano ba phah ai?

"Oh i ai iwei irangbah," bad u da phai artat shaphang surok kum ban peit ïa uta u briew.

"I ba kumno ita i briew bad hangno i don mynta?"

"Tip ngam nangbatai ïa ka dur, tangba mynta i ïeng hangtai, hynrei i la leit shano kumto ngam lap ba ïohi shuh."

• • Kumta ka ruh ka shu sngap noh bad hangta hangta hi ka la plied ïa kata ka shithi ban pule. Uta u khynnah pat u la leit dihsha noh namar ba u la ïoh pisa ei na uta u bah. Ynda ka la dep pule ïa kata ka shithi ka la shem ruh ïa ka kyrteng jong u Rang, katno ka la pyrkhat jylliew jai, ym kum kiwei ki kynthei kiba shu khluid bieit. Hynrei ka pat ka da pyrkhat bniah jai da kaba suki kum ka 'erbatemon kaba beh ha ka por janmiet synrai. Kumta ka la bishar bniah ïa ka jinglong jong u baroh shisngi. Ynda la miet ka la leit noh sha ing, bad ka la kut jingmut kumne ha lade - 'nga kaba ju shong ïew shong hat, kumta ki jait bynriew har jait ngan ïa kynduh lut, te ïoh ka nusib jong nga kan sniew ba ngan ïa kynduh bad u nongdih nongbam ne u 'riew thala thaleiñ ba har rukom jong kane ka sor, te ka jingim sotti jong nga kan sa shu pulom bad ka jingjynjar ruh ngan sa ngat namar ba nga la ïohi tyngkreiñ ia ki briew kiba kum kita. Nga tharai lada ngan pdiang noh ïa une u khynnah te ngan suk ngan saiñ namar ba ka akor bad ka jinglong jong u ka long kaba bha shikatdei ban ïa nujor bad kiwei pat ki para briew kiba nga la ju shem.

Kumta ka la kut jingmut ba dei la kumno kumno ban pdiang ïa une u khynnah. Kumta kala shim ïa u khulom bad ka kot sada bad kala thoh kumne:—

Bah Rang,

Nga la ïoh pdiang ïa ka shithi jongphi bad hadien ba nga la pyrkhat pynshong nia bad thew phylla bha nadong shadong, nga kloi ban pdiang ïa kato ka jingtyrwa jongphi. Sngewbha sa wan ïa kynduh ha kine ki sngi ban ïa kren khambha.

Tang kumta.

Kaba kynmaw ïa phi barabor,
Romilia Mary.

Kumta ka la ïa phah ïa kata ka shithi jong u ha ki para lok kiba shong marjan ïng bad u.

U Rangdamut u la hap ban shim shuti arbnai ei ei namar ba dei ban puh lyngkha khyndiat ban ïarap ïa la u kpa. Ba kumta um ju leit kai shano shano ruh namar ba bun kam eh. Kumta u la shu khmih lynti sa tang ïa ka jubab lano ba un ïoh na ka Romilia. Hadien shisngi arsngi kata ka jingkhmih lynti bad jingangnud jong u kala urlong. Bad u tang shu ïoh ïa kata ka shithi u la plied noh bad u tang shudep pule ïaka, ka mynsiem jong u kala dap da ka jingkmen kabym lah ong shuh namar ba ka Romilia kala mynjur ïaka jingtyrwa jong u. Nangta u la thoh shithi biang shaka kumne :

Romilia baieit,

Sngewbha sa ap ïa nga ha ka por 2 baje janmiet ha ka sngi U Trai ha Kolphling, bad u la thoh ruh kumne :

Dei tang ma phi thei marwei,
Ha pyrthei baroh ka wei;
Ba wan syrpai ïa nga,
Hapdeng ka miet kynsha.

Dei shisha tang ma phi,
Ba nga kloi ban aiti;
Jingieit ngan pynshong duh,
Junom bad phi kan pluh.

Khlieh la ka sngi nga ju pyrkhat,
Ryngkat ruh bad jingjaw ummat;
Khlem da ïohi ka dur jong phi,
Ha nga la kum ba sep ka sngi.

Hynrei haba ïohi ïa phi,
Jingshai ha nga la kum kjat sngi;
Namar dei tang ma phi te thei,
Nga kloi ban ieh i pa i mei.

Dei tang ha phi ruh nga ju shem,
Ba ha nga ka ïai long ka Bneng;
Namar tang phi ba lah ban ai,
Jingsuk jingkmen kaba janai.

Bad tang katne ngan pynkut noh bad nga kyrmen ban ïa shem kumba ïa buh.

Uba ïai kynmaw ieit ïa phi,
Rangdamut.

Ynda la poi ka sngi U Trai kine baroh arngut kila ïa pynkhreh ïa lade-lade ban sa leit kai ha kata ka janmiet. Kumta u Rang ula leit jingïaseng shwa mynstep bad ynda u la wan jingïaseng u la bam la dih bad nangta u la mih bak ban leit kai sha Kolphling kumba u la ïakut bad ka Romilia. Ynda u la poi ha Kolphling u la ap ïa ka kumba katto katne por bad shen hadien khyndiat minit, kala wan poi ka Romilia. Tang mar ia kynduh baroh arngut kila shu ïa wiat samrkhie iwei ïa iwei pat, bad u pat u la ong ïa ka, "phi la la poi?".

"Hooid," ka da wiat artat ïa u, "phi pat phi la poi slem ne?". Wat sngew ei ei mo ba nga la kham slem khyndiat.

"To ym lei lei phi, ym pat da slem eh.' kumta ki la shu ïa kut noh kata ka jingïakren iaka jingwan slem bad u Rang u la ong ïa ka Romilia," ïa ïa leit shongkai noh hangthie harum khyndiat ba kham tngen namar ba sngew kumba lam shit te."

Ka ruh ka la ong, "hooid keiñ," hynrei ym tip la ka shit shisha ne tip ba lehraiñ ba ïoh ïohi ki briew namar ba kim pat ju ïa ïaid ïa ïeng mynno mynno ruh.

Mynta ngin phaï khyndiat shaphang kumno ki ïa kren ïa khana kine baroh arngut. Kumta u Rang u la phai sha ka Romilia bad u la ong : "kumno ha kata ka miet ba nga wan on lynti ïa phi sha ïng jong phi ym don ba tip?"

Ka Romilia ka la ong, "tip ngam da tip, la don ba ïohi ne em ruh tang ba ym shym don ba kren ei ei keiñ shaphang jong nga bad nga tharai ba kin da ïohi te kin jin dala kren ei ei keiñ phi ïa nga wat la da kim nud ban kren pyrshah ruh ki lah ban shu kren siat da kumne kumtai; hynrei haduh mynta hi ka sngi ym pat don ba ong ei ei ïa nga bad nga shu tharai ba ym don ba ïohi phi."

"To Ñiuma ka la bha shibun eh namar ba ymdon ba ïohi hynrei nga la nangmut ba la don ba ïohi te ka ban ïap bad nga la khuslai shibun eh namar jong phi ba ïoh don kiba ïohi ha kato ka miet te kin sa leit ïathuh ha ki ba ha ïng jong phi bad hangta kan long ka jingjynjar ïa phi bad ki lah ruh ban mai ne shoh ruh ïa phi. Nga la shu khuslai sa tang ia kata bad nga la shu duai ruh ïa U Blei ba un nym pynlehraiñ ïa ngi namar ba ngi ïaid ha ka lynti kaba beit ym kum ki 'riew khlemraiñ, kata ki bym kheiñ ïa ka raiñ ne ïa ka rem ruh hynrei u ong nga te nga kwah ban da ïaid da ka rukom kaba shisha."

Hangta u la sdang ban ïathuhkhana ïa ka shaphang ka jingpyrkhing jong ki ba ha ïng jong u ïa u khamtam eh i kpa ba im ju shah ban ïaid khlem akor ne ban kren khlem akor kum ki wei pat bad u ong, "ïada in tip lei lei shaphang kane te in mai bad in tim in tla hynrei wat la katta ngan ïai shah tang namar jong phi khamtam lada phi hi phi kular ban nymieh noh ïa nga haduh kaba kut. Lada kumno kumno ruh kat ba long ngin pyrshang ban pynsngewthuh ïa la ki kmie ki kpa bad bad kiba ha ïing ha sem jong ngi, da ka jingïaiuit bad leh don burom jong ngi hi, ha khmat jong ki. Nga ngeit phin mynjur ïa kata ka jingtyrwa jong nga ne phi lah ban ong da kaba shai mynta khnang ba ngin ïa sngewthuh lang."

Ka ruh ka la ong, "nga kloi ban mynjur ïa kata ba phi ong, nga kloi ruh ban bud ïa ka lynti kaba phi ïalam ïa nga wat lada nga dei ban len katto katne ïa lade, kata la da kim pat shah ïa nga ban ïa ïaid bad phi."

"Phi kloi ban len katto katne kiba phi dei ban ïoh lada ngi dei ban ïaid lyngba ki dieng pyngkiang kiba pynshoi pynshad, kiba bishni ïa ka jingim suk jingim saiñ jong nga bad phi?"

"Hooid," ka la ong "nga kloi ruh ban leh kumta bad ban snoh ryngkat bad phi wat lada ngi dei ban thom khyndiat ki jingbym ïa sngewthuh jingmut. Tang ba nai ïa khmih lynti than ïa kata."

Ym lah ban ïathuh lut ïa ki jingïakren jong u Rang bad ka Romilia kumta kum ban shu ong noh ba dei ha kane ka sngi ba ki la khlei madan lut ïa la ki jong ki jong ki jingsngew bad ki da ïa phylliew lut ruh iwei ïa iwei pat ia ka jingieit jong ki. Ka por ka la nang ïaid stet bad ka miet ka la wan. Kine baroh arngut ki la dei ban ïa ïeng noh ban leit sha la ïing la ïing. U Rang u la peit ïa ka sngi ka la sep, ka jingdum ka la wan ban tap ïa ka mariang kumta u la ong ïa ka Romilia "ïa ngin ïa leit noh phi ba la miet." Kumta ki la ïeng ban leit noh. U Rang namar ba la kham miet um nud ban shu phah hi ïa ka marwei, u la sngewdei ban da leit on ïa ka, ba kumta ruh u la leit on ïa ka Romilia haduh jan ïing jong ka hi. Nangta u Rang u la phai sha ka bad u la ong, "sa leit suk bad thiah suk, sa da phohsniew ruh ïa nga;" ka ruh ka la ong kumjuh bad ki la ïakhlad noh artat.

Kumno ka la jia ïa ka Romilia ha kata ka miet, u Rang um tip ei ei ruh shaphang kata baroh kaba la jia ïa ka bapli ka Romilia. La don mano re mano ba la leit pasiaw ha kiba ha ïng jong ka Romilia, ki da ong "ka Romilia ka la leit shangkai bad u wei u samla uba sniew, uba dih kyiad, khalai bad uba shah set patok la bun sien. Kum ka khun jong phi kaba donburom kan ïa ïaid bad kum uto u jait briew, hato ki briew kin ong kumno keiñ ïa phi kiba ha ïng hasem? Khlem pep kin ñiew ba phi ruh phi long kiwei na kum kita ki jait briew hi."

Ha kata ka miet, ka Romilia bapli ka la shah tim bad shah mai ha ban da biang, ki ong ruh "pha ïa ïaid bad u briew sniew uba la bna lut ka pyrthei baroh hynrei pha pat

pha ïa ïaid bad kum uta u briew tang ban pynpoh ïa lade. Ym tang katta hynrei ïa ngi ruh kiba ha ïing ha sem baroh ngin ïa shah lang ïa ka jingkhlemraiñ na ka bynta jong pha." Te ha kata ka miet ka Romilia ka la dap tang da ka jingkhuslai ba jingsngewsih suda namar kane. Kumta ha kata hi ka miet ynda la thiah lut baroh ka la shim ïa u khulom bad ka kot sada ban ïathuh ïa kita ki jingjia bad jingshahmai jong ka baroh ha u Rang, kada pynpaw ruh ïa ka jingsngewsih kaba jur na ka bynta kane. Kumta ka la thoh ïa kata ka shithi sha u Rang bad tang shu khie mynstep ka la phah rah ïa kata ka shithi jong ka sha u ïa kaba ka la thoh kumne:

Bah Rang baieit,

Nga dap da ka jingsngewsih suda ban ïathuh ïa phi, ba hynnin ka miet tang mar shu ïa khlad bad phi, nga la iung ha ïing bad ha ka jaka ba ngan sngewbha hynrei nga la ïoh pynban tang da ka jingsngewsih suda. Ka jingshah shoh kaba ngam lah shuh ban batai ïa phi, nga la shah jynjar katta katta na ka bynta kane, ah! ba phin da la ïohi hi da la ki jong ki khmat, phin jin da la sngewsih bad khuslai bad phin nym lah shah hi ruh ban peit kumto na ka bynta jong nga. Kumta ngam lah ban da pynpaw lut ïa kata hangne, ieh ngin da ïa kynduh hi markhmat

Kaba ieit eh ia phi,
Romilia.

U Rang tang mar ïa ïoh ïa kata ka shithi u la pleid noh bad u tang shu dep pule ka dohnud jong u ka la dap tang da ka jingsngewsih suda bad u la thoh shithi pyntngen sha ka kumne:

Romilia baieit eh,

Nga la ïoh pdiang ïa ka shithi jong phi, kaba phi la thoh sha nga bad ba phi la ïathuh shaphang kiei kiei kiba phi la shah. Kumta to ïaishah wat nymsngew ei ei ia kata baroh, kan sa poi ka por ba ngin sa ïa kynduh hi watl a ki

jingeh kin khang hynrei ngin rat ïa ki da kawei ka jingmut bad da ka wei ka bor. Kumta to shong suk bad wat nym sngew ei ei ïa kane baroh. Khublei shongsuk ngin sa ïashem ha kawei pat ka sngi.

Uba ieit eh ïa phi,
Rang.

Ha kawei pat ka sngi, ki ba ha ïng jong ka Romilia ki la khang ïa ka katlah kat ïai ban leit die jingdie namar ki tieng ba ïoh kan ïa kynduh biang ïa u Rang. Kumta kim shah shuh ïa ka ban leit shano shano ruh, ki ong "phah die jingdie ïa pha ha ka jaka ïa ki mar pha leit die pynban ïa la ka burom bad akor la jong pynban." Kumta naduh kata hi ka sngi kiba ha ïing jong ka Romilia kim shah shuh artat ïa ka ban dang leit die jingdie kumba mynshwa. Kumta kine ki samla baroh arngut kim lah shuh ban ïa kynduh markhmat hynrei ki ïa kynduh tang ha ka jingphohsniew bad ïa ki jingieit jong ki ruh ki ïa phylliew tang lyngba jong ka shithi.

Ym slem hadien khyndiat sngi, kiba ha ïng jong u Rang ruh ki la bna baroh ïa kata ka jingjia, kumta ki la khang ïa la u khun jong ki ban dang ïa juh ïa jan pat bad kane ka samla namar kiba ha ïing jong ka ki la thad bad ïa u ha ban da biang.

Katno u Rang u dap tang da ka jingkhuslai bad sngewsih man la ka sngi shaphang jong ka bad ruh na ka bynta ïa lade. Ha ka jingshisha, u Rang hi u long u wei na ki samla ba donburom bad ba khuid mynsiem katta katta, hynrei la shu pynbud nam sniew ei ïa u kha-ma-kha bad ba u la shah thad ei kum ïa u 'riew sniew 'riew smeh. Kumta u la duwai ïa U Blei barabor ba Un pynsngewthuh ïa ki kmie ki kpa ka Romilia, na ka bynta kata ka jingsngewthuh bakla jong ki ïa kaei kaba ki briew ki la shu pynbud nam kai ïa u.

Kine baroh arngut ki la sah hapdeng ka jingeh kaba khraw ban dang ïa kynduh biang namar kiba ha ïng kim shah shuh ïa ki ban mih na ïing.

Ynda la dap katto katne bnai ruh kim lah hi ban ïa kynduh, namar kiba ha ïng jong ka i kumba ki nang pyrkhing shuh shuh ban ïa kaba mynshwa hynrei kine pat baroh arngut ka jingieit jong ki ka la nangkiew bad nangrhem haduh ba kim lah shah shuh, ba kumta ha kawei ka sngi u Rang u la thoh shithi sha ka kumne:

Romilia baieit eh,

Ngam sngewlah shah shuh ban shu ïai ap kumne, namarkata, lada phi hi phi ieit bad don jinmut kum ma nga, sngewbha ban thawlad ban wan ïa kynduh la shisngi janmiet ïa nga ha madan Kolphling lym kumta ka dohnud jong nga kan pait bad yn nym lah shuh ban ai paiñ ïa ka.

Sngewbha jubab kloi lada phi ieit hok ïa nga, kumba ieit ma nga ïa phi.

Uba ieit eh ïa phi,
Rang.

Ka Romilia hapdeng ka jinglynga bad khuslai ka la ïohpdiang biang ïa ka shithi u Rang ba u thoh sha ka. Hangta ka mynsiem jong ka ka la ih bad pluh shaid bad ka la kut jingmut ban phet tuh la shisngi khnang ban ïa kynduh bad u Rang bad katba u ong ma u ka kloi ban kohnguh:

Kumta ka la shim ïa u khulom bad i lyngkhot kot sada ban thoh sha u Rang kumne:

Bah Rang baieit eh,

Ngan sa leh shitom da bun ki lad ban wan ïa kynduh bad phi la shai bad nga kloi ban kohnguh ïa kaba phi ong ban leh. Bad ka la thoh ruh kumne:

Phi dang kynmaw kito ki por,
Baieit ba nga la phla ha phi;
Ba ïa phi ngam shym ieit shukor,
Hynrei jingieit nylla sotti.

Wat la ka spah burom ngan duh,
Ynda la dei kata ka por;
Jingieit jong nga te kan ïai phuh,
Kan ïai kmen bad phi barabor.

Jingieit nylla ba ïai tuid,
Na la kut shadem khlem pud;
Pdiang seh ba ieit ngan aiti,
Met bad mynsiem tang ha phi.

Tang katne ngan pynkut noh, kyrmen ba ngin sa ia shem kum ba la buh.

Kaba ieit eh ia phi,
Romilia.

Ynda u Rang u la ïoh ïa kata ka shithi jong ka Romilia, katno u la dap da ka jingsngewbha bad jingkmen namar ba u tip ba maka ruh ka dang ïai neh bad ba kam shym la klet noh ïa u, bad u tip ruh ba ka jingieit jong ka ka nang ïai rhem bad nang kiew wat la ki dieng pyngkiang ki khanglad ïa ka ruh.

Kine baroh arngut ki la ïa khmih lynti sa tang lano ba kata ka kynta kan poi noh ba kin dup ïoh ban ïa phylliew ïa la ki jingieit ba nylla bad ba kin thaw lad da kumno ban pyllait na kine ki jingpynwit baroh. Ynda la janmiet u Rang u la leit ap ïa ka sha kata ka jaka ba la ïa buh. Ym slem hadien ba la poi u Rang, ka Romilia ruh ka la da poi bad kane ka la thait hop hop bad ki kti ki kjat jong ka ki la khoh phler. U Rang u tang shu ïohi ïa ka u la kylli, "balei ba phi long haduh katne! Kaei ba la jia ïa phi?"

Ka ruh ka la ïathuh, "nga la shu phet tuh na kper ha ka por ba ki jong i mei i pa ki dang ïa khreh dihsha, kumta nga la prong na ki sainar shiah kiba ker ïa ka kper bad kumta ruh ki la thar ïa ki kti ki kjat jong nga baroh. Nga la thait ruh namar ba nga la shu mareh stet namar ba nga tieng ïoh don ki ba ïohi ïa nga lymne ki jong i mei i pa."

"Koit kam pher ei ei," u da piam ïa ka bad kdup ha la shadem, "ai ba ki jingshitom bad jynjar kiba kumno kumno kin wan hap ha ngi bad ai ruh ba ki jingtynjuh ki ba eh katno katno kin wan; hynrei baieit ïai shah bad pdiang hun ïa kita baroh da ka mynsiem kaba kmen, namar baieit, to tip ba dei lyngba kum kine ki jingeh bad jingtynjuh pynban ki kylla long ka jingkieng ksiar kaba lam sha ka burom, bad dei ruh lyngba jong kine ba ïa ka jingieit ba sotti nylla shisha ba la saiñ dur bad ba ngi sa ïoh ban thied. To tip ruh ba ka jingieit ïa kaba ngi la ïoh lyngba jong kine ki jingjynjar ka long ka jingieit kaba shongkun bad kaba ïai neh rta. Kumta ba ieit nga ong ïa phi to ïai neh ïai shah bad nga ruh ngan pyrshang lut da bun ki lad kumno ban pyllait ïa phi na kane baroh; ban wallam pat ïa ka jingïashongsuk hapdeng jong kiba ha ïing jong nga bad ki jong phi." Katba u Rang u dang kren ïa kine ki kyntien u da jaw arta bad ki ummat sngewlem na ka bynta jong ka.

"Baieit, ngam sngewlah shah shuh te ïa kine baroh, ka mynsiem jong nga ka rit bad nga khuslai bad nga da sngew kum ban ïoh pang te. Kumta lada ka long kaba lah, sngewbha seh ban thaw lad mynta kumno ban pyllait noh ïa nga, ne phi hun ba ngan ïap ha ka jingkhuslai.....?"

"Romilia! Balei baieit phi kren kumta? Phi tharai ba ngan kmen haba phi jynjar? Lymne ngan ïohthiah haba ma phi pat phi duh thiah? Baieit, namarkata, kynmaw ba kumba phi jynjar bad khuslai ma phi kumta ruh ka long ïa nga."

"Baieit, kumba nga la ju ong bad pynpaw barabor ha phi, ba nga kloi ban bud ïa phi kat shaba phi ïalam bad ruh ban shah lang ïa ki jingeh kiba katno katno ruh tang ba ryngkat bad phi, namar-kata nga ai jingmut ïa phi mynta ba ïa ngin shu ïa phet noh kat shaba poi bad ai ba ngin noh iap kat haba lap tangba ngin lait noh na ki jingbishni jingpihuiñ jong kane ka pyrthei, nga la kloi ban jied ïa ka jingïap ryngkat bad phi ban ïa ka im tang marwei hi........"

"Baieit!" U da kynjrut artat ïa ka kti jong ka, "wat ju kren kumta, da sngap shwa seh! Phi la da pyrkhat pat ba kane ka lynti ïa kaba phi la kdew ka long ka lynti sha ka burom? Ne ka ban sah nam sah burom ïa ngi? Ne ka kut noh tang hangta bad ba ïa ka mynsiem jong ngi ruh U Nongthaw Un nym pdiang hun satia, namar ngi long kum ki nongpynïap briew hi! Hynrei sngap mynta ngan ai jingmut ïa phi, ïa ngin ïa leit mynta ka janmiet sha ïng jong phi, khnangba ngan ïoh lad ban pynsngewthuh ïa i mei i pa jong phi ïa kaei kaba ki la sngewthuh bakla bad nga ngeit dei tang da kata ka lad bad ryngkat ka jingïarap jong U Blei ba ngin lah ban pynsngewthuh ïa ki ban pyndem ïa kaba sniew da kaba bha. Ne phi ong kumno?"

"Kata ka jingong jong phi kaba dei, hynrei nga tip ba i mei i pa kin nym sngap khyndiat ruh em ïa phi bad da kaba ngi ïa leit lang kan nangpyndom shuh shuh ïa ki bad ki lah ban nangpyrkhing shuh shuh pynban hadien ha bud."

U Rang ha ka jaka ba un duh jingkyrmen noh bad ba un tieng hynrei u pat kum u 'riew shynrang ba paka bad u samla ba da mut hok shisha u la nangshlur pynban bad u la ong, "wat nym tieng ban leit ryngkat bad nga, nga kloi ban ïada namar jong phi lada jia kano kano ruh bad ngam duh jingkyrmen ba ngan jop ryngkat ka jingïarap jong U Blei. Namarkata, ïa ngin ïa leit ïoh lap ba miet pynban bad ngin sa ïa peit kaei ka ban mih nangne; bad lada ka long ka bym jop mynta ngin pyrshang pat da kiwei kiwei ki lad bad lada ka long ka bym lah kiar shuh bad bym banse shuh te ngim banse ban pdiang ïa ka jingai jingmut jong phi ruh, hynrei tangba ngin nym khmih lynti ïa kata baroh bad kaba ngi dei ban khmih lynti ka long ïa ka jingbha keiñ."

Ka Romilia ruh ynda ka la sngap ia ki jingpyni jong u Rang bad ryngkat bad ka jingshaniah jong ka ha u, ka la ong "ia ngin ia leit bad nga kloi ban kohnguh ia kata ka jingong jong phi bad nga ngeit ruh ba ka jingpyrshang jong phi kan long kaba jop ryngkat da ka jingiarap lem jong U Blei namar ba ngim shym leh bakla ei ei."

Kumta baroh arngut ki la ïa leit bak sha ïng jong ka Romilia. Ynda ki la poi ha ïng jong ka, ka kmie ka la ïohi ïa ka Romilia ba ka la wan ryngkat bad u Rangdamut; kumta ka mynsiem jong ka ka la meh ding shaid bad khlem da sngap shuh ïa kaei ba ki kren ruh, ka la ïeng kynsan joit na ba shong bad ka shim da u dieng tylli na tyngier bad ka la mut ban bom ïa kaba pli ka Romilia. U Rang kum u rangbah ba shisha bad ba skhem ka jingmut jingpyrkhat u la tur bad kynrup ban bat ïa ka kti ka kmie ka Romilia, bad u da ong, "Kong, sngewbha wat nym shoh ïa i Romilia, da ap shwa ba ngan da ïathuh ïa phi ïa ki jingshisha baroh ïa kiba ma phi, phi la ïa sngewthuh bakla baroh shikatta, nga tharai."

"Sngewthuh bakla aïu kata, ïa kaei phi wan pynsngewthuh bakla ma phi ïa nga, ngam ju sngewthuh bakla mynno mynno ruh, shuh wat bat ïa nga, ngan trei ïa ine haduh ba in da jem jai."

"Kong; da sngap shwa seh, wat shu bitar shla katne katne, namar ïoh kan ïalam pynban sha kaba sniew hadien ha bud."

"Ba nga tip ïa kata keiñ, shuh ngan trei mynta haduh ba kan da duh dyngkhong syndon khoit."

"Kaba dei kong kata kaba phi ong ma phi, hynrei to da sngap ngan da kren lem ma nga shi kyntien ar kyntien bad lada ïa kaba dei to shim bad ïa kaba lait pat to bret keiñ."

Hamar kata ka por la wan rung sa u kpa jong ka Romilia uba dang wan kai na ïng ki para marjan bad u la peit bitar ïa ka, u da ong, "Na shaei pha wan katta, naduh ba ka sngi kam pat sep haduh katta jlang pha jah, pha wan wad tuh shano?"

"Bah, wat sngew ei ei, iwan sha nga ban ïathuh ïa kiei kiei baroh kiba phi, phi la ïa sngewthuh bakla baroh shikatta tang da ka jingbishni pihuiñ jong ki briew,

nga wan khnang mynta ka janmiet ban ïathuh ha phi ïa ki jingshisha baroh, kumta sngewbha shah ïa nga ban ïathuh mynta."

Hynrei ka kmie ka Romilia ka la kynrup ktien biang ka da ong, "Ym ju don kam keiñ keiñ, ngi la tip hi ïa ki jingshisha baroh naduh ba sdang bad ————."

U Kpa ka Romilia kum u rangbah briew uba kham ïar kham proh ka jingmut jingpyrkhat, kumta wat la u la dom shisha, hynrei u kwah ban da ïoh sngew ei ei khyndiat sa na uta u samla, aïu u don ban ong. Kumta u la ong ïa i kmie ka Romilia ba kan sngap shwa bad ban ailad ba un kren, bad u la phai sa sha u Rang u da ong, "Phi mut ban kren? To kren."

"Bah," la sdang u Rang," nga la ïoh sngew bad tip ruh na i Romilia, ba don kiba wan pynshoi pynshad ïa ka jinglong jong nga ha phi, ba nga, nga long uwei na ki 'riew dakaid ba runar tam bad uba la shah set phatok ruh la bun sien, ym dei kumta?————,"

"Te, phi dei keiñ, haba baroh baroh ki la ïa ong te yn leit lait shano ————." Kynrup ktien ka kmie ka Romilia.

"Shish, da sngap shwa seh kmie, phi pat kaba shu lep lep, ai lad shwa ba un da kren pynkut. To bteng bteng shuh shuh," u da phai pat sha u Rang uba la sngap noh ba la knieh ktien noh ka kmie jong ka Romilia.

"Phi i ka long kaei kaei kaba bakla keiñ ba phin shu sngap na ka jingpah ka khlieng ka tyngab, hynrei ha ka jingshisha phi la dei keiñ ban da wat ban da swar thikna ïa ka jingshisha baroh, bad khnangba phin tip ïa ka jingshisha ba thikna phi la dei ban kylli ïa kata na kito ki briew kiba shong ba sah sha jan ïng jong nga; lane na ki shnong ki thaw baroh kiba sha kato ka dong, te dei hangta keiñ ba phin sa ïoh ïa ka jingshisha baroh. Hynrei knmno keiñ ki

briew kiba na kawei pat ka jaka kin tip ïa ka ïaid ka ïeng jong nga. Kata baroh ka long tang ka ktien shuthaw bad ka jingbishni pihuñ. ka jingrhah jingrhing jong ki ïa nga keiñ, tang kumno ban pynbudnam sniew ei ïa nga kha-ma-kha.

U Kpa bad ka kmie ba eh rang jong ka Romilia ki la um ka dohnud hin-ly-hin bad kim lait ang shuh shiphang ynda haba ki la ïohsngew ïa ki ktien ba don akor bad ba u pyni ïa kaba dei ryngkat da ki ktien ba jai jai wat kat ha kata ka jingdom jong ki ruh hynrei u pat um pynpaw mat sngewsih ei ei ruh em, bad u kren beit tang ïa kaei kaba u dei ban kren. Nangta u kpa ka Romilia u la kem ktien pat u da ong, "Te ba'ei phim wan naduh ka sngi nyngkong ban ïa kren ïa ka jingshisha, hynrei phi da buh teng haduh katta?'

"Phi i bah, kata ka jingong jong phi kaba dei eh, hynrei da kumno keiñ ngan dang shlan pat ban wan, haba tang hapdeng khyndiat sngi ba nga dang ïa juh ïa jan, ïa ieit ïa thoiñ bad i Romilia, nga la da ïoh sngewnoh ïa ki jingbyrngem byrsit jong phi? Ba kumta ha kaba sdang nga la jan man ngiah noh, hynrei haba ka jingieit ka la nang ngam iylliew bad shong seng ha ka dohnud jong nga, ngam banse ban kut jingmut kum u rangbah uba da mut hok shisha ban shimti ïa ka kam jinglong rangbah, kumta nga la rai ha lade ba nga dei la kumno kumno ban thom ïa ki jingeh bad ïa ki dieng pyngkiang kiba wit bad ban rat dyngkhong ïa ka jingsniew da kaba bha, dei na kata ka daw keiñ, nga sa wan mynta ka janmiet shane sha ïng jong phi."

Ka kmie bad u kpa jong ka Romilia, ki la shu ang tyngheng katba u Rang u dang kren bad ki la shu ïa peit matlieh para ma ki namar ba ki ktien jong u Rang ki la dung tyngeh ïa ka dohnud bad ïa ka jinglong jong ki. Kumta u kpa ka Romilia u la phai pat sha u Rang bad u la ong, "To ñiuma, mynta ba la miet phi lah ban leit noh ngin sa ïa shem pat la shai jan miet, sa da ïa wan khnang khnang hangne la shai jan miet ba ngin ïoh ïa kren kham

bha ïa kata baroh, lada ka long kaba lah ïa wan lang bad katto katne ki ba ha ïng de."

U Rang ruh u la ïeng ban leit noh, u da kren aikhublei lang ïa ki baroh.

Tang shu mih u Rang, ka Romilia ruh ka la leit noh sha la kamra thiah la jong ban thiah noh ryngkat bad ka dohnud ba la kham sting bad ryngkat ruh bad ka jingkyrmen ba la shai ka janmiet kan long ka jan miet ba jop bad ba kmen. Kumta ka thiah noh khop katba u kpa bad ka kmie pat ki dang ïa shong syaid ding bad ki dang ïa bun ktien ïa ka jinglong jingim jong u Rang, khamtam haba ki la tip ïa ki kmie ki kpa bad ki kur ki jait ba khuid bad ba suba shisha.

"Phi i kpa, ka ktien jong uta u khynnah samla te kaba da ngam shisha te phi bad kaba da pynum wat ïa ka dohnud jong nga ruh, kat kaba u kren nga da sngewdei eh te phi, tangba la katta ruh, kan bha ba ma phi la shai ka step phin leit swar bad tohkit bha ïa ka jinglong jingim jong u na i bah Kyrshan hangthie ha Polo, namar i la dangstep i la wan plie dukan, i khamtip bha namar ka ïng jong i bad uto u samla ki ïa jan bha."

"Hooid, kaba da dei eh kata ka jingai jingmut jong phi kmie, tangba kaba sngewsih ka long ba phin da la kynmaw sngi naduh mynshwa te katta ngi la ïa sngewthuh lut ïa kiei kiei baroh bad kan jin nym da la long kumne."

"Hooid keiñ phi, nga ruh kumba tep kaei re, ngam shym poi kynmaw sngi ei ei ruh em, i mat la shoh ka jadu jong u Korbar bad ka Jler phi, ba ki tang shu ïathuh ma ki, nga duh lut ki jingmut jingpyrkhat ba bha baroh bad ka mynsiem jong nga ka la shu dap tang da ka mynsiem sniew suda, khlem pynshong nia."

"Nga ruh kum u snieng hi te haba ha kato ka sngi, tang shu ïathuh ma phi kumto, nga la shu ngeit bieit khlem

da wad ïa ka jingshisha ruh, ew, kane te ka ban ïap phi. Ïa thiah noh phi kmie ka por ka la dei, ieh ngin sa ïa peit pat la shai ïa ka liem ka lup." Kumta kine baroh arngut ki la ïa leit thiah noh.

U Rang ynda u la poi ha la ïng u la bam la dih bad u ruh shen u la leit thiah noh bad u da buh 'ti ïa kiei kiei baroh ba u leh bad thmu na ka bynta ka jingbha ha ka jingpynïaid bastad bad ba donbor jong U Blei ba kan sei soh bad kan long kaba jop, bad kumta u ruh u la leit thiah noh artat.

Ha ka step kaba bud, tang shu lah dih sha step, u kpa ka Romilia u la mih noh na la ïng ban leit sha dukan i bah Kyrshan ban kylli tohkit shaphang kata ka kam kumba ki la ïa pynbeit lang mynmiet baroh shi tymmen.

"Kumno bah Shan, phi la da plie dukan la dang step mo seh? I mat phi te phim ju thiah ju dem shuh phi, la dang step phi la da poi shane, bad mynmiet ruh ki briew baroh ki lah thiah lut, phi pat dang leit tied ïng, ym dei kumta?"

"Yn leh kumno phi Mama, katba dang ïa wad ïa u khaw te hap trei shitom hi katba lah."

"Keiñ noh phi, phi te uba la nang ktien than."

"Shisha te mama wat ba trei katne ruh ka bam thap ym ïoh teh, ban leh sting lei lei te, ngam tip shuh, phi pat phi mut ban leit shano la dang katta mama?"

"Nga shu ïaid kai step noh teng teng tang ban eh ban khlaiñ ka met ka phad, hynrei phi te phim da don kam shuh namar ka la long hi kumba iaid kai step artat ym dei?"

"Hooid mama."

"Te phi lah hi ma ban tip ïa kiei kiei ki kam shnong kam thaw, haba kumne la dang step phi la mih bad ynda miet phi poi ïng, lane ïa kaei kaba la jia ha la shnong la thaw."

"Ym tip lei phi mama, ïa kat kata eh te tip hi te wei ba ngi dei u trai shnong, bad ha ki kam ki kam ruh ba don kam ka shnong kum ka Dorbar shnong, ïap briew ne kano kano nga poi hi te."

"Kata ka mut ba phi hap khang noh ïa ka Dukan mo?"

"Hooid mama, don ba nga hap khang baroh shisngi don pat ba tang shi phang, katkum ki khep ki khep phi."

"Nangta kawei nga kwah ban kylli kai na phi, la shisha phi tip ne em, ba sha tei sha ngi sha Mawroh te la bna haiñ shaphang jong uto u Rangdamut te, hana sha u dei uba tuh ba lute bad uba la shah set phatok la bun sien? Haduh ba shatei sha ngi la ïa syier lut tang shu i ïa u! Sha ka dei mo kumta?"

"Waw! mano ba ïathuh ïa phi mama? Ani ka briew ka ba la ïa nangang sat imat shatei sha phi, ban ong kum ïa u Rang hi em, ba kan ïa kren kumta ka la shu ïa nangang phi, ka ktien bishni pihuiñ ki briew. Naei phin ïoh khynnah samla kum ma u? Ha shnong baroh ngi ieit bad burom ia u, u long u khynnah uba da tipsngi bad don akor sat bad uba kit khia ruh ïa ka kam shnong kam thaw. Baroh shi shnong ngi ieit bad burom ia u naduh iba rit eh haduh ki tymmen ki kro ruh. Ym pat ju don nam sniew ei ei ruh em kaba kum kata ban ong ïa u Rang hi, nga tharai phin wad khynnah samla kum u Rang phin nym ïoh, wat lada phin shang lut ki jaka ki muluk ruh, phi uba shu ngeit bieit phi mama."

"Em, kata keiñ nga ruh nga nang lyngngoh namar shi sien nga la ïohi ïa u, bad nga la kren ruh ïa u. Ka ktien te uba la da jai jai than shisha phi bad ka akor ruh uba don

khamtam ïa ngi ki tymmen. Nga ruh nga lyngngoh keiñ ba ki briew kin ïa tharai sniew kum ïa u."

"Shisha phi mama, nga te ïa u, wat la nga la rangbah katne ruh ngam ju nud kren thala ha khmat jong u, nga leh raiñ te."

"Tang ba ha leh ioh u bha tang ha shnong hynrei sha bar pat kumwei? Kata seh kaba eh, phi i."

"Kata kaba dei mama, hynrei nga katta ba nga la ïa kynduh ki lok kiba na man la ki dong ba pher kane ka sor kiba ia ithuh ïa u, baroh ki ba pyrto lut bad bunsien ruh ki ju kylli na nga ba u dei u khun jongno namar ka akor baroh. Hynrei imat tang ka tei ka dong jong phi kaba nud ban thad burom kum ïa u. Kawei ruh, ban ong kum kata ka shah set pha tok lei lei te ka da long kaba bakla eh keiñ, phi tharai yn jah kat u briew na shnong, ym la kulmar, bad lada u long kumno kumno ruh la dei ban tip keiñ, khamtam lei lei nga, nga shong mar syndah bad u. Te ñiuma, shiwat ruh kin len, hynrei ynda la bun sien te ym lah len shuh keiñ, ngi ki marjan marpa ki shnong ki thaw ngi la dei ban tip lut baroh, phi pat phi ong kumno?"

"Kata keiñ nga ruh nga la sngew lyngngoh ngaiñ phi ïa kane ka jingthad jong ki briew ïa u bapli, namar ha nga hi nga shem ba u long uba bha shi-sha keiñ khamtam lei lei ynda la pynshisha sa ma phi uba ïa sah ryngkat nga la sngewthuh lut baroh mynta ba pleng, dei tang ka jingbishni jong ki briew namar ka jinglong ba bha jong u. Oh, phi shisha la katno ngut ki khun bah Shan?" La kylli i kpa ka Romilia da kab a leh klet noh ïa kata baroh namarba i la ïoh thied lut mynta ïa kaei ba i kwah, i la pynphai noh ïa ka jingkren shane shatai.

" Nga te la saw ngut phi, mama."

" Kumno ki ïa shait ia khlain bha em baroh? "

" Hooid mama."

" Sngewtynnat mo haba ïa shait ïa khaiñ, ym dei?"

" Hooid mama, ka jingkoit jingkhiah keiñ kaba kongsan tam ha ka pyrthei.

" Kumno ka die ka thied ka ïaid bha mynta bah Shan?"

" Shu ïa long hi phi mama kat ban ïa ïoh bam te."

" Kata keiñ kaba kongsan, wei la ioh ka bam te ngin ïa khuslai ïa ei pat, ym dei?"

" Hooid keiñ mama."

" Te ngan shu leit noh shwa phi bah Shan, katta ka kmie te ka la lyngngoh."

" To kata mama, don bok tangba ngin ïa shait ïa khlaiñ mo? Sa da wan kai seh teng teng, ong ïa i kong ruh ba in wan kai sha ïng."

" Hooid ngin sa ïa wan ha kano kano ka por ba ngi ïoh por, te to mo bah Shan?"

" Hooid mama."

Ha lynti i kpa ka Romilia i la sngewsih kthang namar ka jingmut sniew ïa u bapli u Rang, katba khlem da dei ei ei ruh em, bad kaba kham pynsngewsih ïa i ka long ba ha ka jingshisha i la dei ban da kylli tohkit ïa ka jingshisha.

Ynda i la poi ha ïng i la ïathuh baroh ïa kaba i la ïohsngew bad tip shaphang ka jinglong u Rang, kumta ruh i kmie i la sngewsih kthang bad babe ïa la ka jingleh bieit jong i baroh, khamtam hynnin ka jan miet ba i la pynpaw kum kato ka ktien bad akor ha khmat jong u Rang, kumjuh ruh i la sngewsih namar la ka jong ka khun ïa kaba i la ju shoh ju dat, jumai ju tim ïa ka man ka por.

Ynda ha kata ka janmiet u Rang u la wan kumba la ïa kut ryngkat ruh bad arngut ki kñi jong u. Kaba pynlyngngoh ïa u ka long ban ïohi ba kita ki tymmen baroh arngut, ki peit sha u da ki khmat phuh samrkhie rymmuiñ bad ki da pdiang ïa u da ka akor kum ïa u 'riew don burom, bad kloi lan ruh ki la ong ïa ka khun ban ai jaka shong ïa ki.

U Rang ha la mynsiem u la sngewthuh ba U Blei u la jubab ïa ka jingpan jong u ban pyndem ïa kaba sniew da kaba bha. Kumta, ka khmat jong u ka la kham shat phyrnai bad kham sngewkmen.

Ynda hadien ba ki la ïa shongkai shiphang, i kmie bad i kpa jong ka Romilia ki la kren bad pan map ïa ki jingbakla bad ngeit bieit jong ki ba ki la shu tharai sniew ei khama-kha ïa u, bad ki da ïaroh ruh ïa ka jingshlur jong u ban wan pyndem da kaba bha namar ka ba sniew.

Ki kñi u Rang ruh ki la ban ktien, ki da ong: "koit kam pher, ym ju ïa biang hi, namar ha ka jinglong briew te mano mano ruh ba bakla lut hi, ym dei tang phi ym dei tang ngi, hynrei baroh kiba don la ki jong ki jong ki jingbakla bad jingduna suda, khamtam lei lei ha ba don ki nongpynshit ki nongpynshad."

Ki kmie ki kpa jong ka Romilia, baroh arngut ki la kumba dung ngak da u 'nam sarang, ynda haba ki la ïohsngew ïa kine ki kyntien na ki kñi jong u Rang; namar ha ka jaka ba kin dom ne pynhiar kput, pynban ki la pynphai da ki ktien don akor bad ryngkat da ka jingsngewrit ki la ong, ba ym biang mano mano ruh, kumta kine ki tymmen baroh arngut kim lah shuh ban set ïa la ki ummat bad ban ïam rangbah rangsan bad ki da ïa bat ïa ki kti u Rang baroh arngut, bad ki da ïa kyrkhu kyrdoh ïa u ba un nang ïai long u samla u ban lam lynti la shai la shisngi ïa kiwei pat bad ki da pynpaw ruh ka jingsngewbha bad sngewhun ba ka khun jong ki kan ïa ïaid ïa ïeng bad u wat lada ki nongbishni kin kren kumno kumno ruh, bad ki kloi ruh ban pdiang ïa u, ban long u pyrsa kurim jong ki la ha kano kano ka por-ruh. Kumjuh ruh ki la pan map na la ka khun ïa ka jingbakla jong ki baroh, bad ka ruh ka la map ïa ki da ka mynsiem jingkmen, bad da kaba burom ïa la ki kmie ki kpa.

"Bah Rang bad mama to ngin ïa bam noh da ka ja mo, shiwat shiwat?"

"Koit, ieh ngin sa leit bam sha ïng phi Thei."

"To, seh bam noh hangne ruh sa shu leit thiah beit la shibit, shim um ha ka Dabor Ro."

U Rang, ki kñi ruh kim sngewbit ban kyntait haba ki bapli ki tyrwa naduh ka mynsiem kumta ki la bam. Hadien ba ki la dep bam dep dih bad ynda haba ki la ïa shongkai shiphang, U Rang u la phai sha la ki kñi u da ong," ngin leit noh shwa namarba la miet, ioh ngin sa ïa shong kai pat.

Ki ruh namarba ka por ka la dei, kim nud bat slem shuh ïa ki bad ki la ong, "to khie leit suk leit biang sa da ïa wan kai pat."

U Rang bad ki kñi ruh hadien kata ki la ïa mih noh bak ban leit sha la ïng. Tang shu poi ha la ïng u Rang u la ïathuh lut ïa kaei kaba la jia baroh ha la ki kmie ki kpa la jong bad ki ruh ki la ong, "hato kumno keiñ khun katto phi la shah thad ruh phi dang nud ban leit kiew?"

"Mei, papa, balei ngin ïa thew ïa kata baroh haba ki bapli ki la pynpaw ïa la ka jingbakla bad ki la pan map ruh namar ka jingshukor jong ki briew, mano keiñ ba biang, baroh kiba bakla lut, namarkata te ngin klet noh ia kaei kaba la dep bad ngin ïa khmih pat sa ïa kaba bha nadien kane."

Ki ruh ynda haba ki la pyrkhat bha ïa ka jingkren jong u bad ka jingbynrap ktien sa ki kñi jong u, ki la mynjur.

U Rang u ju leit kai shisien shi taïew sha ïng ka Romilia bad ki kmie ki kpa jong ka ruh ki pdiang ïa u da ka burom bad da ka jingkmen kaba khraw.

Ynda hadien katto katne por ba u la leit kai u Rang sha ïng ka Romilia, ki kmie ki kpa jong u Rang lem ruh bad kiba ha ïng ha sem baroh ki la ïa pynbeit ba la kumno

kumno kan bha ban pyniathoh noh ïa ki khnangba kan nangwallam ïa ka jingsuk bad jingbha hapdeng kine ki ar ïng.

Te ka jingiamynjur ka la long ruh hapdeng kiba ha ïng ka Romilia ruh, bad hadien ka sneng ka kraw baroh, ki la ïa pynbeit ruh sa ïa ka sngi ka ïia ban ïa kyntiew kurim noh.

Ynda kata ka sngi ban ïathoh kyntiew kurim hapdeng u Rangdamut bad ka Romilia ka la poi, la wan poi ruh shibun ki briew ba la khot sngewbha ban wan sha kata ka jingkhawai bah ha ïng jong ka Romilia bad ha ïng u Rang kumjuh. Ka jing kyntiew kurim ka la long kaba donburom bad shongkun bad ka mariang ruh ka la synreit da ka jingphuh samrkhie naduh dang step haduh ban da ïongreiñ. Ki lok ki jor, ki kha ki man parum pareh ki la shlei da ka jingkmen ryngkat bad kine ki arliang kur ha kata ka sngi, kaba la synshar ïa ki baroh da ka jingpalei.

KA DOR KA JINGIEIT

Ka jingieit ka dei ka wei na ki bor ba khraw bad babha tam, kaba ju don ha man la uwei pa uwei u breiw uba im ba khih ha kane ka Pyrthei. Ka jingieit kam ju ngen ha uno uno uba ri bad sumar bha ïa ka. Hynrei ka nangsan nangplung man la ka sngi, bad ka shynna tyngkreiñ synïa bad sngi. Ka mait ïa ki ñiut ki ñier, ki khlaw ki btap, ki shiah ki tram bad ka siang da ki mawjam ba ni bad ba itynnad ha ki lynti ïaid jong ngi. Ka pynphuh pynphieng ïa ka dur ka dar bad ka long rynieng jong u briew uba don ïa ka. Ka long ruh kum u kynjri uba teh ïa ngi wat la ngi don sha jngai ne hajan ruh. Ka ïalam ruh ïa ngi sha ka burom bad ka nam. Ka jingieit kam ju die noh ïa ka long rynïeng jong ngi bad kam ju ieh noh jyndei lymda ma ngi hi ngi beh bad ieh noh ïa ka tang shiteng por. Hynrei ka wallam ïa ka jingshaniah bad jingshong shngaiñ para briew; ka beh noh ruh wat ïa ka jingkhwan myntoi shimet, ka jingsngewmeng bad sngewkhraw kaba don ha ka dohnud jong

ngi: ka syrpai ruh wat ïa ka thma ka ktien kaba la meh ding katno katno. Ka jingieit ka long ka tynrai jong ka jingsuk ba nylla kaba pynjahthait wat ïa ki ba swai bad lwait ruh. Da ka la weng noh ïa ki lyoh ïong ba rben ki ba kah wat ïa ka khmat jong ngi. Ka jingieit ka thied wat ïa ka pyrthei kaba dap da ka jingïashun bad ka pynbeit ïa ka lynti khohruh khohram bad ba kyllaiñ kyrjaw, kada pynmadan ruh wat ïa ki lum bah bad ka pynpra wat ïa ki mawsiang ba eh tam. Ka jingieit ka saiñ dur biang pa biang ïa ka long briew man briew bad ïa ka long ïng long sem jong ngi kaba or kaba pait. Ka jingieit ka long ka tynrai jong ka hok bad ka jingshisha.

Ïa ka jingieit ngi lah ban bhah ha ki lai bynta ba ïar:—

(i) Ka jingieit ïa lade shimet, (ii) Ka jingieit ïa la ki para briew, bad (iii) ka jingieit ïa U Blei U Trai Nongthaw. Mynta ngin ïa tai iwei hadien iwei pat.—

(i) *Ka jingieit ïa lade shimet*: Kaba nyngkong eh ka kamram jong ngi iwei pa iwei ka long ba ngin ieit ïa lade bad haba ngi la nang ban ieit ïa lade, kata ruh ngi la nang ban burom bad ñiewkor ïa la ka met ruh. Kane ka tei ïa ka long briew man briew jong ngi la ha kaba ïaid ba ïeng, ba trei ba ktah ne wat la ha kano kano ka dur.

(ii) *Ka jingieit ïa kiwei pat*: Haba ngi, ngi la nang ban ieit ïa lade, ba kumta ruh ngi la nang ban ieit ïa la ki para briew kumjuh. Ba kumta kane ka juh ka jingieit ïa kaba ngi la ieit bad ba ngi la ai ha la ki para briew, khlem pep kin ym lah khlem da siew kylliang ïa ngi da ka jingieit bad jingshaniah iwei ïa iwei pat. Kumta kane ka pynphuh pynphieng ïa ka dur bad ka long rynïeng jong ngi bad ka wallam ïa ka jingïa shongsuk shongsaiñ, ka jingshngaiñ ha ka shong ka sah, ka imlang ka sahlang para briew; bad ka wallam ruh ïa ka nam bad ka burom jong ka ri bad ka jait bynriew baroh kawei. Ym don ka tieng ka smiej ne kano kano ka jingma la ha ka ïaid ka ïeng, ka trei ka ktah ne ha

kano kano ka dur ruh. Namarkata ka jingieit ka wallam ïa ka jingïa shongsuk, ka hok, jingshaniah bad ka jingshisha.

(iii) *Ka jingieit ïa U Blei U Trai Nongthaw*: Shisien ba ngi la nang ban ieit bad burom ïa lade kumjuh ruh ïa la ki para briew, ngim lah ruh khlem da ieit ïa U Blei U Trai Nongthaw jong ngi, ïa U ba ngi'dei hok ban ieit bad tieng burom.

(a) Lada uno uno u bym ieit bad ñiewkor ïa lade, un ym nang da lei lei ruh ban ieit bad ñiewkor ïa kiwei pat, bad da kata hi u pynpoh bad pynjot da lade ïa lade hi, bad u long ruh u bym bit ban shong lane ban im ryngkat para briew ha kane ka Mariang.

(b) Lada uno uno u bym nang ban ieit lem ïa ki para briew kumba u la ieit ïa lade, kum uta u dei u khwan myntoi shimet. U long uba dei hok ban nym ïoh pdiang ïa ka jingieit bad jingshaniah na kiwei pat bad kum ïa uta la dei ban tait syndon na ki para briew.

(c) Lada uno uno u bym nang ban ieit ïa U Blei U Trai Nongthaw, haba u la ieit ïa lade bad ïa la ki para briew, kum uta, ka jingim jong u ka long ka bym don jingmut ei ei ruh em, namar khlem jingieit bad tieng burom ïa la u Nongthaw.

Kumta uwei pa uwei u briew kam biang ïa u ba un don tang kawei ne ar na kitei ki jingieit, hynrei u dei ban don lut baroh, khnangba un long u briew uba paka bad nvlla ha ka jingim jong u. Lym kumta ka jingim jong u ka long kaba khlem dur khlem dar, ka jingieit kaba suda; u long ruh tang kum u tyngshop ba pynïeng ha pdeng ïew lane ha khyndai lad, bad u bym tip wat ia lade ba u don hangno ruh.

Kane ka juh ka jingieit ka la don ha ki longshuwa jong ngi, bad ka la long doh long snam ryngkat bad ka jingim jong ki. Dei lyngba jong ka, ki saiñdur ïa ka long ïng long sem, ka longkur longkha bad ïa ka shnong ka thaw lymne

wat ïa ka Hima Sima ruh kumjuh. U kñi rangbah uba long u patsha-longkur uba da kane ka jingieit u la synshar ïa la ka kur ka jait bad uba la hikai ruh ïa ki kumuo ba kin don ïa ka juh ka jingieit ba nylla. Kumta ba ki kur ki jait kin roi parum pareh ha ka hok bad ka jingshisha.

Kumjuh ruh wat ha ka synshar khadar, u Syiem u patsha ruh, ki pyndonkam da ka, ha kaba ki synshar ïa ka jaka ka muluk, bad katno ki ieit bad ñiewkor ïa la ki jong ki khun ki hajar la jong bad ki ïaleh katba lah ba ka Hima bad ki khun ki hajar kin suk kin saiñ bad ba kin lait na kiei kiei ki jingsniew bad jingjynjar. Ki kren ïa ka hok bad ki leh ïa ka hok. Ba na kata ka daw ki khun ki hajar ki ieit bad burom ïa ki. Namar kumba ngi tip ba dei lyngba jong ka jingieit bad ka hok, ba sa bud dien ka nam bad ka burom. Hynrei shisien ba ngi la duh ïa ka jingieit bad ka hok, khlem artatien kan wallam ïa ka jingbym shaniah, bad ka jingbym shaniah ka wallam ia ka jingjot jingpra bad ki jingsniew ba har rukom. Lada ka Hima kam don shuh ka jingshaniah ïa la u jong u Nongsynshar, kata ka Hima ka kyllon bad ki ruh kin poi sha ka jah burom bad ka lehraiñ. Kano kano ka ïng ne ka Hima kaba la duh noh ia kane ka jingieit, ka mut ba ka la duh noh ia la ka dor bad burom jong ka, kaba mih nangta ka long satang ka jot ka pra, ka ïashrut ka ïa kynad bad khatduh lada ym lah pat ban wallam biang ïa kane ka jingieit kan poi sha kaba jah syrngiew syndon artat jlang. Kumta ka jingieit ka dei ban don ha man la uwei pa uwei u briew, haman la u tnum u tyndai, ha man la kawei pa kawei ka Sengkur sengjait, haman la kawei pa kawei ka Sengsaiñ pyrthei ruh kum juh.

Katba ki sngi ki snem ki nangïaid, kiei kiei ruh ki nang kylla noh ïa la ka rong bad ka dor jong ki. Kumba ki syntiew ba speh ha tdah khyndew ki mih na u symbai, hadien kata ki nangsan nangplung ha la ka sngi, bad ka por ka poi ba kin phuh bad pynmih ïa ki syntiew ba iwbih bad ba suhsieng kiba itynnat bha, hynrei tang poi ka por ba kin jlop noh, ngim lah shuh ban ïohi pat ïa ki.

Kumjuh ruh katba ka mariang ka nangtyllun na kawei ka por sha kawei pat ka por, ka jingieit na ngi ruh ka nang jah bad nang ngen noh, bad ka nang buhrieh ïa la ka jong ka dor bad ka la nangblad ruh ïa la ka rong ksiar rong rupa. Ka daw ka long ba ma ngi iwei pa iwei ngi la nangbeh bad nang klet noh ïa ka. Kumta samih shibun ki jingsniew jingsmeh, ka jingkhwan lalot, kwah nam kwah burom bad ka jingthrang spah ba khlem nongrim. Ha ka juh ruh ka por ka sa mih sa ki jingbym leh hok bad jingbym shaniah iwei ïa iwei pat wat la ka long ha ïng ha sem, ha shnong ha thaw, ne wat ha ka Hima sima kumjuh. Satang hangne hangtai, ha uwei u ar ba ngin dang shem kiba dang don ia ka, hynrei kiba bun balang te ki la duh noh ïa ka.

Kumba la ong ha neng. ba kane ka jingduh noh ia ka jingieit, ka wallam ïa ka jot ka pra ha ïng ha sem, shikhun shikti, shi kmie shi kpa. Shi para lok para jor, shi shnong shi thaw ha ka Hima sima baroh kawei. Na kane ka daw sa mih tang ki jingïa kynad ki jingïashrut para ma ngi, bad kane ka lah ban ïalam ïa ngi sha kaba ym don ba shaniah shuh, kaba lah ruh ban siang bad pun lynti ïa ngi sha ka jah burom bad jot syndon khait.

(i) Hato ngin phai mynta sha kane ka juk jong ngi, hato ka jingieit ka dang trei kam ne em? Haba peit bniah shwa na duh ka long ïng long sem la bun ki jingkylla bad kat shaba phai la shu ïohi satang ïa ka ïashrut ka ïakynad bad hangne ruh ngin shem ba ka pylla kam ju ïeng mar ïa ryngkat thik. bun sien ka noh shiliang, ba la shem jingeh ban wad ïa ka jingieit hangno ka don.

(ii) Haba peit pat ïa ka shnong ka thaw ruh, ym i don satia kata ka jingïa shongsuk shongsiañ wat hapdeng para marjan marpa, tang ka ia bishni pihuiñ iwei ïa iwei pat, ka pynmih ruh ïa ka jingbym ïa shaniah. Ngi lah ban kham ieit ïa kiwei katba ïa kiwei pat ngi shun. Hangne ruh ngi shem ba ka pylla ka noh shiliang, lane ka long kum u bnai ba lung ne u bnai ba la jan ïap.

(iii) Haba ngi peit ïa ka synshar ka khadar ruh, ngi ïohi satang ki jingkylla ba man ka por. Kane ruh ka kha na ki jingïa kynad bad ïa shrut, bym don ka jing ïa shaniah iwei ïa iwei pat. Kane ka long kaba ma bad ka lah ban wan rah ïa ka jot ka pra ha ka long briew man briew ka ban pynjah kyndam syndon jlang.

Hadien ba ngi la bishar na kitei ki jingong haneng, hato ka jingieit ba nylla ka dang shong seng ha kane ka jaitbynriew jong ngi? Hato ngi don kata ka jingieit lem ïa la ki para doh para snam kumba ïa lade? Hato ngi la don lut ïa kitei ki bynta jong ka jingieit baroh ha ka dohnud bad ka mynsiem jong ngi? Ne ka la ngen noh bad ka la jah syrngiew na kane ka pateng jong ngi kaba mynta?